

naša luč

1975

3

splošna deklaracija o človekovih pravicah

Generalna skupščina Organizacije združenih narodov je leta 1948 sprejela Splošno deklaracijo o človekovih pravicah. Ob tridesetletnici te važne mednarodne listine objavljamo v nadaljevanjih njeno besedilo in ga razlagamo.

ČLEN 2. Vsak človek ima pravico do pravic in svoboščin, ki so v tej deklaraciji razglašene, ne glede na razliko v rasi, barvi, spolu, jeziku, veri, političnem ali kakšnem drugačnem prepričanju, v narodnem ali socialnem poreklu, v posesti, rojstvu ali kaki drugi okolnosti.

Vsem ljudem brez razlike morajo biti dane v deklaraciji našteje pravice. In teh je cela vrsta. Naštejmo nekatere: pravica do življenja, svobode, nemuččenja, nerazlikovanja, nepristranskega sodišča, svobodnega gibanja, menjanja državljanstva, javnega izpovedovanja prepričanja, vere, širjenja novice z vsemi sredstvi, svobodnega združevanja, javne službe, volilne pravice v nepovtorjenih volitvah, vzgoje otrok itd.

Da bi deklaracija dovolj poudarila izenačenost vseh ljudi v navedenih pravicah, našteje možna in dejanska razlikovanja med državljani različnih držav, ki so pa seveda krivična. Če prevedemo ta razlikovanja v konkretni jezik, bomo rekli, da ne sme biti razlik v pravicah med Evropejci in Afričani v Južnoafriški republikli, črnici in belci v ZDA, ženskami in moškimi kjerkoli po svetu, francosko in angleško govorečimi prebivalci Kanade, katoličani in anglikanci na Irskem, nemarksisti in marksisti v deželah „ljudskih demokracij“, Valonci in Flamci v Belgiji, Slovenci in Nemci na avstrijskem Koroškem, otroki pro-

letarca in otroki kapitalista, bajatari in gruntarji itd.

Nadalje ni dovoljeno nobeno razlikovanje zaradi političnega, pravnega ali mednarodnega položaja dežele ali področja, kamor kdo spada, ne glede na to, ali je neodvisno ali je pod skrbništvom, ali nima svoje vlade ali je njegova vrhovnost kakor koli omejena.

Vsem prebivalcem Zahodnega in Vzhodnega bloka in Tretjega sveta je treba priznati enake in neokrnjene pravice, tudi prebivalcem kolonij ali kakor koli drugače odvisnih držav.

ČLEN 3. Vsak človek ima pravico do življenja, svobode in osebne varnosti.

Nikomur ne sme nihče krivično vzeti življenja. Proti pravici do življenja je npr. hudo grešil Hitler, ko je pošiljal svoje politične nasprotnike v plinske celice, in Stalin, ko jih je dal odvažati v GULAGe.

Slehernik ima pravico do svobode, t. j. do življenja v resnični demokraciji (namesto v enostrankarskih sistemih), do svobode govora (brez strahu, da bo tajna policija za njim špijonnirala in ga klicala na zagovor), do nepristranskega informiranja (ko ni prisiljen brati le režimskih časopisov), do svobode mišljenja (ko ni samó zato, ker ni član režimske stranke, že vnaprej odrinjen od določenih služb in mest v družbi), itd.

Pravica do osebne varnosti pomeni, da morajo tisti, ki imajo oblast v rokah, zadosti zaščititi slehernega občana, tako da se mu ni treba bati za svoje zdravje in življenje. Človek se pri tem nehote spomni pokojnega ljubljanskega škofa Vovka,

ki so ga na neki njegovi poti „neznanci“ neovirano potegnili iz vlaka, ga sramotili, polili z bencinom in zažgali.

ČLEN 4. Nikogar ni dovoljeno držati v suženjstvu ali tlačanski odvisnosti. Suženjstvo in trgovina s sužnji sta prepovedani v vseh oblikah.

Suženj je bil gospodarjeva last, tlačan je bil od svojega gospodarja skoraj v vsem odvisen. Suženjstva in tlačanstva je danes na svetu komaj še kaj. Nič manj kruto pa ni moderno suženjstvo, bodisi v brezdušnem kapitalizmu, ki je zlasti v svojem začetku žrtvoval delavce čim večjemu zaslužku, bodisi v nekaterih oblikah komunistične družbene ureditve, kot je bilo to v stalinizmu. Ali niso priče za to po krivici obsojeni deportiranci po sovjetskih GULAGih, ki morajo ob podhranjenosti, v sibirskem mrazu in ob poniževalni „prevzgoji“ opravljati najtežja prisilna dela?

ČLEN 5. Nikogar ni dovoljeno mučiti, z njim ravnati kruto, nečloveško in poniževalno, ali ga tako kaznovati.

V bivšem nacističnem koncentracijskem taborišču Dachau je mogoče videti bič in posebno klop, na kateri so jetnike pretepali. Fotografije kažejo, kako so jetniki vpreženi v cestni valjar, kako peljejo nekoga na morišče ob muzikalni spremljavi njegovih sojetnikov in kako vržejo nekega jetnika v padalski obleki v ledeno vodo ter zdravniško ugotavljajo reakcije njegovega umirajočega telesa. Kakšne mučilne naprave in kakšne fotografije bo videti po sovjetskih taboriščih, ko bodo ti spremenjeni v muzeje, si je težko predstavljati. (Bo še)

*Slika na naslovni strani:
Velikonočni pozdrav iz Slovenije.*

Zakaj so zaplenili „Družina“?

Prepovedana in zaplenjena je bila letošnja 4. številka verskega tednika „Družina“ (od 26. januarja), ki ga izdajajo slovenski škofje. Ker je uprava izvode že razposlala na župnije, so jo po župnijah plenili organi notranje varnosti.

Kaj je bilo tako „nevarnega“ v njej? Kako se je vsa zadeva odvijala?

Afera se je odigrala v sledečih štirih stopnjah:

● 10. januarja je zasedala občinska konferenca ZK v občini Ljubljana-Bežigrad. Konferenca je zadalžila vse osnovne organizacije ZKS, da do 1. aprila 1975 obravnavajo pojave idejno-politične aktivnosti in vplive verskih skupnosti na svojem delovnem področju in ustrezno ukrepajo. Člani konference so dalje zahtevali, da se nemudoma izdela spisek vseh „aktivistov“ verskih skupnosti zato, da bi v bodoče ne zasedel kakšnega pomembnega ali celó vodilnega mesta v delovni organizaciji človek, ki „ni razčistil s svetovnim nazorom“. Opozorili so tudi, da je nevzdržno, da stalno prihajajo iz vzgojiteljske in pedagoške šole novi kadri, ki „so vzgojeni v povsem drugačnem duhu, kot ga zahtevata tako ustava kot vse naše resolucije, dokumenti in končno naš vsakdan“.

● 11. januarja je „Ljubljanski dnevnik“ objavil poročilo s te seje.

● „Družina“ od 26. januarja (ki je pa izšla že nekaj dni prej) je pod naslovom „Nočemo preštevavanja“ komentirala izjave na omenjeni seji in pisanje „Ljubljanskega dnevnika“ in med drugim zapisala: „Prepričani smo, da je takšno pisanje (ali tudi sklepanje na sejah) v izrečnem nasprotju z ustavnimi načeli. Pripadanje tej ali oni veroizpovedi ne more (in ne sme!) biti za nobenega občana SFRJ ovira, da bi si izbral delo po svojem okusu in da bi sprejemal bremena tudi pomembnih in vodilnih delovnih mest. Čudno (in proti-ustavno) bo kadrovanje, če ga bodo družbeno-politične in delovne organizacije opravljale na podlagi spiskov verskih „aktivistov“. Nezaupanje v državljansko lojalnost vernih občanov veje iz trditve, da prihajajo iz šol kadri, „ki so vzgojeni v povsem drugačnem duhu, kot ga zahteva ustava...“

● 25. januarja je okrožno sodišče v Ljubljani prepovedalo širjenje omenjene številke „Družine“, „ker je presodilo, da članek z naslovom „Nočemo preštevavanja“ alarmantno in tendenciozno širi vesti, ki lahko vznemirijo javnost“. („Delo“, 1. 2. 1975).

Takšna so torej dejstva. — Kaj naj rečemo k vsej zadevi?

Da je prišla neka občinska konferenca ZKS do tako nedemokratskih obdolžitvev, zahtev in opozoril, kot se je to zgodilo v Ljubljani-Bežigradu, ni nič novega v današnji slovenski stvarnosti: utesnjevanj in pritiskov na verne je vsak dan več. A ta dogajanja ne najdejo pot v časopise.

Toliko bolj začudljiv je zato spodrslijaj „Ljubljanskega dnevnika“, ki je poročal o enem primeru vsakdanje slovenske prakse. Ali si je mogoče ta spodrslijaj razlagati kako drugače kot tako, da je ozračje domá že tako nasičeno z odporom do vsega verskega, da so uredniki izgubili posluš, kaj se za v javnost spodobi in kaj ne?

„Družina“ je storila le svojo dolžnost: kot glasilo slovenskih škofov se je potegnila za pravice vernih. Spričo gonje, ki jo je morala v zadnjem času prestat (enega urednika so živčno uničili), je bilo potrebnega mnogo civilnega poguma za ta nujni protest.

Najbolj bedno vlogo je pri vsej aferi odigralo okrožno sodišče v Ljubljani: s tistimi, ki so ravnali proti ustavi, se sploh ni pečalo; tistim pa, ki so se potegnili za ustavo, je nataknilo nagobčnik!

naša luč

1975 3

mesečnik
za slovence
na tujem

leto 24
marec 1975

Ureja uredniški odbor.
Odgovorni urednik:
Dr. Janez Hornböck.

Založba: Družba
sv. Mohorja v Celovcu.
Tisk: Tiskarna Družbe
sv. Mohorja v Celovcu.
Izhaja vsak mesec razen
julija in avgusta.

Naročnina:

Anglija	2 angl. f.
Avstrija	75 šil.
Belgija	170 bel. fran.
Francija	20 fr. fran.
Italija	2200 lir
Švica	16 š. fran.
Nizozemska	12 n. gld.
Nemčija	15 n. mark
Švedska	20 š. kron
Avstralija	5 av. dol.
Kanada	6 kan. dol.
ZDA	6 am. dol.

Razlika v cenah je pogojena zaradi neenakih poštnin v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava „Naše luči“.

Uredništvo in uprava:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt,
Austria.

Printed in Austria

za vas smo nabrali najbolj zanimive

novice od doma

† P. FRANCE AČKO

V dopolnjenem sedemdesetem letu starosti je na prehodu iz starega v novo leto umrl frančiškan p. dr. France Ačko. Slovenskemu narodu je zapustil bogato dediščino preprostih in otroških pesmi. Posebno božične otroške pesmi razodevajo nagajivo, prizrčno otroško veselje ob božičnem vzdušju. Ena najlepših je prav gotovo božična „Počivaj, milo Detece“. Komponiral je tudi za zборе in orkester ter obenem uporabljal najmodernejša kompozicijska sredstva.

CERKEV V KRAŠKI JAMI

V okolici dalmatinske vasi Marina blizu Trogira so jamarji našli „fantastično lepo“ cerkev s sedmimi oltarji. Nekatere dvorane v votlini ali stranske kapele so tako

velike kot nogometna igrišča. Strokovnjaki sodijo, da so kraj poznali že prvi kristjani in so poleg bogoslužnega prostora imeli tudi zaklonišče. Našli so tudi več lončarskih izdelkov. Votlina je bila v srednjem veku znan romarski kraj. Stene so v 13. in 14. stol. poslikali neznani mojstri.

DIAKONI

Slovenski škofje so v januarju posvetili 45 duhovniških kandidatov v diakone. Posvečenja so bila v Ljubljani, Mariboru, Vipavi in Škofji Loki. Povsod so bile lepe slovesnosti z velikim obiskom vernikov. V juniju bodo posvečeni v duhovnike. Sedaj se še pripravljajo na svoje poslanstvo. Za slovensko Cerkev je to veličastno pričevanje žrtev, na katerih so zrastle ti poklici.

ELEKTRONSKE ORGLE

V Kostanjevici ob Krki nameravajo letos izdelati 5.000 elektronskih orgel. Tam, kjer so nekdanje tekli Labodovi stroji, sedijo od lanskega januarja dekleta, ki jih vodijo „Iskrini“ strokovnjaki. Te izdelujejo razne regulatorje, elektronske orgle in druge elemente za elektronsko industrijo.

KOLIKO NAS JE?

Po podatkih zveznega zavoda za statistiko je bilo v Jugoslaviji na dan 31. decembra lani 21.260.000 prebivalcev, kar je za 200.000 več kakor leto prej. Lanskoletni naravni prirastek v državi je znašal 0,85 odstotka. Najvišji prirastek je kot že leta doslej na Kosovem z 2,9%, sledi Makedonija z 1,49%, Bosna in Hercegovina z 1,35%, Črna gora z 1,27%, Slovenija z 0,7%. Lani je

med vestami smo brali:

VSEGA SEM SIT IN MARSICE-SA LAČEN.

MNOGE ZADEVE GLEDAM Z DVEH STRANI: S TISTE, KI JO SAM VIDIM, IN Z ONE, KI MI JO RAZLAGAJO DRUGI.

DELAVEC DELAVCU: „V SOBOTO BOMO PA DELALI ZA OZIMNICO, KI JO BOMO DOBILI BREZPLAČNO!“

MED NORCI NE POSKUŠAJ BITI DUHOVIT!

TEORIJA JE POGOSTO ZATOČIŠČE TISTI, KI V PRAKSI NIKAKOR NISO MOGLI USPETI.

KRONIKA 1974

VIŠJE CENE

Stroški silijo navzgor

Mleko kipi Dražji kilometri Dražja zaslužna surovine sred Draži

Skok cen

Visoki odličji

ZIS: razprava o cenah

Šoškić a obisku nri KPC

več za hrano

Nove podražitve

Dražji kruh, sladki

ZIS o cenah 74

Bijedle podražil libije živila

Dražji ogenj

EI NUŠ: 12 odst. draže

Dražja kavica

Spet dražji časopisi

ŠAKA PODOBNOST Z LETOM 1975 BO ZOOJ SLUČAJNA.

Z DRUŽBENIMI RAZREDI SMO ŽE ZDAVNAJ OPRAVILI — ZDAJ OBSTAJAJO LE ŠE PLAČILNI RAZREDI.

NAPIS NA PASJEM OVRATNIKU: JAZ SEM VAŠ PES. POVEJTE MI, GOSPOD, ČIGAV PESEK STE VI!

EDINA STVAR, KI JE DIREKTOR NE MORE DIKTIRATI, JE RESNICA.

KOMOLEC JE NAJVEČKRAT PREDNIK DOLGIH PRSTOV.

STOPILI BI JIM NA PRSTE, TODA NA ŽALOST ONI STOJJO NA NAŠIH.

Slovenija štela 1,743.000 prebivalcev. V Jugoslaviji se je lani rodilo 378.808 otrok, umrlo je 15.000 dojenčkov in 178.717 starejših ljudi.

PAPIR IN GOZDOVI

Lani je bilo potrebno uvoziti 100.000 ton starega papirja, kar je stalo 80 milijonov dinarjev. Uvoz je bil potreben, da ne bi prišlo do zastojev v industriji. Tona starega papirja nadomesti 3,5 m³ lesa v papirni industriji. Za enoletno porabo papirja v Jugoslaviji je potrebno posekati gozdni pas v širini enega kilometra in dolžini 30 km.

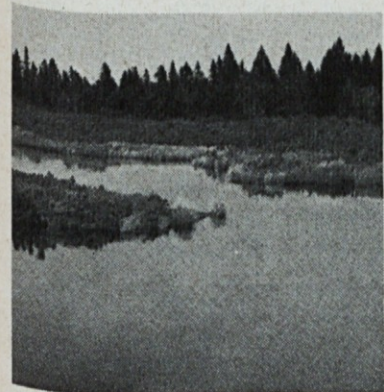
SMUČANJE

Tržičan Bojan Križaj je v Mayerhofnu (Avstrija) na mladinskem evropskem prvenstvu v alpskem smučanju osvojil zlato kolajno v slalomu. V zgodovini slovenskega smučanja je to prvo dragoceno odličje.

TELEFONI

Jugoslavija ima povprečno 6 telefonov na 100 prebivalcev. V evropskem merilu je to stanje na dnu lestvice. V državi je 37 poštnih podjetij, ki pa ne zmorejo vseh potreb po poštnih storitvah. Zaradi ekonomskih težav niso mogli lani ustreči 170.000 prošnjam za telefonski priključek.

Lovrenška jezera so najbolj znano barje na Pohorju. V nizkem rušju se skriva dvanajst jezerč. Med njimi še vedno nastaja šota.

TURIZEM

V minulem letu je pripeljalo v Jugoslavijo 11,3 milijona osebnih vozil, kar je za 23% manj kot leto prej. Potnikov pa je bilo 33 milijonov ali četrtnina manj. Vzrok je v naftni krizi, inflaciji in morda še kje drugje. Poudariti pa je treba, da je bilo nekaj več avtobusnega, železniškega in letalskega prometa.

UVOZ

Zvezna uprava za carine je objavila statistične podatke za uvožene predmete v letu 1974. Poleg reprodukcijskega materiala, ki ga uvažajo podjetja, so na prvem mestu avtomobili (13.375 ali 25% več kot leto prej). Tovornjakov je bilo uvoženih 912 ali 43% več. Manj uvoza je bilo pri kmetijskih strojih, razen pri traktorjih (7500). Zelo veliko so uvažali obrtniki najrazličnejše stroje. V gospodinjstvu je 10.000 uvoženih televizorjev. Pralnih strojev, sesalcev, štedilnikov in drugih aparatov pa je za 25% več kot leto prej.

*

CIRKOVCI. — Tu je najizvirnejša folklorna skupina na Štajerskem. Začetek je bil pri gostilničarju

Značilna pohorska hiša. Zgrajena je iz kamna in lesa, pokrita pa s slamo ali skodlami. Okna so majhna, zato je v njej pozimi toplo, poleti pa hladno.

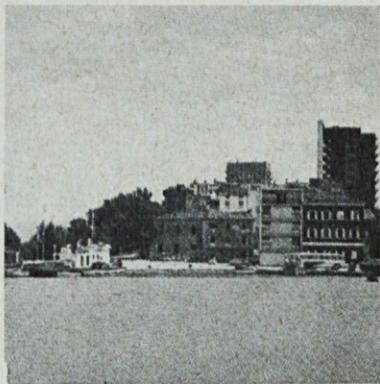

Predjamski grad je zgrajen pred veliko kraško podzemeljsko jamo. V srednjem veku je bil nezavzetna trdnjava.

Vinku Koržetu, ki si je skrbno zapisoval in zbiral stare šege, obleke, pesmi, plese, predmete in ustna izročila. Iz tega je zrasla folklorna skupina mladih delavcev, študentov, dijakov. Na njih ni nič zvezdniškega ali umetniško režiranega. Plešejo v slogu in ritmih svojih pradedov in prababic ter s tem ohranjajo običaje svojega kraja. Poznani so etnografom in tolkloristom. Nastopajo na raznih evropskih nastopih.

(Dalje na str. 10)

Koper je pomembno središče obmorskega dela slovenskega ozemlja. Luko stalno razširjajo. Sploh se je mesto zadnja leta krepko razvilo.

zapiski nekega župnika

Neverjetno, kako so bili Jezusovi učenci trdoglavi! Tolikokrat so slišali Gospoda napovedovati, da „bo vstal“, pa bi na velikonočno nedeljo težko našli skupnost, ki bi bila na vstajenje psihološko tako malo pripravljena, kot je bila ta razbita peščica Jezusovih prijateljev. Brezciljno in obupano so taval po mestu in okolici ali pa se preplašeno skrivali.

Potem pa se je naenkrat vse spremenilo. Začutimo življenje, začutimo Cerkev, polno mladostne moči, ki se jasno zaveda svoje naloge. Samo vstajenje jih je moglo zbrati v Cerkev. Ta Cerkev samó v moči vstajenja, ne po kakšnih drugih socioloških zakonitostih, že dva tisoč let zbira učence, o katerih pa vemo, da so večkrat polni slabosti in obremenjeni z vso „prtljago“ časa, v katerem živijo.

„Poznam samo dve ruski besedi: Hristos voskrese — Kristus je vstal,“ je dejal nemški evangeličanski župnik ruskemu teologu. Ne da bi premišljeval, je Rus odgovoril: „Prav ti dve besedi sta najvažnejši!“

F. Mallet-Joris pripoveduje, kako se je na velikonočno jutro v cerkvi veselo nasmehnil starejši dami: „Bila je Velika noč, vstajenska aleluja je odmevala v meni. Nasmehnil sem si ji zato, ker je aleluja veljala tudi njej. Bila je jezna, kot da bi se tak nasmev v cerkvi ne spodobil. Toda kdaj naj bi bil človek vesel, če ne na velikonočno jutro? Kje naj bi bil človek vesel, če ne v cerkvi?“

Jezusovo vstajenje je sicer neskončno več ko pomirjevalno sredstvo za pobožne ljudi, vendar mora biti vir veselja in notranje trdnosti tudi nam, današnjim ljudem.

Seveda tudi današnje ljudi še tepejo smrt in njeni spremljevalci: bolezen, greh, tesnoba. Seveda imamo ljudje tudi še po Jezusovem vstajenju bedno moč, da zemljo spreminjamo v pekel in se nam to, žal, le prevečkrat posreči.

Vendar je zdaj prav zaradi Kristusovega vstajenja vse drugače. Nimamo sicer še novega bivanja, ker smo vključeni v fizikalne in biološke zakonitosti se-

danje resničnosti, vendar vemo, da smo božje ljudstvo, ki romamo v novi svet, v novo resničnost, v katero je prvi vstopil človek Jezus. Človek Jezus je bil povezan z Življenjem v eno. Premagal je smrt in zdaj živi v božji resničnosti. Zaradi njega smo tudi mi poklicani v to polnost življenja.

Živeli bomo dalje, četudi telesno umrjemo. Deležni bomo Kristusove večnosti. Zaradi Jezusovega vstajenja vemo, da zadnja beseda našega bivanja ne bo smrt, ampak življenje.

Kaj so vsa veselja, ki po njih hrepeni človeško srce, v primeri s tistim, kar nam bo dano, ko bomo popolnoma s Poveljanim!

Greh je hujša in nevarnejša bolezen kot rak, bolj nalezljiva kot gobavost in črne kože...

Če se ljudje norčujejo iz greha in kazni za greh, zato nič manj ne drži, da si človek ustvarja z grehom pekel že na zemlji in se oddaljuje od Boga. Saj je pekel prav v tem, da se človek večno loči od Boga, ki je sama dobrota. A. S.

resnične izpovedi

Aleluja, aleluja

Cvetna nedelja, pozdrav Kristus! Kristusu, prijatelju otrok. Prijatelju slabotnih in zaničevanih. Njemu, ki je tako rad srečeval ljudi z roba življenja, kamor jih je odrinila krivica, človeška slabost ali zapeljevanje. Takšnega Kristusa ljudje ne poznajo, zato ga ne marajo, so mu ušli in se ga izogibajo. Zato o njem molčijo.

Cvetna nedelja povzema to-

liko lepih doživetij iz pravadnine: zmago pomladi nad zimo, prebujenje življenja, nenehno pomlajevanje, večno mladost. Zato je cvetna procesija predvsem pohod dobrote. Pohod mladih z zelenjem in cvetjem. Radost vseh, ki hočejo biti mladi, pa čeprav so že pri osemdesetih.

— — —
Za umivanje nog sem se težko odločil. „Ali ni v tem obredu preveč romantike? Ali ga bodo ljudje razumeli, kot misli Cerkev? Ali smem posnemati na zunaj Jezusa, če sem sam premalo skrben za svoje farane?“

Iz pripovedovanja otrok vidim, da so me razumeli: Veliki četrtek ni le spomin, ampak pravo posedanje zadnje večerje. Obred ni le za starčke ali otroke, vse mora zajeti. Prav, da sem jih izbral letos iz vseh starosti.

Zame to ne sme biti le obred, ampak resničnost. Zgled ponižnosti in dobrote. Če bo komu le trenutek lepše ali lažje, da bo dober, je moj trud dovolj obrodil.

— — —
Dobil sem dovoljenje od škofa, da smem izbrati nekaj vernikov, ki mi bodo pomagali ob-

ali nam zvezde lažejo?

Vera in praznoverje si moreta biti kdaj na videz podobni, v resnici pa je med njima nepremostljiv prepad: medtem ko je vera svobodno in zaupno razmerje med

človekom in Bogom, je praznoverje prepričanje, da imajo nekatere stvari (zvezde, talismani, amuleti ali nekateri obredi) moč, ki je v resnici nimajo.

Je že tako: človek potrebuje za to, da sploh more živeti, odgovor na vprašanje o smislu življenja. Če zavrne odgovor, ki mu ga daje vera, se zateče k praznoverju. Raz-

hajati. Prvič bo to na Veliki četrtek. Ljudem sem že razložil.

Pri nas je veliko obhajil, a kdaj naj jih sam razdelim? Župnijskim svetom smo odbrali nekatere ljudi, da bodo pomagali deliti božji kruh. Globoko verne, pri ljudeh ugledne, iz vseh stanov. Odbrali so ključarja, mater zadnjega novomašnika, dekle katehistinjo in študenta, ki vodi mladince. Na petih krajih bo obhajilo, tako ne bo gneče: hitreje bo in lepše. Zlasti pa podoba tega, da smo res vsi gostje in prijatelji Jezusovi, ki si med seboj pomagamo postrči z iste mize.

— — —
Veliki četrtek me vedno vznemiri. To je dan prvega mašniškega posvečenja. Ali se dovolj trudim, da bi bil dober duhovnik? Premalo imam stika z vsemi župljani, ker je vedno več takšnih, ki niso redno pri maši. Kaj storim zanje?

Se bolj me vznemirja vprašanje obhajila. Ali se res ljudje nahranijo s Kristusovo močjo, z njegovo ljubeznijo? Ali pa so podobni tistim Kristusovim sodobnikom, ki so se ob njem prerivali, a pogosto od tega ničesar imeli. Niso si želeli nje-

gove ljubezni, niso bili lačni, presiti so bili sami sebe.

— — —
Pri obredih na Veliki petek ni nikoli toliko ljudi kot druge dni. Morda jim ne znam obredov prav prikazati? Ali ni prava ura? Ali je praznovanje skozi štiri dni predolgo, pa si v petek malo oddahnejo? Morda je le res, da jih še vedno bolj pritegne sam božji grob, ko so sami s Kristusom. Ko laže govori njihovo srce. In tudi solze, zaradi njegovih in svojih bridkosti.

Vernike sem povabil, razložil

(Dalje na str. 8 spodaj)

lika je očita: medtem ko je vera nekaj razumnega in smiselnega, ostaja praznoverje pač praznoverje, pa naj si nadeva še tako učena

imena in naj bo še tako razširjeno med ljudmi.

Oglejmo si dvojce iz sveta praznoverja: horoskope in vraže!

HOROSKOPI

Beseda „horoskop“ je sestavljena iz dveh besed: iz „hora“ (= ura) in „skopein“ (= gledati) in pomeni računanje položaja nebesnih teles v določenem trenutku, oziroma bolj splošno, napoved usode po položaju zvezd ob rojstvu nekoga.

S horoskopi se ukvarja astrologija, t. j. „zvezdarstvo, zlasti v srednjem veku razširjena lažna veda, ki je napovedovala človekovo usodo in prihodnost po položaju zvezd (opirala se je na mnenje, da zvezde vplivajo na zemeljsko življenje)“. (Verbinc, Slovar tujk).

Zvezdoslovska znanost, ki proučuje naravo in gibanje nebesnih teles, odklanja astrologijo. Ni namreč mogoče več vzdrževati sestava sedmih planetov in dvanajstih živalskih podob, kar vse je osnova astrološkega napovedovanja. Poleg nekdanj znanih sedmih planetov so kasneje odkrili nove, npr. Uran (1781), Neptun (1846), Pluton (1930). Dvanajst podob živalskega kroga je samovoljen sestav posameznih zvezd, ki stoje v

nimam časa

V eksploziji naglice, ujeti v množico zmešnjav, o katerih navadno rečemo, da so, tako ali drugače, posledica „nervoznega dvajsetega stoletja“, s slepim tokom umetne reke drvimo „naprej“. Tolikokrat brez misli. Brez upanja, da bi še kdaj poskusili sami uravnati tok in smer. Pa tudi če čez čas ugotovimo, da se v resnici nismo premaknili nikamor.

V procesiji bežečih, ki morajo bežati (sicer bi jih prehiteli drugi), v množici ogoljufanih za lastni čas, včasih celó za lastno zavest, v množici raz-

osebljenih, včasih skoraj že števil, postajamo avtomati.

Na modernih ulicah se srečujemo kot moderni „stroji“. Le tu in tam se še utegnemo malo ustaviti, toliko, da v naglici izdavimo: „Nimam časa!“

V tem vrvežu in diru pač izbiramo na bogato pogrnenih pladnjih časa. Med bolj in manj važnim, med bolj in manj potrebnim. Navadno pa med razkošjem raznovrstnih drobnarij in dražjih reči — kljub naglici — le izberemo tisto, kar nam največ pomeni (pa še kakšno rezervo včasih). Za ostalo „nimamo časa“.

Če bi namesto človeka postavili avtomat, ta ne bi znal vrednotiti, ampak bi le izbiral po „programu“.

Danes že čisto vsakdanja primerjava, pa se nadaljuje. In upam si trditi, da kristjan, ki — z izjemo tistih, ki morajo preživeti nedeljo v službi — trdi, da v nedeljo „nima časa“ iti k maši, pač mora biti že vsaj polavtomat.

O, vse priznanje mojstrom moderne avtomatizacije! Toliko je pripomogla k razvoju na vseh področjih znanosti in tehnike! Toda strah bi nas moralo biti dobe, ko človek s precejšnjo naglico postaja „avtomat“.

Vsi so Kristusa zapustili, zato je moral na Kalvarijo, stran od njih.

Bo že res, da sta v naši „dobi naglice“ čut in smisel za vrednote precej padla. Pa vendar — še zmeraj bodo najbrž

resnici med seboj izredno oddaljene.

Zahodnonemška revija *Spiegel* je zapisala (30. 12. 1974): „Skoraj vsak drugi odrasli v ZR Nemčiji, ima za možno, da zvezde vplivajo na njegovo življenje. Od te vere si kuje denar okrog 500 organiziranih in brez števila drugih razlagalcev zvezd. Astrologija je milijontna kupčija. Med tiste, ki ji nasedajo, spadajo upokojenci in industrialci, trgovci, filmski zvezdniki in politiki. Časi kriz so za astrologijo časi največje kupčije.“

Iz istega članka povzemamo najvažnejše ugotovitve:

Astrologi so zdravniki moderne družbe. Sami se imajo za zastopnike tisočletne „znanosti“, za preroke „vesoljskih sporočil“. Astrologija ima mnogo privrženecv in ti plačujejo od 30 do 50 milijonov mark na leto za analize značaja in usode, za knjige z živalskim krogom, za astrološke posvete, časopise, koledarje, strokovne knjige in tabele.

Kljub temu, da astrologi v svojih napovedih tolikokrat zgrešé, še

dalje brez sramu prodajajo svoje blago.

Eden najbolj znanih nemških astrologov Genuit je prerokoval decembra 1973 Nemcem, da bo poletje 1974 vroče in suho — v resnici je bilo to najbolj deževno poletje v zadnjih sto letih. Ob svetovnem nogometnem prvenstvu ni isti astrolog odkril v zvezdah nobenih posebnih vplivov, ki bi omogočili končno zmago nemški enajsterici — ta je kljub temu postala svetovni prvak. Brandtu in Pompidouju je prerokoval za leto 1974 dobro politično sodelovanje — pa je prvi padel, drugi pa umrl. Brandtu je napovedal ogroženost dihalnih organov — kar pa je veljalo za preteklost (1972/73), ne pa za 1974. Schmidtu je iz zvezd nasvetoval, naj se rajši poslovi od politične kariere, ker sta ogrožena njegovo srce in krvni obtok — Schmidt je medtem postal nemški kancler in o težavah s srcem ni bilo nič čuti. Genuit je prerokoval, da ne bo postal državni predsednik Brandt, ampak Scheel — kar je bilo pa že nekaj mesecev pred njegovo prerokbo jasno; da bodo

Nemčiji prihranjene velike stavke — kar je bilo spričo gospodarskega položaja že itak pričakovati; in da je položaj severnoameriškega

precej „žalostni kristjani“ tisti brez Boga; kristjani brez potrebe po nedeljski maši.

Okoli tega „kristjan“ se nabira v zadnjem času precejšnja megla.

Kristjan pomeni biti srečen. Pomeni osrečevati okolico.

Pa vprašajmo tiste, ki so za „posebne“ praznike spet prišli k maši! „Kristjani“ bodo najbrž vsi, a le malo je srečnih.

Morda bi se kazalo ustaviti tudi ob vprašanju pojmovanja in doživljanja maše. Koliko nam pomeni? In ali je maša res tista daritev, po kateri je Bog dal in daje človeku vse, kar je mogel dati: Ljubezen, ki je odrešila in odrešuje svet? Ali ni potem velika tragedija današ-

nega „kristjana“ ravno v tem, da gre „mimo“ maše?

Bog nam postaja „daleč“.

Mi pa pozabljamo, da je življenje brez Boga nesmisel. Je zapravljen čas. Je pekel.

In precej pekla je okoli nas: razbite družine, postarani otroci...

In kristjan naj bi v svojo okolico prinašal Boga.

Mi pa zapravljamo čas.

Ali ne bodo tudi o nas nekoč pisali: Obsodili so ga, ko je bil med njimi?

Kolikokrat smo ga že obsodili, kolikokrat „vrgli“ iz svoje okolice! S tistim „nimam časa“ smo se spravili nad ljudi in nad Boga.

Da, precej „jeruzalemsko“ ljudstvo smo. Ali ni naše praz-

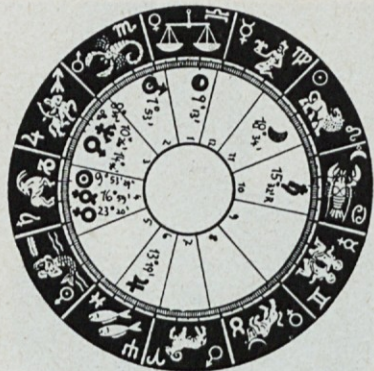
novanje posebnih praznikov tolikokrat zelo podobno navdušenju Jeruzalemčanov ob Jezusovem slovesnem prihodu v mesto?

V lesketu Božiča praznujemo njegov prihod. Toda ko hoče biti med nami, mu ne pustimo živeti. In kako divje bi vpili „Križaj ga!“, samo da bi nas potem pustil pri miru. Ker „nimamo časa“.

In simbol Velike noči sta za nas tolikokrat le še košara in posebno bogat in pester pogrnjek na mizi, Kristusovo vstajenje pa nam ne pride do živega.

Ob vsem tem morda tudi vse življenje praznujemo Veliki petek...

Angelca Ficko

predsednika Nixona v veliki nevarnosti — a afera Watergate se je zaostriža že kak mesec pred njegovo napovedjo.

Kljub tolikšnim krivim prerokbam ljudje še kar naprej berejo horoskope in hočejo vedeti, kaj je v zvezdah zapisano o njih. Astrologi pa si polnijo žepe na račun lahkovernosti lahkovernih.

VRAŽE

Mogoče se niti ne zavedamo, koliko je vraž v vsakdanjem življenju. Neredko slišimo:

„Da mi je morala davi črna mačka prekrižati pot!“

„Samó soba 13 je na razpolago.“ — „Ne, hvala lepa, je ne vzamem!“

„Imel sem smolo. Sicer pa nič čudnega: petek — slab začetek.“

„Zvezde ne lažejo: moj horoskop je danes ugoden.“

„Ne, danes bi tega koraka ne tvegaj, pozabil sem doma svoj talisman.“

„Danes se moram paziti vsega, ker sem vstal z levo nogo.“

„Ta lutka na vrvcu v avtu me varuje nesreče, sicer pa imam na polici še dimnikarja, prašička in štiriperesno deteljico.“

Slavni slikar Pablo Picasso se je proglašal za nevernega. Obenem je bil pa zelo praznoveren. Njegova življenjska družica Françoise Gillot je o njem povedala: „Če slučajno leži klobuk na postelji, misli, da bo moral nekdo iz družine umreti. Če nekdo odpre v sobi dežnik, zahteva, da prekrižajo vsi navzoči sredinec prek prstanca, krožijo po sobi in z rokami krilijo ter govorijo: ‚lagato, lagato‘, da s tem odženejo nesrečo.“

Mnogi znajo „prerokovati“ iz kart. A je zanimivo, kako se posamezne šole teh napovedovalcev med seboj razlikujejo. Karta pik devet npr. pomeni za šolo A „v nedoločenem času“, za šolo B „ljubosumnost pri neporočenih“, za šolo C „izpolnitev upanj in želj“. Uboge karte! Kako naj povedo pri tako različnih razlagah nezmotno resnico?

Le kako naj imajo vsi omenjeni predmeti ali dejanja posebno, sko-

raj čudežno moč? Vera v tako moč je prazna: resnici ne odgovarja.

Kadar govorimo o veri, o resnični veri v Boga in njegove načrte, gre tu za dejanje pametnega, premišljujočega človeka. Osebni Bog je namreč edini zadovoljivi odgovor na zadnja vprašanja o smislu življenja.

Tudi nobena znanost in nobena resna ideologija ne nasprotuje veri v Boga. Nasprotno: sleherna „znanost“ ali „ideologija“, ki odklanja Boga, s tem samó dokazuje, da sama ni ne resnična znanost ne resnična ideologija. Navadno pa se prav ona sama postavlja na mesto vere.

Seveda pa nima resnična vera nič skupnega s praznoverjem: čim bolj je resnična vera pristna in globoka, tem bolj je od njega oddaljena.

Kristusovo vstajenje

Apostoli sprva ne umevajo, da meniš oznanilo svetih knjig o vstajenju na prvem mestu Jezusa samega. Za vero v to jim je potreben prav velikonočni dogodek.

Pripovedovanje o prikazovanjih Vstalega brez dvoma podčrtava, da je šlo pri teh prikazovanjih za nekaj konkretnega: tisti, ki se prikazuje, je res Jezus iz Nazareta;

(Nadaljevanje s 5. strani)

sem jim pomen skupnega branja, češčenja križa, slovesnih prošelj za ves svet in obhajila brez maše.

Po meri razumevanja in ljubezni bodo prišli, kolikor bodo mogli. Vem, da mnogi čutijo navzočnost Kristusove smrti med nami. Pričevanje njegove ljubezni in zvestobe. Strahote greha in hudobije, ki je danes nekaterim samo še smešen ostanek zaostalosti.

Nocoj čutim, da jim o človekovi svobodi in odgovornosti premalo govorim, a prav mrtvi Kristus med nami je obtožba

zlorabe svobode, zlorabe moči, zaslepljevanja ljudstva.

Mrtvi Kristus med nami nas mora vse bolj zadolžiti. Ljubezen še ni šla do korenine.

Ogenj bomo kurili na Véliki soboto, ves dan bomo jedi blagoslavljali, pri božjem grobu bo stalno molitev, petje in tiho poljubljanje križa. Ali bo to prineslo mojim vernikom kaj več trdne vere? Notranje radosti in svobode? Ali bodo laže sprejeli vsakodnevne žrtve in živeli v pravi ljubezni z vsemi?

Obredi Vélike sobote ponoči in vstajenjska maša in procesi-

ja v nedeljo, to jih bo razgibalo. Kristus je vstal, zares je vstal! Ne vem, kako bi mogel ostati kdo trd, neprizadet, doma? Naši možje se posebno izkažejo, Vélika noč jih prevzame. Véliko več je vere v ljudeh, kot včasih mislimo.

Kaj bi dal, da bi nas vstajenje vse združilo v proslavi zmage luči nad temo, dobrote nad sebičnostjo, ljubezni nad egoizmom! Vse to pomeni Vélika noč, vse to je Kristus.

Vstalemu Kristusu — ALELUJA! Vsem dobrim, tudi izven Cerkve — ALELUJA!

apostoli ga vidijo, se ga dotikajo, jedo z njim, Jezus ni navzoč kot privid, marveč s svojim lastnim telesom. Vendar se to telo izmika navadnim oblikam zemeljskega življenja. Jezus seveda ponavlja besede, kretnje, dejanja, na katera so bili učenci navajeni, in prav zato ga končno le prepoznajo. A prepoznavanje jim dela težave. Saj so besede, kretnje, dejanja zdaj pretkana s poveličanjem. Zato ga na prvi pogled zamenjujejo z drugimi osebami. To je novo bivanje, bivanje Prvorojenca. Dal ga bo v delež tudi svojim bratom.

Že od binškošnega dne postane vstajenje središče apostolskega oznanila, saj se v njem razodeva osnovna vsebina krščanske vere. To vsebino lahko takole povzamemo: Kristusovo vstajenje je najvišje dejanje Očetove moči in odločilno samoizpričanje Sina; je slovesen začetek poslednjega rešenjskega obdobja, našega sedanjega prepričanja, da smo odrešeni; je polno prepoznanje Jezusa kot Odrešenika in začetnika življenja. Odtod opomin, naj hodimo v novosti življenja, naj si „oblečemo“ novega človeka v milosti Vstalega, in samo v njej,

**VSTALI!
TIHO GA V SEBI
POSLUŠAMO,
KO VESELO
POTRKAVAJO ZVONOVI,
KO BANDERO
Z ZLATIM JAGENJČKOM
PLAPOLA V VETRU
IN SE NA BREGU
ČEZ KRPE SNEGA
ŽIVO ZAZIRA
RDEČE NADAHNJENI
TELOH.**

(V. Truhlar)

**DA BI VSI DOŽIVELI
VSTALEGA,
VAM ZA TO VELIKO NOČ
ŽELIJO**

**VAŠI
DUHOVNIKI**

saj je nazadnje Duh Vstalega tisti, ki kristjana prenovi.

Velika noč

Velika noč je praznik Kristusovega vstajenja, a je z vstajenjem hkrati spomin trpljenja, ki je bilo pot v vstajenje, oboje pa je v tej povezavi obletnica Gospodovega odrešenja, ki se ji že od 2. stoletja priključuje vsakoletna krstna noč ali vsaj obnova krstne obljube. Blagoslov ognja in jedi, že od srednjega veka v navadi, je veljal za podobo prebujajočega se naravnega in nadnaravnega življenja.

Med spoznanji, ki so v slovenski duhovnosti rasla iz velikonočnega razmišljanja, je najprej tesna povezava med trpečim-vstalim Kristusom ter trpečim-vstalim človekom in narodom. A ne le narod, človeštvo, vse vesolje vstaja z Njim. Sodobni krščanski zavesti pa se posebno odpira spoznanje, kako čisto drugačno od našega je telo Vstalega in kako nam o Veliki noči prvenstveno sam v notranjosti izpričuje, da je resnično vstal.

novice od doma

(Nadaljevanje s str. 3)

skih turnejah. Svojih običajev pa ne „posojajo“ radi, ker vedó, da so pristni le v svojem kraju. V šoli imajo posebne krožke, kjer se pripravlja nova generacija, da bo lahko to narodno bogastvo tudi v bodoče ohranjevala.

ČRNOMELJ. — V občini imajo precejšnje probleme z odraslimi, ki so duševno prizadeti. Ustreznega zavoda, v katerem bi se ti privadili kakega dela, ni, zato ostajajo doma. Dvajset takih oseb prejema minimalno denarno pomoč. V občini se zadržuje še okrog 50 klatežev, ki so brez zaposlitve, stalnega bivališča in sredstev za preživljanje.

GORNJA RADGONA. — Nad mestom, neposredno ob mejni reki Muri, na idilični točki stoji grad, ki ima svoj začetek že v 12. stol. Do nedavnega ga je dnevno obiskovalo okrog tisoč šolarjev. Ti so se sedaj preselili v novo šolsko poslopje in grad sameva. Zaradi mnogih potrebnih adaptacij se ga vsi otrsajo. Kot starim ljudem, tudi njemu grozi osamljenost in zapuščenost.

IDRIJA. — Idrijski rudnik živega srebra izvaža 90% svoje proizvodnje. Cena na svetovnem tržišču je padla za trikrat, kar je rudniku prizadejalo veliko problemov. Sedaj pričakujejo pomoč družbe zlasti za raziskave in stimulacijo izvoza. Druga težava, ki pesti Idrijo je onesnaženje s koncentracijami živega srebra in žveplovega dioksida. V centru mesta presega onesnaženje zraka najvišjo dovoljeno količino kar sedemkrat po mednarodni lestvici.

iz slovenskega tiska doma in na tujem

Z izvlečki slovenskih revij in časopisov, ki izhajajo doma in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje med Slovenci. Za utemeljenost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo. Iz podane snovi naj si bralci sami ustvarijo sodbo o življenju slovenske družbe! Op. ured.

družina

„DRUŽINA“ izhaja dvakrat na mesec. Izvodi stane 50 par. letna naročnina 12 Ndin. za inozemstvo

NOČEMO PREŠTEVANJA

10. januarja je zasedala občinska konferenca zveze komunistov v občini Ljubljana-Bežigrad. *Ljubljanski dnevnik* je naslednji dan objavil poročilo s te seje. V članku smo med drugim prebrali tudi tole:

„V ospredju razprav pa je bila vsekakor problematika dejavnosti štirih verskih skupnosti v občini.

Konferenca je glede na zelo široko paleto problemov, od prošenj za novogradnje, adaptacije, nakupe in popravila cerkvenih objektov, prek publicistične dejavnosti cerkve, katehizacije mladine (verouka), do organiziranja otroškega varstva, mladinskih izletov ipd., zadolžila vse osnovne organizacije ZKS, da do prvega aprila letos obravnavajo pojave idejno-politične aktivnosti in vplive verskih skupnosti na svojem delovnem področju in ustrezno ukrepajo.

Člani konference so prav tako zahtevali, da se nemudoma izdela spisec vseh „aktivistov“ verskih skupnosti, in sicer zato, da bi se laže ognili mnogim čudnim načinom kadrovanja, ki so se dogajali v daljni in bližnji preteklosti, ko je pomembno in tudi vodilno mesto v delovni organizaciji zasedel človek, ki ni razčistil s svetovnim nazorom...

Opozorili so tudi na kadrovanje, ne le v delovnih organizacijah, temveč tudi v šolah. Predvsem velja to za vzgojiteljsko in pedagoško šolo, kar je ozko povezano tudi z vprašanjem delovanja verskih skupnosti. Nevzdržno je namreč, da nam iz dneva v dan prihajajo novi in novi kadri s teh šol, ki so vzgojeni v povsem drugačnem duhu, kot ga zahtevata tako ustava kot vse naše resolucije, dokumenti in končno naš vsakdan.“

Ponosni smo na ustavo, ki smo jo nedavno sprejeli, saj vsakemu človeku zagotavlja svobščine in pravice, ki „so omejene samo z enakimi svobščinami in pravicami drugih in z interesi socialistične skupnosti, ki so določene z ustavo“. (Čl. 195 Ustave SRS) Zato takšno pisanje v enem od sredstev družbenega obveščanja zadene kot udarec v oko. Po domače bi mogli pisanje v *Dnevniku* povedati nekako takole: Izdelajmo si seznam tistih, ki si na takšen ali drugačen način upajo javno pokazati svojo versko pripadnost, da bomo vedeli, komu moramo onemogočiti kariero! Pa naj bo to kariera v družbeno-političnih organizacijah ali pa strokovna kariera v organizaciji združenega dela. Prepričani smo, da je takšno pisanje (ali tudi sklepanje na sejah) v izrečnem nasprotju z ustavnimi načeli.

Ustava SRS je namreč v tem pogledu zelo nedvoumna. „Občani so enaki v pravicah in dolžnostih, ne glede na narodnost, raso, spol, jezik, veroizpoved, izobrazbo ali družbeni položaj. Vsi so pred zakonom enaki“. (Čl. 197) Torej pripadanje tej ali oni veroizpovedi ne more (in ne sme!) biti ovira za nobenega občana SFRJ, da bi si izbral delo po svojem okusu in da bi sprejemal bremena tudi pomembnih in vodilnih delovnih mest. „Zajamčena je svoboda dela. Vsakdo si svobodno izbira poklic in zaposlitev. VSAKEMU OBČANU STA POD ENAKIMI POGOJI DOSTOPNA

kaj gre ljudem na živce?

„Veš, da nas bo uravnalovka kmalu čisto povozila? Že 86,5% zaposlenih zasluži med tisoč in tri tisoč dinarjev na mesec!“

„Kaj pa preostalih 13,5%?“

„Ti so pa uravnilovki ušli: ali so na psu ali pa na konju!“

„TI NAJBRŽ NITI NE VEŠ, DA BOMO PO ZVIŠANJU NAROČNINE ZA RTV DOBILI BOLJ KVALITETEN SPORED?“

„VEM, SAJ SE TUDI PO VSAKI PODRAŽITVI VLAKA IN AVTOBUSA MENDA BOLJ KVALITETNO VOZIMO!“

„Veš, da je razlika med povprečno pokojnino in povečanim osebnim dohodkom od vseh republik v Sloveniji največja?“

„Kaj bi tisto! Je pa zato neobdavčeni del letnega dohodka v Sloveniji najmanjši.“

K „Dnevniku“ Jožeta Javorška (tri mesece v sobotnih prilogah „Dela“):

K 2,4 dioksida —

zdaj še gnojnice golida!

Kdo s tem zdravi nam ozračje?

Kdo prizadevni ta mazač je?

Vse ožira,

vse osira,

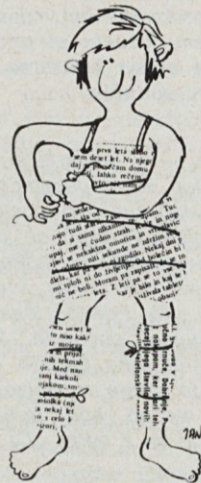
s prstom kaže, kdo so tuji, kdo so naši,

pa sprašuje, kdo poprej je hodil k maši...

„Delo“ naj vsaj na kulturni strani tako branje nam prihrani!

O PLODNIH SESTANKIH, RAZGOVORIH, SREČANJIH ITD. JE VELIKO GOVORA PRI NAS. PRED NEKAJ DNEVI JE STALO V „DELU“ NEKAJ O RESNIČNO PLODNIH RAZGOVORIH. KAKŠNA JE RAZLIKA MED PLODNI MI IN RESNIČNO PLODNI MI RAZGOVORI? MOREBITI PLODNI RAZGOVORI PLODIJO LE BESEDE, RESNIČNO PLODNI PA DEJANJA? IN ČE IMAMO RESNIČNO PLODNE SESTANKE, ALI JE MOŽNO, DA BI IMELI TUDI NERESNIČNO PLODNE? ALI NI TA ČASOPISNA PRETIRANA PLODNO ST V BISTVU PRECEJ JALOVA?

Obtoženec pred sodiščem: „Prosim, če mi lahko štejete za olajševalno okolnost, da sem imel pred poneverbo nekaj le-

SPODNJE PERILO ZA STUDENTE V NEZAKURJENIH NAJEMNISKIH SOBAM

pih govorov o samoupravljanju in socialistični morali...“

ALI NAJ BOM ZARADI VIŠJIH CEN ŽALOSTEN KOT KAKŠEN REAKCIONAR ALI VESEL, KER PRISPEVAJO K STABILIZACIJI?

- Bodi vesel kot kakšen funkcionar, ki ga višje cene sploh ne prizadenejo!
- Rajši bodi neumen kot naši gospodarstveniki!

PO NOVI SINDIKALNI LISTI ZA LETO 1975 JE DOLOČENA SAMO SPODNJA MEJA NAJNIŽJEGA OSEBNEGA DOHODKA „ZA NAVADNO DELO“. KAKŠNO JE TO DELO IN ZAKAJ JE ZGORNJA MEJA ODPADLA?

- Navadno delo je za navadne delavce. Zanje je spodnja meja hkrati tudi zgornja.

ALI IMAJO RES TUDI LJUDJE VAROVALNO BARVO, TAKO KOT ŽIVALI?

- Ja, ja, toliko barve imajo, da še nas farbajo.
- Res, nekateri so celó božična drevesca okrasili samo z rdečimi lučkami.

OSNUTEK BANKOVCA V ČASU NOVIH CEN

MR

Po Pavlihu

JESENICE. — Jeseniški jeklarji so lansko leto dosegli do sedaj največji uspeh. Izpolnili so delovni načrt in proizvedli pol milijona ton jekla. K temu uspehu so pripomogli tudi drugi obrati železarne in dobaviteljska podjetja.

JESENICE. — V januarju je poteklo 10 let, odkar so na Jesenicah ustanovili lokalno radijsko postajo Radio Jesenice. Prvotno se je oglašala le nekajkrat na teden, sedaj pa ima vsak dan svojo oddajo od 16. do 17. ure. Prinaša lokalna poročila, oglase, obvestila, kulturne oddaje, mladinske oddaje, športne dogodke in druge zanimivosti. Oddaje so vedno bolj priljubljene. Začenja pa se z avizo „Oj Triglav, moj dom“.

KEBELJ NAD OPLOTNICO. — Na Keblju so znane ruševine gradov. Ob njih je lepa stara cerkva in šola. Ta se je zaradi dotrajanosti začela podirati. Vaščani so s pomočjo družbenih organizacij sezidali novo šolo v dolini. Ima šest učilnic, kuhinjo, kabinet in skupni prostor. Vanjo se bo vsak dan nagneto 160 šolarjev. Šola ima lepo arhitekturo in vzdane plošče iz pohorskega granita, ki spominjajo na preteklo zgodovino.

KOPER. — Študijska knjižnica v Koprju si je, kakor so to storili marsikje drugje v Sloveniji, omislila tako imenovani bibliobus, s katerim obiskujejo bližnje in daljne vasi na Koprskem. Avtobus je napolnjen s 4000 knjigami in v dveh letih delovanja je opravil že zelo veliko kulturno poslanstvo. Ljudje imajo najraje leposlovna dela.

KOPER. — Koprsko glasbeno šolo obiskuje letos 350 učencev. Zaradi pomanjkanja učilnic so morali prvič v 25 letih obstoja omejiti vpis. Zanimanje za šolo je iz leta v leto naraščalo in sedaj presega njene prostorne zmogljivosti. Učenci so pokazali že velike uspehe predvsem ob zaključnih nastopih. Mnogi pa nadaljujejo glasbeno šolanje na ljubljanski glasbeni akademiji.

(Dalje na 34. strani)

VSAKO DELOVNO MESTO IN VSAKA FUNKCIJA V DRUŽBI. (Čl. 202, podčrtalo ur.). Čudno (in protiustavno) bo kadrovanje šele, če ga bodo družbeno-politične in delovne organizacije opravljale na podlagi spiskov verskih „aktivistov“. Za poseganje v temeljne pravice vsakega občana SFRJ ima ustava precej ostre besede: „Protiustavna in kazniva je vsaka samovolja, s katero se krši ali omejuje človekova pravica, ne glede na to, kdo to stori“. (Čl. 223)

Ni treba posebne pravne izobrazbe, da človek dojame nesoglasje med ustavnimi načeli in pisanjem *Ljubljanskega dnevnika*. Ko so hoteli (in še hočejo) nemški nacionalisti na Koroškem preštevati slovensko narodnostno manjšino, se je temu ogorčeno uprla vsa napredna javnost. In prav je tako. Pred leti je ves svet s pomilovalnim nasmehom (pa tudi z grenkobo v ustih) spremljal sloviti McCarthyjev „lov na čarovnice“. Prosluli ameriški senator je pripravil dolge sezname imen, „črne liste“ tistih državljanov ZDA, ki so osumljeni, da so komunisti ali naklonjeni komunistom. Tudi spiske verskih „aktivistov“ bi mogli spraviti v kategorijo preštevanja ali vsaj blizu nje.

Člankar v *Dnevniku* sicer ni pojasnil, kaj misli s pojmom „aktivist“. Morda tudi občinska konferenca ZKS tega ni storila, lahko pa sklepamo, da je „aktivist“ vsak vernik, ki si upa javno izpovedati svojo versko pripadnost. Zakaj je mogoč takšen sklep? Zaradi preproste ugotovitve, da bi mogli v Cerkvi na Slovenskem na prste prešteti tiste laike, ki se zares angažirajo v smislu koncilskega odloka o laičkem apostolatu. Spiskov duhovnikov pa najbrž tako ni treba delati, saj se nihče od njih ne poteguje za funkcije v družbi.

Kaj več od nedeljskega branja beril, sodelovanja v župnijskih svetih, priložnostnega sodelovanja pri raznih oblikah kateheze ali v publicistiki pa naši laiki v resnici ne delajo. To pa je, menimo, prav gotovo še vedno v okviru Ustave, ki pravi: „Izpovedovanje vere je svobodno in je človekova zasebna stvar“ (čl. 229). Spisek „aktivistov“ bi pomenil vmešavanje v človekove zasebne (ali osebne) zadeve, če že odštejemo kratenje ustavnih pravic, ki smo jih že omenili.

Pa še nekaj je, kar prizadene občana SFRJ, če je vernik, a se hkrati trudi, da bi bil dejaven član socialistične samoupravne družbe: nezaupanje, na katerega lahko večkrat naleti. Zapis v *Dnevniku* je samo potenciranje takšnega nezaupanja. Večkrat smo slišali naše najvišje družbeno-politične delavce, kako so govorili o vlogi vernikov v NOB. Poudarjali so, da so se takrat borili vsi, ne glede na svetovni nazor, socialisti položaj ali versko pripadnost. Tudi izgradnja vojnove Jugoslavije s socialistično samoupravno ureditvijo je sad žuljev in prizadevanj verujočih in neverujočih občanov. Zdi se, da nekateri o tem sodelovanju nočejo nič več slišati. Kako naj se zdaj počuti, denimo, veren delovni človek, ki vidi pred seboj bogato ustvarjalno pot, a se pri tem zaveda, da bo njegovo ime v spisku verskih „aktivistov“ nepremostljiva ovira na tej poti?

Enako nezaupanje v državljansko lojalnost vernih občanov veje iz trditve, da prihajajo iz šol kadri, „ki so vzgojeni v povsem drugačnem duhu, kot ga zahteva tako ustava (?) kot vse naše resolucije, dokumenti in končno naš vsakdan“. Ta vsakdan torej zahteva ljudi, ki ne verujejo, z drugo besedo, verujoči ljudje niso sposobni tvorno živeti in delovati v tem vsakdanu.

Kakorkoli že obračamo pisanje *Ljubljanskega dnevnika*, se ne moremo izogniti dejstvu, da krši nekatera ustavna določila. Če je časnikar po svoje prikrojil razpravljanje in sklepe seje občinske konference ZKS Ljubljana-Bežigrad, potem je konferenca dolžna od časnika zahtevati popravek. Če pa je konferenca v resnici zahtevala, naj se „nemudoma izdela spisek verskih „aktivistov““ (in drugo, kar sodi zraven), potem, menimo, smemo pričakovati javno pojasnilo, kako bo organ ZKS to spravil v sklad z Ustavo SRS.

Družina, Ljubljana, 26. jan. 1975, str. 3.

(Dalje na 34. strani)

slovinci po evropi

anglija

BEDFORD

Predavanje o Sloveniji smo konec januarja imeli pri metodistih v Bedfordu. Imajo svojo dvorano, ki smo jo napolnili. S pomočjo skioptičnih slik je govoril o Sloveniji g. J. Rehberger. Slike je preskrbel g. L. Metelko. Bilo je tudi več Slovencev, dobrih pevcev, ki so pri slikah zapeli odgovarjajočo pesem. Tako smo Slovenci predstavili na lep način svojo domovino.

Sporod za post in Veliko noč boste našli v prilogi.

avstrija

GORNJA AVSTRIJA

LINZ. — Vsi linški Slovenci smo imeli zelo radi premonstratenskega *patra Grossa*. Vsako nedeljo je ob osmih maševal v uršulinski cerkvi in se vedno rad pomudil med nami. Če je bil slovenski duhovnik zadržan, je rad maševal namesto njega. Slovensko petje mu je bilo zelo všeč. Zato nas je v začetku januarja prizadela vest, da se je moral zateči v bolnico zaradi rahle ohromitve v grlu. Še bolj nas je pa prizadelo, ko smo izvedeli, da se mu je 24. januarja *življenje izteklo* in da ga je Gospod življenja poklical k sebi. Slovenci smo z njim izgubili iskrenega prijatelja in zagovornika. Pokopan je bil v Schleglu. Slovenci smo se mu zahvalili za vso pomoč in prijaznost z mašo v nedeljo, 16. februarja.

Gospodarska stiska v svetu se počasi premika tudi proti Avstriji. Vlada je sklenila, da bodo letos sprejeli 20% manj tujih delavcev. Novo je tudi to, da od novega leta ne more dobiti dovoljenja za delo tisti, ki pride v Avstrijo iz Slovenije s turističnim vizumom. Prav ta skrb je povzročila, da so začeli tuji delavci prihajati nazaj prej kot navadno. Sicer je pa letošnja zima res taka, da so lahko vso zimo delali tudi zunaj. Vse, ki so na novo prišli, prav lepo pozdravljamo v svoji sredi!

KOROŠKA

SPITTAL ob DRAVI. — Ljudje se kar ne morejo sprizajzniti z mislijo, da nimajo več duhovnika. Saj imajo še vsak dan mašo, ki jo opravi madžarski duhovnik g. Maroszy v latinskem jeziku. Po maši vedno molijo za pokojnega župnika tri očenaše in pa tri, da bi dobili kmalu drugega dobrega duhovnika. Ali bo prišel duhovnik in kateri bo prišel, je pač zadeva pristojnih cerkvenih oblasti, to je, škofa dr. Leniča in celovškega škofa dr. Köstnerja. Morda bi bilo dobro, da se verniki tudi na ta dva obrnejo. G. Maroszyju smo pa vsi slovenski Špitalčani hvaležni za njegovo velikodušno pomoč.

SALZBURG

Med slovensko božjo službo v januarju je prejela zakrament sv. *krsta* Katja Matjašič. Oče Franc in mati Otilija, roj. Slodnjak, sta iz Juršincev, župnija Sv. Lovrenc v Slovenskih goricah. Krščeval je g. Ivan Olip, semeniški duhovnik. Bogoslovci so med mašo lepo peli in

na koncu dodali tudi koroško krstno pesem, ki želi novemu kristjanu vse najboljše.

Po maši smo imeli v gostilni pri „Jagru“ pustovanje. Čeprav bi moglo biti število udeležencev lahko malo večje, je bilo pa vzdušje toliko prijetnejše. Kar dva harmonikarja sta skrbela za poskočne „viže“, nasmejali smo se študentovskim šalam. Prepričan sem, da ni bilo nikomur, ki se je prireditve udeležil, žal.

Mala grenka kaplja je pa padla v to naše januarsko srečanje. Pravijo, da je vsako slovo neki okus smrti. Poslovili smo se namreč od treh naših prijateljev, ki so študirali v semenišču in so v februarju zaključili teološke študije v Salzburgu. To so novomašnik g. Ivan Olip, doma iz Sel pod Košuto, dalje diakona g. Jurij Buch, ki je doma iz Št. Ruperta pri Velikovcu, ter g. Janez Tratar, doma iz Šmihela pri Pliberku. Zadnja dva bosta konec junija posvečena v duhovnika. Za vso pomoč se jim vsi slovenski Salzburžani lepo zahvaljujemo!

Že dalj časa *bolehata* ga. Lojzka Tumpelj in ga. Hani Brumec. Obe ma želimo, da bi se jima zdravje izboljšalo in da bi spet lahko hodili med nas, kar sta vedno z velikim veseljem delali.

TENNECK. — Po življenju je gotovo *pongauska skupnost*, ki jo sestavljajo slovenski Štajerci in pa hrvaški Medžimurci ter Zagorci, najbolj živahna. Njeni člani so največ mladi ljudje.

Februarja je bil *krščen* Saša (Aleksander) Divkovič. Starša delata v bolnici v Schwarzachu in sta po rodu Bosanca iz okolice Tuzle.

Po maši smo imeli v dvorani *pustovanje*. Prav prijetno je bilo. Ga. Cimermanova in ga. Kolaričeva sta nacvrli krofov in to tako lepih in dobrih, da bi takšnih zaman iskali po najboljših slaščičarnah. Za pijačo in kranjske klobase je poskrbel naš veliki točaj g. Vinko Mlinarič. Naj mu bo tokrat izrečena zahvala za vso skrb: ko že vsi odidemo, počisti dvorano, da ni od strani uprave kakšnih pritožb. Razpoloženje je bilo zelo prijetno. Mla-

di so se res lahko navrteli po mili volji. V postu bomo pa zato malo bolj resni.

belgija

LIEGE-LIMBURG

Zadnjo nedeljo v decembru je društvo „Slomšek“ imelo svoj *družinski večer*. Slovesnost se je začela z božično pesmijo naših najmlajših. Sledila je služba božja, pri kateri je mešani zbor pod vodstvom ge. Lojzke Novak lepo prepeval božične pesmi.

Po maši je nastopila „Vesela mladina“. Prvi njihov ples je pripravil g. Peter Jakoš, ostale pa ga. Anica Varszak. Naši najmlajši so nam nato pogumno zapeli nekaj narodnih pesmi. *Po Miklavža* so šli v procesiji in so ga s pesmijo spremljali na oder. Sv. Miklavž je obdaril predvsem mladino, vse pa je pogostil s kavo in prigrizkom. Po Miklavževem odhodu nam je „*Študentovski ansambel*“ zaigral nekaj poskočnih. Rojaki so se več ur zadržali v prijetni domači družbi.

Iskrena hvala vsem, ki so na katerikoli način sodelovali pri tej lepi prireditvi!

Naši bolniki: Nismo še poročali, da se je v decembru g. Ivan Čermelj precej težko ponesrečil v rudniku. Zdravil se je na kliniki v Genku.

Novi grobovi: Za Bergincem in Mavričem se je poslovil od nas še g. Avgust Kravanja, ki je tudi bil rojen v Bovškem kotu. Bil je priden delavec, skrben mož in oče ter zelo zvest prijatelj. Do smrti je ostal zaveden Slovenec. Ohranimo ga v lepem spominu! Zapušča ženo in hčerko, katerima izražamo krščansko sožalje!

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

V sredo, 29. januarja t. l., smo *pokopali* v Bray-lez-Binche gotovo najstarejšo Slovenko v zapadni Belgiji: go. Terezijo Novak, roj. Spaninger. Dočakala je izredno starost 89 let, saj se je rodila leta 1886 v Ptuj (Slovenija). Izrekamo sožalje sinu in sestri ter ostalim sorodnikom. Naj počiva v miru!

Lepo se že pripravljamo na „22. SLOVENSKO PRIREDITEV“, ki bo v soboto, 26. aprila 1975, v dvorani „Familia“ v Gilly-Haies (Charleroi). Na sporedu bo tudi veseloigra v dveh dejanjih z naslovom: „Kadar zdravnika ni doma“. Že sedaj vsi vabljeni!

francija

PARIZ

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue de Sèvres, Paris 6°, métro Vanneau.

Bogoslužje velikega tedna bo na véliki četrtek, véliki petek in véliko soboto ob osmih zvečer, na Veliko noč pa bo maša ob petih popoldne kot navadno; vsakokrat pred obredi spovedovanje. Na velikonočni ponedeljek v Parizu ne bo skupne slovenske maše.

Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg, Paris 15°, tel. 577-69-93, métro Charles-Michels — je odprta vsak četrtek popoldne, sicer pa po dogovoru z duhovnikom.

Krščen je bil Jean Davorin Leban, sin Milana in Wladyslave, roj. Gwozdž.

MELUN

K skupni maši se bomo zbrali v nedeljo, 9. marca, ob devetih dopoldne v poljski cerkvi v Dammarié (81 rue Adrien Chatelain).

LA MACHINE (Nièvre)

Našo mašo bomo imeli ta mesec v nedeljo, 16. marca, ob devetih dopoldne.

LOIRET

Na velikonočni ponedeljek bo skupna maša ob pol enajstih v Chilleurs. Začetek spovedovanja eno uro pred mašo. Vsi prijazno vabljeni! Za skupno kosilo po maši se prijavite pri Pavolovih.

LYON

Slovenski duhovnik bo prišel v tednu pred 9. marcem, v nedeljo, 9. marca, pa ste vsi vabljeni k maši, ki bo ob treh popoldne v Ste. Colombe les Vienne.

Mimogrede še povemo, da smo se na silvestrovanju v Lyonu prav dobro imeli in da smo pri kozarčkah „Na zdravje!“ mislili na vse svoje rojake.

PAS-DE-CALAIS

Letošnji *postni čas* nas ne bo samo pripravil na praznovanje *Velike noči*, ampak nas bo v tem svetem letu na poseben način spravil z Bogom in našim bližnjim.

Post bomo začeli z *romanjem v Sveto deželo in v Rim*. Mala skupina rojakov iz Pas-de-Calais nas bo zastopala na tem vseslovenskem

Ob krstu na novoletni dan, 1. januarja 1975, male Sabine Zaletelj iz Marcinelle je fotograf „ujel“ tole fotografijo.

Ob priliki poroke Petra Nikolov in Danice Muže v Méricourt-Mines.

romanju in bo v našem imenu možila za uspeh in duhovno in telesno zdravje.

Bližnja priprava pa se bo vršila z duhovnimi obnovami v sledečem redu:

2. marca v Sars et Rosiers ob 16.30. — 9. marca v Armentières ob 16.30. — 16. marca v Lille Maison des Oevres ob 16.30. — 21. marca v Wingles ob 17. uri. — 22. marca v Fosse 8 Vendin-le-Vieil ob 17. uri. — Isti dan v St. Pol ob 20. uri. — 23. marca ob 16. uri v Croisilles. — Isti dan v Cambrai ob 19.30.

Velikonočni obredi bodo na véliki četrtek in petek v Mericourt ob 14. uri; v Bruay ob 17. uri; Lievin ob 19.30. — Velika sobota: blagoslov jedil v Mericourt ob 11. uri; Lievin ob 12. uri; Bruay ob 13. uri. — Blagoslov ognja, krstne vode in vstajenje bo: Bruay ob 19. uri; Mericourt ob 21.30. — Velika noč po nedeljskem urniku: 30. marca v Arras ob 17. uri; 31. marca: Lisieux v stolnici ob 11. uri; 6. aprila v Tourcoing ob 17.30.

Prijavite pravočasno tudi naše drage bolnike, da bodo mogli prejeti pravočasno velikonočni zakrament.

Krstna voda je oblila 23. januarja v Bruay Dorotejo Pottier in 2. februarja v Mericourt Krištofa Koder. Srečnim staršem naše čestitke!

23. januarja je po krajši hudi bolezni odšla v večnost Ljudmila Žnidaršič v Loison-sous-Lens v svojem 69. letu. Tiha, kot je bila vse svoje življenje, je tiho dogorela, ne da bi potožila, koliko je trpela. Zelo številni rojaki in domačini so jo spremili na njeni zadnji poti 25. januarja na pokopališče v Noyelles-sous-Lens. Sinovoma in hčerki z družino naše sožalje!

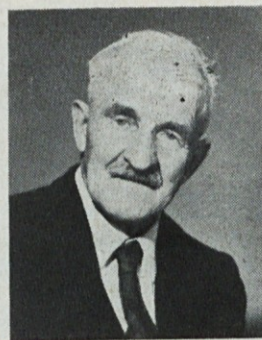
V Lurdu je bila družina Virant, ki se je pred leti iz Pas-de-Calais preselila, zelo težko preizkušena. 5. januarja je po dolgi bolezni preminil oče Janez Virant v visoki starosti. Na zadnji poti so ga spremili številni prijatelji in družina, za katero je očetovsko skrbel.

Kdo od lurških romarjev iz Francije, pa tudi iz domovine ni poznal pokojnika, ki nas je leto za letom tako rad sprejel pod svojo gostoljubno streho, kjer nam je gospa Marija postregla kot skrbna Marta v evangeliju! Bil je prava dolenjska dobričina in se je snidenja z vsakim rojakom v tujini zelo razveselil.

Ko je iz Pas-de-Calaisa s pokojnim msgr. Zupančičem pogosto poromal v Lurd, mu je tako prirastel k srcu, da je odšel tja preživeti svoj pokoj. Iz Ossena, kjer je prvotno kupil nov dom, je vsako nedeljo redno romal k Lurški votlini. Ko pa je družina kupila dom v samem mestu, je pa še bolje izkoristil čas za molitev na kraju milosti.

29. januarja je nenadoma na istem domu umrl zadet od srčne kapi Stanko Virant, sin pokojnega Janeza in Marije Virant. Samo nekaj dni je bolehal, saj je skoraj do konca delal kot tovarniški delavec v Lurdu. Tih, uslužen je živel le za svoje drage starše. Naj se oba v Gospodu odpočijeta od svojega truda! Preostalih domačim pa naše iskreno sožalje!

27. januarja je dobro pripravljena in po dolgi bolezni preminila v Berku v svojem 80. letu starosti Ljubica Popovič, roj. Babin. Prišla je s svojim soprogom iz daljne domovine in se naselila z njim ob grobu svojega sina zdravnika, ki je umrl, ko se je zdravil v Berku.

Pokojni Janez Virant iz Lurda.

Njen pogreb 31. januarja je bil pravo ekumensko srečanje. Naj se v Gospodu, v katerega je tako trdno verovala, mirno odpočije! Hudo prizadetima možu in hčerki pa naše sožalje!

Vsem rojakom milostpolno Alelujo!

OB LUKSEMBURGU

11. januarja sta zakonca Gubenšek na Aumetzu obhajala svojo zlato poroko. V cerkvi je bila peta sv. maša, h kateri so se poleg slavljencev zbrali njih otroci, vnuki, pravnuki in domala vsi Slovenci. Petje in sploh sodelovanje je bilo

Jubilanta Gubenšek na Aumetzu ob svoji zlati poroki.

Po krstu
Davida Krapež
se je sorodstvo
zbralo ob
domači mizi
v Famecku
pri Aumetzu.
(Poročilo o tem
glej v prejšnji
številki!).

to pot bolj navdušeno kot drugokrat, saj se takšen dogodek obhaja le bolj poredko. Vsi smo hoteli s slavlencema deliti čustva veselja, zahvale in hvaležnosti.

Gospod župnik jima je v priložnostnem nagovoru čestital in želel, naj bi bila še dolgo vrsto let med Slovenci, ostali pa smo jim izrazili naše čestitke; po maši in na domu so jima „fantje“ še posebej zapeli podoknico.

ARDENNES

V Rimogne je umrla gospa Frančiška Maučec, roj. Benko, stara 67 let, doma iz Prekmurja. Pokojna je bila zvesta naročnica „Naše luči“ in se svojega katoličanstva ni sramovala tudi v tujini ne ter je tako bila zgled možu in otrokom in vsej srenji.

Pogreba, ki je bil 1. februarja t. l., se je udeležilo tudi nekaj Slovencev. Družini naše iskreno sožalje!

LANEUVEVILLE

devant Nancy in okolica

Sporočamo, da bo slovenska maša v župni cerkvi 23. marca (cvetna nedelja) ob pol 4. uri popoldan. Pred mašo lahko opravite sv. spoved.

EPERNAY in okolica

Slovenska maša bo na Veliko noč v kapeli šolskih bratov. Bo ob 4. uri popoldne in pred mašo lahko opravite sv. spoved.

VZHODNA LOTARINGIJA

Brez snega in brez ledu smo praznovali božične praznike in Svečnico.

Vesele dneve pa so nam zagrenili dnevi smrti naših rojakov:

1. januarja 1975 je umrla Ivanka Barbara Čop, 67 let stara. — 18. januarja je umrl nasilne smrti v Metz Momir Jovišič, 31 let star. — 20. januarja je umrl v Strasbourgu Henrik Albiani, 37 let star. — 22. januarja je umrla v Valmontu našim rojakom dobro znana Ana Pintar, stara 70 let. — 23. januarja je umrl upokojeni rudar Anton Vozel v Creutzwaldu-Cité Maroc, star 71 let. — 25. januarja pa je odšla po večno plačilo dobra 78 let stara mati Marija Stermljan. Dolga bolezen ji je zabranila, da ni mogla več k naši sv. maši, h kateri je z vsem veseljem vsa leta prihajala, prejemale sv. obhajilo in s svojo vero ter dobrotljivostjo dajala lep zgled svoji družini in vsem vernikom. Naši duhovniki so bili na njenem domu vedno z velikim veseljem sprejeti. Pokojna je z veseljem prebiralala „Našo luč“ in bila zaradi svoje prijaznosti splošno zelo spoštovana.

Njej kot tudi vsem zgoraj omenjenim rajnim želimo večni mir in bogato večno plačilo, sorodnikom pa izražamo krščansko sožalje!

Silno nas je vse pretresla žalostna vest, da sta dva rudarja — nista sicer bila naša rojaka, pač pa sodelavca naših rojakov, *smrtno ponesrečena* — globoko zasuta v premogokopu V. Molimo za vse rudarje, ki gredo na težko delo in ne vedó, če bodo še kdaj videli sonce!

Življenje je velikokrat brez sonca — pa nikar ne izgubimo poguma: Čaka nas tolažba, — čaka nas On, ki nas vabi: Pridite k meni vsi, ki ste obteženi... Velika noč

se nam bliža: Pridite k sveti daritvi, ki jo daruje za vas od smrti vsi Zveličar. Glejte prilike za sv. mašo in sv. spoved:

V Merlebachu: vsako nedeljo ob 10. uri, Hospice Ste Elisabeth, med tednom v župni cerkvi ob 6. uri zjutraj — kadar ni maše po kolonijah.

4. 3.: Creutzwald-Neuland ob 14. uri.

6. 3.: Habsterdick ob 9. uri; enako 13. 3. ob isti uri.

17. 3.: v Aumetzu; 18. in 19. 3. v Tucquegnieux Cité Marine.

Nedelja, 23. 3.: Cité Farébersviller ob 16. uri.

24. 3. (veliki ponedeljek): Cité Jeanne d'Arc ob 8. uri.

25. 3. (veliki torek): Creutzwald-Cité Maroc ob 14. uri; zjutraj ob 9. uri Cité de Chénes.

26. 3. (velika sredo): Habsterdick ob 9. uri; Cité la Chapelle ob 16. uri.

Na velikonočno nedeljo, 30. 3., in ponedeljek, 31. 3. ob 10. uri v Merlebach, Hospice Ste Elisabeth.

Ko vam voščim že sedaj vesele velikonočne praznike — vas vljudno vabim, da pridete po dobri sv. spovedi k vašemu najboljšemu Prijatelju — Zveličarju svetá!

Že sedaj vam sporočam, da bomo letos zopet pohiteli v Lurd iz Metza z bolniškim vlakom od 5.—12. avgusta. Cena iz Metza tja in nazaj 230 NF. Čas prijave: april, maj. Nadaljnja pojasnila dobite pri podpisnem.

Še enkrat: vesele praznike vam želi vaš

Stanko iz Merlebacha

TUCQUEGNIEUX-MARINE

Jezimo se na tiste, ki letajo gor v vesolje. Zasukali so zemljo, luno ali pa sonce, sami ne vemo kaj, samo to vemo, da je zima letos samo v koledarju, v resnici je pa ni. Pozabili smo, kako je treba narediti sneženega moža, sanke pa počivajo na podstrešju. Bog je menda kaznoval tiste, ki so mislili, koliko dobička bodo imeli s prodajo kuriva.

Novici sta pa dve, ena žalostna druga vesela. V Lurdu je umrl 80-letni upokojeni rudar Janez Virant.

oče Viktorije, poročene z arhitektom Jankovičem, ki je pa 14 dni pozneje — in to je vesela novica — *podarila* svojemu možu zdravo hčerko Klarico. S tem sta postala dopisnik „Naše luči“ ter njegova žena že devetič stara mama in stari oče; sedem je vnukov, dve pa vnukinji. Boter novorojeni je Janko Jurca, ki bo letos pel novo mašo.

NICA

Pestre *pustne prireditve*, ki so precej tužcev spet privabile v Nico, so za nami. Pred nami je postni čas in bližajoči se praznik Gospodovega vstajenja ali Velika noč. V tem svetem letu sprave z Bogom in ljudmi moramo tudi mi duhovno vstati in se prenoviti. V ta namen več molimo, premišljamo Jezusovo trpljenje, opravimo dobro spoved in za Veliko noč pristopimo k sv. obhajilu.

V Nici je *slovenska sv. maša* vsako nedeljo zjutraj ob 10. uri v kapeli sester pri Don Bosco. Pred mašo je spovedovanje.

V *Cannes-u* pa bo naša sv. maša v nedeljo, 9. marca, popoldan pri sestrah; v *La Pointe de Contes* pa v nedeljo, 16. marca, popoldan ob 3. uri.

V sredo, 19. marca, je praznik sv. Jožefa. Vsem Jožefom in Jožicam prirsčne čestitke! Vsi ste vab-

Manosque: Naši rojaki okrog Bedračeve družine ob priliki krsta njihove hčerke Katje.

ljeni k večerni maši, ki bo ob 8. uri v naši kapeli.

Na *cvetno nedeljo* (23. 3) bo pred mašo na razpolago tudi tuji spovednik. — *Obredi velikega tedna* na veliki četrtek, petek in soboto so zvečer ob 8. uri v kapeli sester.

Na *Veliko noč* je skupna sv. maša v Nici zjutraj ob 10. uri v kapeli sester. Popoldan ob 5. uri pa je v *Marseilleu* v cerkvi St. Paul na Plateau de la Viste.

Vsem rojakom in župljanom — veselo Veliko noč!

MARSEILLE

Slovenci iz *Marseillea* in okolice bomo imeli *slovensko mašo* na Veliko noč popoldan ob 5. uri v cerkvi St. Paul — Plateau de la Viste.

Velikonočni ponedeljek pa bomo preživeli skupaj v naravi pri Plešnarjevih, kjer bo „piknik“. Zberemo se zjutraj ob 10. uri pri Slovenski maši v Gémenos (pri Aubagne-u) in potem gremo k Plešnarju (2 km vstran od cerkve).

nemčija

ESSEN-OBERHAUSEN

V Porurju imamo *Slovenski center* v Sterkrade, na severu mesta Oberhausen. Še en slovenski župnijski urad pa imamo v Altenessnu, kjer tudi stanuje eden obeh duhovnikov. Kjer stalno prebivata slovenska duhovnika, tam je tudi

stalno nedeljsko bogoslužje, pri katerem se Slovenci prav radi zbiramo. Saj tam srečaš vsakogar, tam zveš vse.

V drugih večjih krajih imamo *slovensko mašo* po enkrat na mesec: Vsako drugo nedeljo v mesecu v *Moersu*, vsako tretjo v *Castrop-Rauxelu*, vsako četrto pa v *Dortmundu*. V *Essnu* je novo to, da imamo od novega leta dalje mašo v lepi moderni kapeli v Marijini bolnici v Altenessnu. Gor v šesto nadstropje se pripelješ z dvigalom. Takoj smo se privadili na novi dostop in prostor, da bogoslužna udeležba nič ne zaostaja.

Na novo vpeljano *slovensko bogoslužje* v *Moersu* rojaki obiskujejo v zelo velikem številu. Od 80 do 150 vernikov naenkrat pride skupaj. Imamo celo že svojo lastno *slovensko organistinjo* gdč. Ireno Strmšek, dijakinjo iz Neukirchen-Vluyn. Nekateri najbolj navdušeni pevcji so se kar sami povezali v pevski zbor, ki večglasno zapoje, da se med mašo verniki z ljudskim petjem malo oddahnejo. Pravkar

Cannes: Tukaj se zberemo vsako drugo nedeljo v mesecu. Na nedeljo po sv. Treh kraljih je s. Miriam pripravila srečanje. Mladi Roman Flego, ki je v novembru na tekmovanju v Parizu zasedel drugo mesto med mladimi harmonikarji Francije, nam je pokazal svoje sposobnosti in igral domače melodije.

Srebrna poroka zakoncev Ferdinanda Schweiger in Antonije iz Koprivnice pri Brežicah v Marijini cerkvi v Rheinhausnu.

Za krstno slavlje pri Bartolovih v Bergneustadtu pri Kölnu so se fantje dobro znašli in nas prese- netili s pečenko na žaru.

smo si nabavili nove prenosne elektronske orgle. Tako bo lahko instrument med ljudmi in še bolj povezan z oltarjem.

V Slovenskem centru v Oberhausnu imamo bogato *izposojevalnico slovenskih knjig*. Nekateri stalno in zelo radi posegajo po njih. Imamo tudi *slovensko sobotno šolo*, kjer se pridna mladina vadi v domači besedi in pesmi. Vsakdo pa zna igrati tudi kak ljudski instrument. Z oddaljnejšimi smo povezani tako, da jim pošiljamo slovenska časopisa iz domovine „Mavrico“ in „Ognjišče“. Kdor se torej vsaj malo pobriga, lahko ostane povezan s slovensko kulturno dediščino. Ne bo ga sram, ko pride pred rojake v domovino. Ne more ga kar tako odnesti morje potujčevanja.

Poročila se je konec januarja v Pijevi cerkvi v Sterkrade Milena Hozjan. Na njeno nadse slovesno svatbo so v veliko župnijsko dvorano povabili mnogo slovenskih rojakov. Kajti na srečni dan svoje prve hčerke so obhajali zunanjo slovesnost svoje zakonske zveze tudi njeni ljubi starši Štefan Hozjan iz Gomilice v Prekmurju ter žena Ana iz Bistrice. Pred leti sta prišla v tujino in sta se v taborišču čisto na tihem poročila, samo „na ljubezen“, kakor pravimo, ker drugega ni bilo. Sedaj po mnogih letih dela in trpljenja pa sta

prišla na svoj račun in sta se zavrtela kakor novoporočenca. Presrečnima paroma iskreno čestitamo!

KÖLN

Vsa srečanja v januarju na kölnskem področju so bila lepo obiskana. *Naša sv. maša*, po kateri navadno imamo družabni večer, postaja vedno bolj priljubljena in za mnoge nepogrešljiva. Ob teh srečanjih se med seboj vedno bolj spoznavamo, si več zaupamo in postajamo vedno bolj odprti s posluhom za srečo drugih. Postrežba in program z vsemi pripravami (in pospravami) lepo tečeta, ker jih je vedno več pripravljenih drugim postreči. To je tiha, nesebična požrtvovalnost, ki vse napaja z dobroti. Pravzaprav je to posvečen trenutek darovanja in obhajila, podoben zakramentalni sv. maši. Vaša duhovnika sva vam za to še posebej hvaležna, saj to oznanja življenje.

DÜSSELDORF

Prvo nedeljo v februarju smo imeli prvič *naše srečanje* tudi v centru mesta, v frančiškanski cerkvi. Vsi smo bili veselo presenečeni, ko se nas je zbralo okrog 80. Mnogi smo se prvič videli. Lepa maša in veselo vzdušje po maši v dvorani nam je zapustilo lepe spomine in zavest, da nas je veliko, s katerimi si lahko delimo veselje. Upamo, da nas bo drugič še več.

HILDEN

Zadnja leta se tudi düsselforski karneval vedno bolj uveljavlja.

Ni čudno, če nas je tudi v Hildenu na pustno nedeljo po maši v župnijski dvorani razgibalo to vzdušje. Za vsakega je bilo dovolj prilike, da se je nasmejaj, naplesal, napel, nakrepčal z domačo pijačo in jedao ter navžil veliko veselja.

HAMBURG

Posebno novega na našem severu ni. Uspelo nam je dobiti stalno organistinjo in tako popestriti naše bogoslužje. Prav zato smo imeli slovesno polnočnico — edini v Hamburgu.

Obisk je bil nad vse pričakovanje dober. Seveda niso bili samo Slovenci, ampak smo bili zbrani iz vseh kontinentov. Tako nas je Kristus že tu združil v družino v mašlem, čeprav različnih ras, a iste vere in iste ljubezni do Kristusa.

HILDESHEIM

Malo pozni smo s sporočilom, da sta se v novembru *poročila* g. Bojan Belè in gdč. Lidija Toman. Čestitamo in želimo obilo božjega blagoslova na skupni življenjski poti!

Isti dan smo *krstili* tudi njuno hčerko Alenko, ki prinaša veliko veselja, a tudi skrbi in dela, ki ga mamica rada sprejema.

Nekaj stalnih obiskovalcev je šlo domov. Želimo jim vse dobro!

Po poroki g. Bojana Belèja in gdč. Lidije Toman v Hildesheimu.

Krst Alenke Belè v Hildesheimu.

STUTTGART-okolica

Kjer visoke so gore: „Od Züricha do Montblanca“, „Od Pece do Bohinja“, „Koroška z njenimi problemi“ — to so bili naslovi filmskih predavanj na našem področju v januarju.

V Stuttgartu, Calwu in Pfullingenu so nas popeljali barvasti diapozitivni v naravne lepote Švice, njenih jezer in gorá. Ko se je prikazal na platnu Matterhorn v svoji lepoti in samozavesti ter za njim Montblanc (že na francoski strani) s prostranimi sneženimi polji in večnimi ledeniki, si hkrati občutil veličino in lepoto Stvarnika, ki se v teh velikanih še posebej razodeva. Med lepotami narave te alpske dežele pa je predavatelj poudaril karakter njenih prebivalcev, ki se odlikujejo po pridnosti, samozavesti in demokratični miselnosti.

V Geislingen/Steige smo občudovali lepote slovenskih planin od Pece do Triglava in Bohinjskega kota. Koliko lepota je na tem področju! Škoda, da si vzamemo tako malo časa za opazovanje narave in njenih tajnosti! Bolj bi bili mirni, bolj zadovoljni in še bolj bi vzljubili svojo domovino, saj je vse to zibelka našega življenja.

V Schwaikheimu je bil na sporedni film o Slovenski Koroški, o „Rožu, Podjuni in Zilji, vencu treh dolin“, kot pravi tista lepa pesem. Film obravnava več vprašanj, ki tarejo slovensko manjšino v tej deželi in o katerih se v zadnjem času mnogo govori in piše.

Polna dvorana pustnega veselja: V nedeljo, 26. januarja, smo imeli v Esslingenu tradicionalno pustno zabavo. Dvorana „Städtische Kantine“ na Badstraße je bila polna naših ljudi. „To so še edine prireditve, kjer smo zbrani samo Slovenci in prav zato sem prišel,“ se je izrazil oče, ki je prišel z vso družino na prireditev. Dvorana pa je bila tudi polna veselja ob poskočnih domačih vižah, ob skupnem petju ter zabavnih tekmovalnih igrah za odrasle in otroke. Pod geslom „Slovenč je rad vesel — kaj, da ne bi pel?“ smo se tako zabavali do enajstih zvečer. Ker je bila postrežba v režiji prirediteljev, so bili gostje tudi s cenami zadovoljni, saj so bile precej nižje kot po drugih lokalih.

Odrpito srce za Slovenijo v svetu: Za Marijin mozaik v Nazaretu smo Slovenci na Württemberškem zbrali nad 2000.— DM. To smo storili v zavesti, da je pravilno, da smo tudi Slovenci zastopani po svojem umetniku (mozaik je izdelal Stane Kregar iz Ljubljane) na tako svetovno znanem kraju. Saj izvira naša vera prav iz Nazareta, kjer je živela sveta Družina. Verska in slovenska zavest nas torej nagibata, da žrtvujemo za to zadevo. Vsem darovalcem se tudi na tem mestu lepo zahvaljujemo za njihov prispevek.

Sta rekla trikrat „da“: Predpust je popeljal v Stuttgartu pred oltar Jožefa Bakšič iz Čistega brega pri Novem mestu in Silvo Marinič iz Janškega vrha pri Ptuj. Čestitamo!

Trije krsti — tri deklice: V januarju so prinesli h krstu: Ivan in

Štefka Vidmar v Ursenwangu hčerkico Brigito; Alojz in Rozika Miklavžina v Stuttgartu hčerkico Evo Lucijo; Alojz in Marica Cenčič v Schwaikheimu hčerkico Hajdi. Čestitke mladim družinam!

WÜRTEMBERG-OBERLAND

Zopet lahko javljamo dva krsta:

V Ravensburgu je bil krščen v nedeljo, 19. januarja, Robert Bižal, sin Albina in Jelke, roj. Hočevnar, stanujočih v Ravensburgu. V sredo, 15. januarja, pa v Hausen im Tal Helmut Šajt, sin Štefana in Jožice, roj. Pačnik. Hausen im Tal

Klavdija Žrlič je imela pri krstu v Bönnigheimu veliko gostov. Taka skupnost je lep izraz krščanskega občestva.

*Krst
Simona Ferlinc
v Ulmu
v nedeljo
5. januarja.*

je manj znan kraj precej daleč od Ravensburga, še kakih 20 km zahodno od Sigmaringena. Po krstu smo imeli lepo družinsko slavnje in pri tem je prišlo do večjega srečanja slovenskega duhovnika s tamkajšnjimi rojaki, ki jih je tam precej, kot se zdi. A kar je največ vredno, je to, da so sami zaprosili, da bi jih duhovnik večkrat obiskal.

Stvar je bila hitro dogovorjena. V nedeljo, 26. januarja, smo imeli tam prvič slovensko mašo ob 6. uri zvečer. Za prvič je bil uspeh kar lep. Pokazali so veliko dobre volje. Če bo pri tem obstalo, se utegne tam razviti dobra slovenska

dušnopastirska postojanka. Rojaki, le sodelujte vsak po svojih močeh, da bo do tega prišlo!

BAVARSKA MÜNCHEN

Pust, pust krivih ust, nas je obiskal 19. januarja. Kljub temu, da je v Nemčiji gospodarska kriza, da se je kakšnih 15% naših ljudi dokončno vrnilo domov in da so ljudje pustili v božičnih praznikih ves denar doma, se nas je k pustovanju nabralo nad sedemsto. In spet moramo ugotoviti isto kot že tolikokrat: na naših pustovanjih je vsako pot bolj prijetno.

*Tak lep
dobitek se je
nasmehnil lani
pri srečolovu
na „Binkoštnem
srečanju“
v Stuttgartu
enemu od
naših rojakov.
Kdo ga bo
zadel letos?*

Vsekakor ima levji delež za domače, prijetno razpoloženje kvintet Jožeta Krofliča, ki je igral tako vigrano in razigrano, kot menda še nikoli. Vsa dvorana je enoglasno hvalila kvintet in mu priznala to njegovo posebno vlogo pri ustvaritvi veselega ambienta.

Pogrešali smo to pot pevski zbor. Škoda, da ni nastopil! Saj je njegov nastop sedaj že kar nepogrešljiv del naših zabavnih prireditev. A se je vršila prireditev res tako brž po božičnih praznikih, da se zbor ni utegnil pripraviti za nastop.

Nekako nadomestilo za ta nastop je bil čarovnik, ki nas je eno uro zabaval z zanimivimi „čarovnjami“. Neverjetno, kako se je dvorana umirila ob njegovem nastopu! Znamenje, da je bil mož zanimiv!

Seveda ni manjkalo veselih tekem, bogatega srečolova, kranjskih klobas, pa plesa.

Mnogi udeleženci so izrazili prideteljem svoje zadovoljstvo in bi si želeli takih prireditev še in še. A župnija ima dosti drugega dela in gotovo ni poklicana predvsem zato, da prireja zabave. Dvakrat na leto dobro pripravljena zabavna prireditev — to se nam zdi še vedno ne preveč in ne premalo.

Otroci se na svojih dveh sobotnih *tečajih* skrbno pripravljajo za nastop na materinskem dnevu. Poleg tega pa recitirajo, pojejo, rišejo, modelirajo, pišejo... kakor v sleherni šoli. Večjim razna imena (kot Prešeren, Župančič, Klopčič, Kovič) niso neznanca, pa tudi ne slovenska mesta in reke, jezera in pokrajine. Dobra udeležba učencev na *tečajih* je znamenje, da sta jih *tečaja* zajela. In kolikokrat z veseljem ugotavljamo, da ta in oni otrok, ki si prej ni upal niti ene slovenske besede spregovoriti, sedaj že kar rad po slovensko čeblja.

Tudi za *tečaj narodnih vezenin* zanimanje raste. Čeprav se vrši *tečaj* le enkrat na mesec, je to dovolj, da se dekleta in žene nauče novih tehnik vezenja. In naši domovi bodo s tem vezenjem lepši in domačnejši, kar tudi ni kar tako!

Krščeni sta bili: Irena Pušnik, hčerka Stanislava in Bernarde, roj. Rozman; in Katja Širok, hčerka

Jožefa in Ludvike, roj. Saksida. — Punčkama želimo vse dobro v življenju, staršem pa iskreno čestitamo!

Tragično je umrl v Münchnu g. Stani Novak, star komaj triinštirideset let. Žalujoci vdovi naše sožalje!

AUGSBURG

V začetku februarja smo imeli Slovenci v Augsburgu prvo *družabno predpusno srečanje s plesom*. To je bilo sploh prvo družabno srečanje Slovencev v Augsburgu v zgodovini tega mesta. Zato je treba prirediteljem toliko bolj čestitati!

Glavna sončna plat srečanja je bila domača družba — zbralo se nas je približno sto; (škoda, da je prišla „Naša luč“ z napovedjo srečanja šele po njem, čeprav je bila dovolj zgodaj odposlana!) — glavna senčna stran srečanja pa je bil nemški kvintet — čeprav je bila tudi ta plat kasneje popravljena s tem, da je nekdo pripeljal gramofon z velikimi zvočniki in slovenskimi ploščami, in pa s tem, da sta Francelj in Tomo izredno dostiivo zaigrala na harmoniko in flavto. (Zvedeli smo, da igrata muzikanta skupaj že od osmega leta svoje starosti!). Tudi je treba povedati v opravičilo prirediteljem, da so naredili nešteto poti za to, da bi našli za prireditev slovenske muzikante, pa so vsi naporji padli v vodo. Tako jim je ostala le ta izbira: ali pripraviti prireditev z nemškimi muzikanti ali pa misel na prireditev opustiti. Odločili so se za prvo in odločitev se je izkazala za pravilno. Saj je bilo dobro razpoloženje kljub tujim melodijam kmalu ustvarjeno. Ko pa so se začele slovenske melodije, so začeli plesalci celó vriskati, kar je vedno znamenje izrednega razpoloženja.

Na prireditvi je bilo tudi nekaj veselih tekem, kar je razpoloženje le še povečalo. Seveda tudi ni manjkalo petja slovenskih narodnih pesmi. Razgovor med znanci, nova poznanstva, neka vesela dobrotnost vseh od vseh — vse to je bila značilnost tega prvega dru-

žabnega večera Slovencev v Augsburgu.

Da ni bilo dolgčas, je najboljši dokaz to, da se je zdela prireditev vsem udeležencem prekratka. Ko je morala muzika zaradi policijskih določb utihniti, so se zbrali fantje in možje v širok krog in začeli peti. Pesem za pesmijo... Šlo bi do jutra, ko bi mogli tudi tisti iz bolj oddaljenih krajev ostati.

Ostaja nekaj ugotovitev: prvo družabno srečanje Slovencev v Augsburgu je pripravil slovenski župnik; bilo je lepo in splošna želja je, da bi bilo kaj podobnega večkrat; če bo drugič še slovenska muzika, potem bo zadovoljstvo popolno.

ROSENHEIM

V nedeljo, 2. februarja, po maši je bilo prvo *družabno srečanje Slovencev* v Rosenheimu. Kdo bi si bil pred leti mislil, da je kaj takega sploh mogoče! In vendar je bilo mogoče in se je dejansko tudi zgodilo. In še to na uho: trajalo je od poldne do 10. ure zvečer. Polnih deset ur! Pa še: bilo je tako lepo kot še nikdar v Rosenheimu!

Po maši smo se zbrali tisti od maše pa še drugi v dvorani v Kolpinghausu. Za začetek smo gledali skioptično predavanje o poti v Švico, ki nam ga je posodil g. Vinco Zaletel, župnik v Vogrčah na Koroškem. Ob prelepih posnetkih švicarskih gorá je bilo naenkrat čuti v dvorani globoke vzdihne.

Sledilo je kosilo. Naša rojaka Srečo in Stanko iz Rosenheima sta pripravila prave kranjske klobase. In treba jima je dati vse priznanje: bile so neverjetno okusne in izredno — poceni. (Tudi to zadnje ni brez pomena!) Sicer je bil pa Srečo s svojo vsestransko uslužnostjo nekako duša srečanja.

Potem se je začela družabna prireditev v ožjem pomenu besede. Nastopila sta harmonikarja Martin in Alojz, na kitari pa ju je spremljala ga. Jožica. Do trde teme so skrbeli, da plesalcem ni bilo dolgčas, pa tudi ostalim seveda ne. Vmes pa pesem, razgovor, smešne pripovedi... in domača družba.

Ugotavljamo: takó prijetno do-

9. „Binkoštno srečanje“ zopet v Stuttgartu in Düsseldorfu

Letošnje „Binkoštno srečanje“, 9. po vrsti, bo zopet v Stuttgartu in v Düsseldorfu na binkoštno nedeljo, 18. maja.

Priljubljeni odbor že sedaj premišlja o programu tega velikega praznika slovenskih delavcev v Nemčiji. Vesel bo tudi vaših predlogov.

mačo prireditev nam je pripravil naš župnik, to se je zgodilo sedaj prvič, odkar smo Slovenci v Rosenheimu, in želimo si še več podobnih srečanj.

Sedaj že pokojni Franc Antolič, Premkurec in nepozabni član slovenske župnije v Münchnu. Živel je v Ayingu pri Münchnu, kjer ni manjkal eno nedeljo pri maši. Bil je izredno dober človek. Lani se je smrtno ponesrečil pri delu: zasule so ga deske. — Na desni njegova žena.

WALDKRAIBURG

Tudi letos so Waldkrajburžani samoiniciativno priredili res prijetno in uspelo *pustovanje*.

Po maši, ki je bila to pot izjemoma že v petek, smo se zbrali v domiselno okrašeni dvorani. Vse prisotne je duhovito pozdravil Rajko Kmetec. Družba je z navdušenim ploskanjem pozdravila nastop priljubljenega ansambla „Bambinos“, ki ga vodi mladi Darko Soršak. Za prijetno vzdušje je poskrbel ansambel iz Münchna. Kdor je hotel plesati, je imel za to dovolj priložnosti. Poskrbljeno je bilo tudi za domače slovenske pijače, ki sta jih po zelo zmerni ceni točila v baru Tončka in Janko. Prijetno razpoloženje nas je družilo v pozne oziroma že zgodnje ure.

Pustna veselica v Waldkraiburgu je ponovno dokazala, da si lahko naši ljudje sami, če so med seboj složni, pripravijo vedre skupne trenutke. Želimo, da bi podjetnim organizatorjem tudi v bodoče ne zmanjkalo volje in poguma za podobne prireditve!

nizozemska

Prvo nedeljo v januarju smo v Nieuw Einde slavili *drugo obletnico mladinskega pevskega zbora „Škrjanček“*, ki ga z vzorno požrtovalnostjo vodi g. A. Hamers. Mladina, starši in prijatelji so napolnili dvorano na Adenauer laan.

Kot že v božični noči je pri službi božji tudi sedaj „Zvon“ lepo prepeval božične pesmi. Duhovnik je v svojem nagovoru pojasnil smisel praznika, se zahvalil mladini za vztrajnost, staršem za resno sodelovanje, g. učitelju pa za njegovo nesebično prizadevnost in ljubezen.

V naslednji točki je „Škrjanček“ odpel svoj program in navdušil vso dvorano. Šolski odbor je g. Hamersu izročil skromno darilce, g. Hamers pa je mladini in staršem predstavil *ново pesmarico*, ki jo je sestavil in natiskal on sam za potrebe naše mladine. Deležen je bil tople zahvale. Vsi v dvorani so

*Pisatelj
Alojz Rebula
je govoril
slovenskim
duhovnikom
v Zah. Evropi
na njihovem
sestanku.*

bili pogoščeni s kavo, pecivom in čašo vina.

Medtem pa sta nam g. Hamers in g. Niko pokazala vsak svoj *film s potovanja po Sloveniji*. Videli smo nekaj čudovito lepih slik.

Za veselo razpoloženje so nam Žardonov mlajši in Kropivškovi zaigrali nekaj slovenskih melodij. Bilo je res prijetno.

Ker „Škrjanček“ nima svojih dohodkov, je za kritje stroškov dobil podporo od Društva sv. Barbare, „Zvona“ in Slovenske folklorne plesne skupine. Mislim, da se smemo smatrati za *resnično samoupravno* družbo, kjer imajo vse skupine svojo besedo, kjer ni *dru-gorazrednih*, na rob in v molk porinjenih in kjer vsakdo dobi za pošteno delo vsaj pošteno priznanje...

V družini g. Harry Schifflers in njegove soproge ge. Marte Handler se je prvorojenčku Danijelu pridružil bratec, ki je *ob krstni vodi* dobil ime Ralph. Iskreno čestitamo!

Naši bolniki: Težko je obolela ga. Prah iz Maastrichta. Zdravi se v bolnici na Kalvarieberg. Ga. Žagar iz Heerlena je že dalj časa v Verpleeg-kliniki v Heerlenu. Obe-ma pošiljamo prijazne pozdrave v imenu tukajšnje slovenske skupnosti. Veseli smo, da se je naš prijatelj g. Karel Taschauer po kratkem bivanju v bolnici že mogel vrniti na svoj dom.

Novi grobovi: V Geleenu je lepo število naših rojakov spremljalo na zadnji zemeljski poti g. Janeza Povšeta. Dolga leta je bil težko bolan. Dočakal je 74 let. Dokler so mu sile dopuščale, je rad obi-

skoval svoj rodni kraj v Sloveniji. Pri pogrebni slovesnosti je operna pevka ga. Sodnik iz Maastrichta dovršeno zapela nekaj priložnostnih pesmi. Ženi ge. Ani in otrokom izrekamo iskreno krščansko sožalje!

V zadnjem času so v okolici Heerlena *umrli* še g. Franc Jemenšek, g. Johan Zavaržan in g. Osojnik. Vsi trije so bili poznani le redkim rojakom. Držali so se bolj zase ali pa so se vključili v nizozemsko skupnost. — Naj počivajo v miru!

Tudi letos se priporočamo za sodelovanje pri „postni akciji“. Že vnaprej pristrčna zahvala za velikodušnost!

Za *velikonočno slovesnost* boste dobili posebna obvestila. Bo tako kot lani. Vsi prav lepo povabljeni!

švedska

Še nekaj tednov nas loči od naših največjih *praznikov*: Velikega tedna in Velike noči. Upam, da jih bomo vsi praznovali krščansko.

Da bi bili že naprej pripravljeni na pomladanski *obisk slovenskega duhovnika*, za danes samo to: začeli bomo naša srečanja v Halmstadu (5. aprila) in Göteborgu (na Belo nedeljo, 6. aprila); sledijo Helsingborg in Landskrona; šele tretjo nedeljo v aprilu pridejo na vrsto Malmö, Olofström in Nybro.

Ker je tudi letos v načrtu *binokoštno srečanje* v Vadsteni, 18. maja, bi Vas že danes prosil, da čim več skupnosti sklene, da bodo pri

Slovenski pevski zbor ob priliki lanske Prešernove proslave v Stockholmu. Pa tudi deklamirali smo...

Slovenski dom v Farsti (Stockholm).

švica

Slovenska pisarna v Zürichu na Schaffhauserstraße 466, prvo nadstropje, je odprta vsak torek in petek od 10.—12. ure in od 15.—18. ure ali pa po dogovoru z duhovnikom.

Misijonska knjižnica postaja vedno bolj bogata z novimi knjigami, ki si jih lahko izposojate za čitanje. Kdor si sam ni kupil Mohorjevih knjig, jih lahko dobi na misiji in to celjske, celovške in goriške. Nekaj izvodov celovških imamo še na razpolago.

V nedeljo, 19. januarja, smo se v Zürichu po sv. maši zbrali v farni dvorani, ki jo imamo na razpolago tretjo nedeljo v mesecu. Udeleženec našega lanskega romanja v Lurd nam je pokazal skioptične

slike iz potovanja v Lurd in zanimivosti Lurda. Tako smo zopet obujali lepe spomine na lansko romanje.

Krščeni so bili: V Zürichu Nataša Sedeljšak, hčerka Janeza in Jožefe, roj. Krump; v Meilenu Angela Žugič, hčerka Franca in Ike, roj. Kardum; v Solothurnu Henrih Tompa, sin Jožeta in Brigitte, roj. Goričanec. — Staršem čestitamo, otročičem pa želimo vse dobro!

Stane in Fani Prah iz Wila pri Ratzu sta v Winterthuru pri krstu hčerke Tatjane izjavila, da se zavadata dolžnosti, ki jo sprejemata.

tem verskem, kulturnem in družabnem srečanju sodelovale.

Pri mojih obiskih bo pa počasi rastel načrt, kako bi to naše skupno slavlje najlepše organizirali.

Nekateri so z naročnino „Naše luči“ pohiteli. Hvala!

Vse najboljše Vam želi

Vaš p. Janez

V Zürichu so se naši najmlajši v spremstvu staršev zbrali pri jaslicah in božičnem drevesu na sam Božič popoldne po sv. maši v slovenski pisarni.

slovinci ob meji

KOROŠKA. — Rekordni obisk je registrirala dvorana „pri Cingelcu“ na Trati pri Borovljah, ko je Slovensko prosvetno društvo Borovlje vabilo na koncert akademskega zbora graških študentov pod vodstvom A. Schusterja. Po venčku narodnih, ki je zaključil dokaj individualno podajani spored, navdušenje navzočih ni poznalo mej, tako da so morali študentje dodati še eno pesem. — Farna mladina iz Dobrle vasi je uprizorila dramatisacijo Finžgarjeve povesti „Dekla Ančka“. Igravci, čeprav so nekateri nastopili šele prvič, so se dobro vživeli v posamezne vloge. Posebno je treba pripomniti, da so razločno in jasno podajali vloge in s tem omogočili gledalcem še večji užitek. — V prostorni kinodvorani v Bistrici v Rožu je bila na Štefanovo velika kulturna prireditel. Slovensko prosvetno društvo „Kočna“ v Svečah je praznovalo ta dan 85. obletnico svojega obstoja. Spomin na ustanovitev je obsegal obsežen spored. Najprej so se spomnili sodelavci društva pri božji

službi vseh za kulturno in izobraževalno delo zaslužnih prosvetarjev sveške fare. Pri maši je pel moški pevski zbor. — Že po enem letu svoje ustanovitve je imel pevski zbor „Rož“ svoj prvi nastop v Farni dvorani sv. Jakoba v Rožu. Člani zbora, 15 fantov in 15 deklet, so skoraj izključno iz te fare. Na koncertu so zapeli samo rožanske ljudske pesmi v priredbi raznih slovenskih skladateljev, predvsem Korošcev. Ob prvem nastopu so izdali lično in precej obsežno brošuro „Rožanska ljudska pesem, na koncertnem odru“ z važnimi teoretičnimi sestavki. Enoletno delo tega zbora je bilo obilno poplačano s sijajnim uspehom na koncertu. — Več kot sto petdeset ljudi je napolnilo dvorano v Bistrici na Zilji, kjer je mešani zbor „Jakob Petelin-Gallus“ iz Celovca priredil skupno s Katoliško prosveto koncert adventnih in božičnih pesmi.

GORIŠKA. — V goriški stolnici je lanska slovenska božičnica prav slovesno odmevala. Najprej je nastopil združeni mladinski zbor pod vodstvom Ivana Bolčine, nato je pa pel moški zbor „Mirko Filej“ (njegova kvaliteta je daleč naokrog znana), ki je med drugim zapel novo Merkujevo božično skladbo, skomponirano nalašč za ta večer in je zelo ugajala. Na koncu so se pridružili še drugi pevci in je vse

skupaj dirigiral M. Spacapan. — V okviru koncertov, ki jih prvič letos organizira Glasbena matica v sodelovanju obeh slovenskih prosvetnih zvez, je nastopil oktet „Gallus“ iz Ljubljane. Njegov nastop je dokazal lepe dosežke v kormornem petju, kar je prišlo do izraza predvsem v skladbah iz francoske renesanse. — V Katoliškem domu je nastopil Komorni ansambel iz Zagreba. Pet mladih glasbenikov, ki igrajo na pihala, je podalo tudi skladbe starih hrvaških skladateljev. — Mešani zbor „Lojze Bratuž“ je odšel na svetoletno romanje v Rim, kjer je nastopil na Vatikanskem radiu in tudi posnel ploščo ter nastopil na srečanju rimskih Slovencev. V Rimu so bili gostje papeškega slovenskega zaveda.

TRŽAŠKA. — Narodna in študijska knjižnica v Trstu je za leto 1975 pripravila niz predavanj iz slovenske književnosti, ki bodo v Kulturnem domu v Trstu. Na prvem predavanju je govoril prof. dr. Jože Koruza o nastajanju slovenske književnosti. — Na srečanje slovenskih izobražencev v prosvetnih prostorih v ulici Donizetti v Trstu so prišli uredniki oz. uredniški odbor novega „Primorskega slovenskega biografskega leksikona“ (PSBL), ki je začel lani izhajati v snopičih kot redna knjiga zbirke Goriške Mohorjeve družbe. Leksi-

sedanji slovenski trenutek

Zadnjič sem skušal na kratko očrtati današnji slovenski družbeni vsakdan, za katerega je značilna očitna živčnost vodilnih kadrov. No, v tem prostoru mora živeti slovenska Cerkev. Danes nekaj besed o tem.

Čeprav seveda nikakor ni mogoče govoriti doma o verski svobodi, kot smo je vajeni v deželah resnične demokracije, je vendar treba priznati, da je za Cerkev pri nas od vseh vzhodnih socialističnih dežel še najmanj slabo. Zlasti je to veljalo za dobo odstopanja

partije od idejne togosti, ko so se skušali nekateri partijski teoretiki dokopati do strpnega razmerja do vere in Cerkve. Po Karadjordjevem pa je postala partija budnejša tudi do Cerkve.

Ta daje Cerkev ponovno in ponovno jasno vedeti, kdo je v deželi oblast. Najvišji slovenski partijski voditelji so Cerkev večkrat zelo ostro opozorili, naj ne prestopa v svojem delovanju dovoljenih meja, naj se distancira od klerikalizma, naj prekine stike s politično emigracijo.

Zadnji čas pa se zdi, da si je postavila partija dvojni cilj: oslabiti vpliv Cerkve na ljudi s pritiskom na verski tisk in okrečiti marksistični vpliv na mladino z uvedbo celodnevne pouka in po-

sebne predmeta (samoupravljanje in osnove marksizma).

Čeprav je slovenski verski tisk v primeri s hrvaškim zgledno pohleven, je partiji le trn v oči: 130.000 izvodov na teden le ni malo! Odtod „vihar v kozarcu“ okrog „Družine“ in „Ognjišča“ zadnje poletje, ki pa se bo, kot se zdi, pomiril brez zmagovalcev in premagancev. Skoraj neverjetno se sliši, da je bila najbrž glavni razlog za odstop od procesa napačna vest, ki jo je zadnje jesen ob škofovski konferenci v Rimu vrgla v svet francoska novičarska agencija in ki so jo za njo ponovili nekateri veliki svetovni časopisi, češ da so v Sloveniji priprili urednika „Družine“ in „Ognjišča“. „Ljudska demokracija“ se je zbalala, da ne bi

kon je veliko in važno delo za primore Slovence. Uredniški odbor je skušal razložiti kriterije, ki jih vodijo pri uresničitvi tega pomembnega dela slovenske prisotnosti.

slovinci po svetu

ARGENTINA. — Slovenska mladina v San Justu je postavila na oder Paula Claudela dramski oratorij „Ivana Arška“ v režiji Frida Breznika. Kljub temu, da je delo zelo zahtevno tako do igralcev kot do občinstva (namenjeno je ljudem, katerim je zgodba znana), je uprizoritev odlično izpadla. Vsi igralci so se zavedali, bilo je čez trideset fantov in deklet, da je uspeh skupnega nastopa odvisen od vsakega posameznika in obratno. Uprizoritev je bila tako uspešna, da se je tveganje zelo poplačalo. Gotovo je eden največjih dossegov sanjuške in buenosaireske mladine sploh. Med posameznimi igralci so najbolje realizirali svoje vloge Iva in pa sv. Dominik. — V vrsti jubilejnih prireditev ob dvajsetletnici Slovenske kulturne ak-

cije je bila odprta v gornji dvorani Slovenske hiše razstava zdomskih umetnikov kot sklepni del V. umetniškega večera. Na razstavi so sodelovali umetniki treh generacij: tiste, ki je že začela umetniško udejstvovanje še doma; srednja, ki je bila rojena doma, a v zdomstvu začela ustvarjati, in pa najmlajša, ki je rojena in ustvarja izven domovine. Umetniki, katerih slike so bile razstavljene (v nekaterih primerih le barvni posnetki), so poslali svoje prispevke iz Argentine, iz Združ. držav Sev. Amerike, Kanade, Francije in od drugod. Razstava je uspela in se jo je ogledalo veliko obiskovalcev in ljubiteljev slovenske umetnosti. — Obisk buenosaireskega Slovenskega okteta v Mendozi je bil eden od važnih kulturnih dogodkov za tamkajšnje Slovence. Oktet je kot pevski organizem pokazal, da ima vse glasovne in tehnične pogoje za svoj obstoj in zagotovljeno bodočnost.

KANADA. — Konec lanskega leta je kanadske Slovence obiskal škof dr. Lenič v službi slovenskega škofa za izseljence. Obiskal je skoraj vse večje naselbine, kjer so Slovenci v tej prostrani deželi, kot npr. Hamilton, Kitchener, London, Windsor, Welland in seveda kraj, kjer je največ Slovencev, Toronto z njegovima slovenskima župnijama, kjer se je največ časa zadržal in kjer je tudi birmal slovenske

otroke, kar je bil tudi glavni namen njegovega obiska. Imel pa je g. škof tudi predavanje za može in fante kakor tudi za žene in dekleta Katoliške ženske lige ter kratek misijon za Slovence v Windsorju. — Pri župniji Brezmadežne v Torontu je bil ustanovljen dramski odsek „Mladi glas“. Skupina dečkov in deklic pod vodstvom Marjana Ulčarja je uprizorila Bevkovo pravljico igrano „Bedak Pavlek“. Ker so župljani igrano navdušeno sprejeli, so se igralci opogumili in ponovili igrano v Hamiltonu in celo v Clevelandu v ZDA.

ZDA. — Slovenski narodni dom v zapadnem delu Clevelanda je uničil požar. Društva v tem delu mesta so šele zdaj začutila, kaj jim je pomenil. Zato so skupaj stopili in složno dom obnovili in prenovili; s kulturnim sporedom je bil ponovno slovesno odprt. — Slovenci v Chicago se ne pusté prezreti. Vsako leto sodelujejo na čikaški mednarodni razstavi s slovenskim pavilijonom, kjer dobiš veliko za oči, pa tudi za želodec, če je potrebno, in sicer pristno slovenskega. — Zaključni sezonski koncert s plesom, ki ga je priredila „Slovenska glasbena skupina Zvon“ v Fairfieldu, je uspel bolje, kot so pričakovali. Uspeha ne smemo pripisovati le članom zboru, ampak tudi ostalim članom „Zvona“ za lepo sodelovanje.

preveč trpel njen ugled, in je odstopila od procesa, ki je bil v bistvu insceniran.

Partija se ne straši naporov za uvedbo popolne marksistične šole. Kako morajo verni pedagoški delavci premagovati ovire, da morejo ostati v službah, ni neznano. Tudi je javna skrivnost, kako vse učiteljske posebno v predzadnjem letu učiteljsišča silijo v partijo: kdor se ne vda, lahko naredi čez svojo kariero (zlasti čez kakšno višje možnosti v poklicu) križ.

Uvedba novega predmeta (samoupravljanje in osnove marksizma) v srednje šole je nadaljnji kamen v graditvi marksistične šole. Veliko se zadnje čase govori in piše o uvedbi celodnevne pouka, a se človek ne more znebiti vtisa, da je tudi tej zamisli botrovala zla-

sti skrita misel, kako odtegniti mladino vplivom vernih staršev in Cerkve in jih izročiti v varne roke učelnikov „znanstvenega“ nazora. (Se pa zdí, da iz te moke ne bo dosti kruha: učitelji že itak v vedno večjem številu zapuščajó učiteljsko službo, pa tudi denarno vprašanje bo pri tem trd oreh.)

Partijsko taktiko odnosov do Cerkve označujejo zlasti tri stvari: vedno močnejše podtalno zapostavljanje vernih, uporaba dvojne igre in nestrpnost do nasprotnega mnenja.

Podtalno zapostavljanje vernikov: Vse pogostejše morajo kandidati za razne službe na politično rešeto; če se pri tem ugotovi, da so verni ali da so si mogoče celo pridobili ime „laikov“ v Cerkvi (to je takih,

ki berejo berila pri nedeljski maši ali kako drugače na župniji pomagajo), je to močna ovira za službo, saj še niso „razčistili s svetovnim nazorom“. A tudi če takega vernega kandidata prvo rešeto spusti skozi, ker je obljubil, da bo v podjetju o veri molčal, se kasneje neredko zgodi, da ga odkloni bolj gosto sito partijske trojke, ki je zadolžena za politično čistost podjetja. Takih izpraševanj, zasliševanj, vohunjenj, siljenj k raznim obljubam je vsak dan več. Le redko pa to pride v javnost.

Uporaba dvojne igre: Istočasno, ko se je na eni strani gonja proti „Družini“ in „Ognjišču“ najbolj razplamtela, je na drugi strani partija odlikovala nekatere duhovnike. Piše se in govori o popolni verski

svobodi, istočasno pa se zakulisno spletkari proti vernim. Stalno je v govorih vodilnih navzoče bičanje klerikalizma, ki ga nikjer ni; a rohenje proti neobstoječemu klerikalizmu dobro služi za še večje utesnjenje pravice vernih.

Nestrpnost za nasprotno mnenje: Ko so škofje predlansko jesen izrazili v „Odpртом pismu vseh jugoslovanskih škofov“ nekaj pomislekov glede odnosov civilnih oblasti do vernikov in ko so dali v „Predlogih na ustavna določila“ nekaj pripomb, jih je partija ostro zavrnila. Sicer je pa že prej doživel isto usodo ob razmišljanjih o novi ustavi profesor Perko: moral je iz Koordinacijskega odbora za odnose samoupravne družbe z verskimi skupnostmi. Študent filozofije duhovnik Franc Križnik je objavil v zagrebški publikaciji „Svjedočenja“ intervju o nekaterih aktualnih vprašanjih, pa je okrožno sodišče v Zagrebu publikacijo zaplenilo in uničilo.

Gotovo prihajajo vplivi za pravkar opisano partijsko taktiko z vernimi tudi z Verske komisije oz. Komisije za odnose z verskimi skupnostmi, kot se ta sedaj imenuje. Novi predsednik te komisije je Čačinovič, ki je ob enem podpredsednik slovenskega Izvršnega sveta. V resnici pa vodi vse delo njen podpredsednik Poljšak, ki je prišel na to mesto iz Rima, kjer je nekaj let deloval na jugoslovanskem veleposlaništvu pri Sv. sedežu. Ker baje pozna vatikanske diplomatske razmere, uveljavlja do slovenske Cerkve politiko skrajne, za Vatikan še sprejemljive nenaklonjenosti. Tako on kakor njegov tajnik Kastelic sta poslušno orodje sedanjega partijskega vodstva v Ljubljani. Da je pa to vodstvo le delček celotnega partijskega in državnega vodstva in da je v odnosih do Cerkve tako kot ono, to je seveda jasno.

M. M., Maribor

POIZVEDBI

Lepo prosimo vsakogar, ki bi kaj vedel o sledečih dveh Slovencih (kje sta sedaj, kdaj ste jih zadnjič videli...), naj to sporoči na spodaj navedena naslova.

Franc Jurjec, roj. 20. 4. 1922 v Dolah pri Litiji. Sporočiti njegovi materi, ge. Mariji Jurjec, Ljubljana, Tesarska 8.

Henri Kočnar, roj. 16. 10. 1948 v La Sombolle, Francija. Sporočiti g. Edu Škulju, 6 Frankfurt 70, Textorstraße 75/II, BR Deutschland. Hvala lepa!

Iz pisem naših misijonarjev

Iz Kameruna:

Hvala lepa za „Našo luč“! Sedaj se počutim bolj povezanega z Vami. Res nimam besed, da bi se Vam dosti zahvalil.

Mogoče Vas zanima, kdo sem. Rodil sem se 1925 v Skriljah na Vipavskem. Sem brat marist. Noviciat sem opravil v Turinu v Italiji, potem sem šel v Francijo, 1946 pa za 24 let v Argentino. Dolgo sem učil angleščino, francoščino in matematiko. Tu v Kamerunu, kjer sem tri leta, sem profesor za angleščino in ekonom.

Tukajšnji ljudje so zelo veseli. Pri njih sem našel tudi jaz svoje veselje.

Oprostite, ker je moja slovenščina na trda kot kamni na Čavnu. Vaš vdani

Zdravko Kravos

IZ TOKIA:

Rad bi se Vam iz srca zahvalil za „Našo luč“, ki ste mi jo tako zvesto vse leto pošiljali in ki mi je bila res v „namizno svetilko“ na

naših otokih, posebno v tihih japonskih večerih.

Rad bi se Vam priporočil za naslednje leto.

Nekje v moji molitvi je zmeraj prošnja za slovensko Koroško. Naj Vam da Gospod moči, da umno in pogumno branite in razvijate živ vajaklad slovenstva!

Vaš vdani

Vladimir Kos, S. J.

Z MADAGASKARJA:

Vesel sem, da ste mi začeli pošiljati „Našo luč“. Kljub temu, da se moramo misijonarji življati v nove kraje, ne smemo pozabiti na domovino, saj smo v Vašem imenu tukaj. Vaša revija me bo vsak mesec na to spomnila.

Tukaj ugotavljam, da ljudje pričakujejo od nas predvsem moralne, verske in duhovne pomoči. Mi jih moramo vzpodbujati ali jim pomagati, da sami odločajo, delajo in gradijo. Trudim se, da bi čim več dušnopastirskega dela prešlo na kristjane same.

Lepo Vas pozdravljam!

Janko Slabe

SE ENO PISMO Z MADAGASKARJA:

Prav lepo se Vam zahvaljujem za revijo „Naša luč“, ki mi jo pošiljate. Meni je tako draga kot pismo iz domačih krajev. Bog naj Vam obilno povrne to pozornost! Najlepše Vas pozdravljam!

P. Štanta

Aleksander Solženicyn

Odprto pismo

voditeljem Sovjetske zveze

je najboljša analiza komunizma.

Kupite! Berite! Širite!

Cena: 35 šilingov, 5 dolarjev

Janez Jalen

traj brez zvoncev

lovec peter se je zrastel
z gorami - jel je misliti
na lastno gnezdo -
pot ga vodi k jerci in
francki - katera bo
zmagala v njegovem
srcu?

Dosedanja vsebina:

Hribarjev Peter je odslužil vojake in se vrnil v Bohinj. Svojih ljudi ni imel, svoje strehe tudi ne. Stanoval je v podstrešni sobici pri Žmitku in si kuhal sam. Sem in tja je opravil kakšno dnino, znal je pa tudi tesariti.

Spomladi so našli v gorah ustreljenega zapriseženega lovca Matevža Bitenca. Takoj po pogrebu so se zbrali lovci in nekateri drugi moški v gostilni, da se zmenijo, kdo bo prevzel Bitenčevo službo. Cesarski gozdar Vencelj jo je dodelil Hribarjevemu Petru.

Peter se je zadržal v Ukancu v Čudnikovem stanu, kjer je planšarila Francka, ki je bila Petru pri srcu, a kaj, ko je bila že namenjena Staretovemu Šimnu. Ta je Petra opozorila, da orožnik Kranberger nadleguje planšarico Tkalčevo Jerco. Tudi te bi se Peter ne branil.

Konec poletja se je Hribarjevemu Petru napovedal najemnik lova, češ da bi rad ustrelil čim lepšega gamsa. Ko je že vse kazalo, da se bo lov izjalovil, se je Petru le posrečilo z veliko izkušnostjo in ogromnim naporom spraviti gamsa najemniku pred puško, da ga je ta ustrelil.

Kar se tiče strelnine, se je gošpodar dobro odrezal. Kljub temu

je bil Peter vesel, da se je odpeljal. Saj so ga komaj še noge nosile. Usedel se je k peči v gostilni „Pri mostu“ in si naročil vina.

Skozi priprta vrata je iz gospoške sobe zaslišal pridušen tuj pogovor. Po glasu je prepoznal Kranbergerja. Presluhnil je. Žandar je pripovedoval svojemu tovarišu, da ga je stražmojster poslal na obhod v planine za jezerom. Prenočil da bo na Zgornjem Vogarju. Jutri bo pa navsezgodaj odrinil čez Brvoje na Ovčarijo in se ustavil pri brhki planšarici Jerci. Da mora in da mora biti njegova, se je veril, in da prej ne odneha.

Petra je zamikalo, da bi se oglasil, pa se je rajši potajil, kakor bi ne ujel niti besedice. Na levo oko je na pol zamežal in pričel snovati, kako bi najbolj priskeljivo prekrizal Kranbergerju pot.

Žandarja sta vstala in prišla mimo Petrove mize. Pozdravili so se. „Si izdelan?“ je odgovoril lovca Kranbergerjev tovariš.

„Sem, kakor že dolgo ne,“ je priznal Peter.

„Nocoj in še jutri ves dan kar mirno počivaj! Nič naj te ne skrbé nepoklicani lovci! Jih bomo že mi držali na kratko.“

Peter se je naredil, kakor bi se zahvaljeval, v resnici je pa le težko prikrikl hudomušen smeh.

Žandarja sta komaj dobro zaprla vrata za seboj, ko je Peter že segel po oprtniku in puški. Plačal je in urno odšel: „Čakaj, Kranberger! Zmedem ti prejo, kakor ti je še nikoli nihče ni!“ Bil je ves v og-

nju; hotel se je potegniti za poštenost domačega dekleta. Na utrujenost je kar pozabil.

Pri peku si je kupil hlebec kruha. Preznojeno telo je ob sončnem zahodu okopal v koncu jezera v Ukancu. Čez dobri dve uri je v stanu ob Črnem jezeru na vrhu Komarče le legel počivat in kljub trdemu hladnemu ležišču koj zaspal. Bil je tako ugnan, da se mu še večerje ni ljubilo kuhati.

Tkalčeva Jerca je prišla iz stanu in stopila na široko, ravno skalo. Sklonila se je, dvignila platnen predpasnik in si obrisala od pomivanja mlekarke posode mokre roke. Visoko zravnana si je popravila v zatilniku v dvojje težkih kit zvite temne lase. Sonce ji je posvetilo naravnost v zagoreli obraz. Pomežiknila je in si potegnila ruto globoko na oči, da bi je ne slepila jasna svetloba.

Živina se je pasla precej nizko za krajem. Je bila paša vsak dan bolj pičla, ko je trava zavoljo hladnih noči kaj malo odganjala.

Jerca je pričela šteti, koliko dni je še do jesenske kvatrne sobote, ko odženo na niže ležeči in domu dokaj bližji Vogar, na svežo pašo na obraslih Rovtjih. Tam njen stan ne stoji tako samotno in se bo lahko vsiljivemu Kranbergerju, če bo kdaj pripuščboval, umaknila h kakšni tovarišici ali pa v sirarnico, da ne bo mogel žandar tiščati vanjo.

V globeli pred Jerco sta rila dva rejena prašiča pomladanca. Kar

Ljubno ob Savinji, letovišče ob vhodu v debrski del gornje Savinjske doline, ki je ena najslikovitějšíh pokrajin Slovenije.

svetila sta se. Nobeni drugi planšarici niso prašiči tako dobro uspeli kakor njej. Pa je tudi pazila na red in snago kakor menda nobena druga ne.

Z bregov naokrog so se oglašali zvonci pasočje se živine; kravji nizko in počasi, kar nekako preudarno, telečji pa so drobili vmes višje in naglo, kakor je rada razposajena in lahkomiselná mladost.

Jerca je prizvanjanje posameznih tropičev komaj slišala. Preveč vsakdanje ji je postalo življenje v planini. In pa — vsa je bila zaverovana v stran proti Belim glavam in še naprej proti Tičarici in Kopicí. Oči si je bila zaslonila z roko in preiskovala s pogledom skalovje in meli, jase in ruševje, pa nikjer ni mogla izslediti Hribarjevga Petra.

„Kaj se je v zemljo udrí?“ je spregovorila Jerca glasno. „Pa še rekel je, da se že o pravem času vrne. Južina je kuhana, ga pa od nikoder ni. Jedilo bo postano. Navsezadnje si bo pa mislil, da še gamsove juhe ne znam prav pripraviti. Čez rob ga nisem videla iti. Le kam se je vtaknil?“

Jerca je pogledala po stezi na levo, kakor bi pričakovala lovca od Sedmerih jezer, in se obrnila še na desno, čeprav je dobro ve-

Gornji grad, gorski letoviški in zgodovinski kraj v Zadrecki dolini, med gozdnato Menino in Rogatcem.

dela, da s Planine pri jezeru ali z Ozebnika ne more priti.

Med ruševjem se je bilo nekaj zasvetlikalo. Preden je mogla dognati, kaj, je prišel okrog ovinka žandar Kranberger. Nič več se mu ni mogla skriti. Jo je bil že opazil. Čeprav je dobro vedela, da ne bo šel mimo, se je hitro umaknila v stan.

Zamikalo jo je, da bi zapahnila vrata. Prav gotovo bi se potajila, da je ni videl. In naj bi še tako klícal in prosil, bi mu ne odprla. Dim iz ognjišča bi jo sicer izdajal, pa ogenj bi počasi dogorel in žandar bi se naveličal. Šel bi jo iskat v dokaj oddaljeno sirarnico, in ko bi je tam ne našel, bi se gotovo spet vrnil. Medtem bi pa neopazeno odšla na Dedno polje. Stan bi pustila do kraja odprt, da bi mu čim očitneje pokazala, kako nič ne mara zanj.

Domislila si je: „Kaj, če bi spet stopila pred stan in glasno, da bi se razleglo po vsej planini, poklicala Petra?“ Misel, ki ji je prvi hip pokazala izhod iz zadrege, je hitro zavrgla: „Nič ne smem. Če je Peter predaleč zašel in bi ga ne bilo, bi se samo osmešila. In pa planšarji in planšarice bi mi začeli nagajati z lovcem. Saj mi utegnejo že tako. Da bi je Peter morebiti ne maral slišati, ali da bi celó ne hotel priti, o tem ni niti najmanj dvomila.

„Nič,“ je zamahnila z roko. „Naj bo, kakor bo. Se že kako otepem dedca priskutnega.“ Pridejala je na ogenj.

„Dober dan!“ je pozdravil na pragu Kranberger.

„Bog daj!“ Jerca je komaj s pol očesom pogledala prišleca. Prav po nepotrebnem je hitela mešati sirotko, ki jo je grela za prašiče.

Žandar je prislonil puško v kot, se odkril in pogladil čop kovinsto lesketajočih se peres na trdem klobuku. Pokrivalo je odložil na klop. Z robcem si je orisal oznojeno čelo.

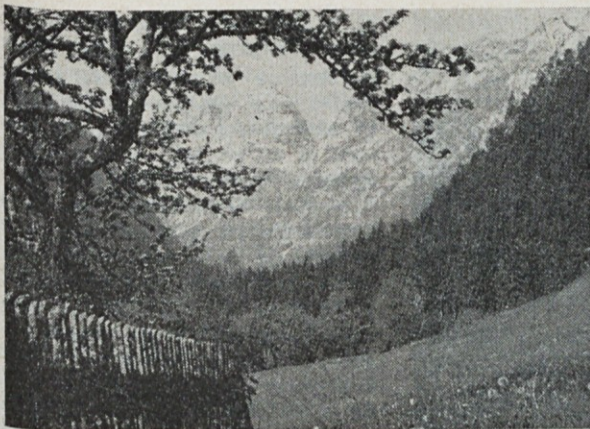
Jerca nepovabljenega gosta kar nič ni hotela videti.

Kranberger se je počasi bližal Jerci: „Včeraj v tem času se mi še sanjalo ni, da bom danes kosil pri najlepši majerici, kar jih planini v bohinjskih gorah.“

Jerci je bilo dovolj. „Kateri drugi pojdite to pripovedovat! Kakšni taki troli, ki vam bo verjela! Jaz vam ne!“

Žandar se je še bolj približal planšarici: „Česa mi ne verjameš? Da si lepa ali da bi rad jedel pri tebi malo presnega masla in popil skledico gorskega mleka? Saj ti rad plačam.“

„Kakršna sem, pa sem. Zase sem dobra. Ne ponujam se pa nikomur ne!“ je prisekala Jerca. Mirno je pristavila: „Masla imam dve grebi. Mleka tudi stoji na polici polne sklede. Obojega dobite, kolikor

Robanov kot je samotna ledeniška dolina, v katero je mogoče priti iz Luč ob Savinji. Skozi dolino gre planinska pot na Korošico.

Logarska dolina je naša najlepša gorska dolina. Ima široko dno, s katerega se dvigajo strmi, skalni bregovi.

hočete. Samo denarja od vas ne vzamem."

"Dobrih rok si. Le srca si videti bolj skopega. Pa mi boš vendar dala vsaj en poljub. Kajne?" Kranberger je prijel Jerca za goli laket tik pod privihanim rokavom.

"Stran!" ga je odrinila Jerca in se sama umaknila na drugo stran ognjišča.

Žandarju je bilo nerodno. Tako odločno ga ni še nikoli nobeno dekle zavrnilo. Obstal je. Nekako iz zadrege je privzdignil pokrovko na loncu: „Kaj pa kuhaš, ko tako dobro diši?"

„Saj vidite," je bila Jerca kratka.

„Sveže meso?" Kranberger je povohal v soparo.

„Tudi nam planšarjem se včasih prileže kaj drugega kakor večni žganci, kaša in mleko."

„Seveda, seveda. Samo zdi se mi, da diši iz lonca po divjačini. Če se ne motim, pleše gams v juhi."

„Mar mislite, da ne znam kuhati gamsa?" Jerca je bila kar skoraj užaljena.

Morebiti še predobro." Kranberger je pomigal z nasvedranimi brki. „Le to bi rad vedel, kje si doblila gamsovo meso?"

„Ukradla ga nisem." Jerca se

je spomnila Petra in je nehote zardela.

„Ti ne, ti." Žandar se je pomaknil proti durim. „Tisti, ki ti je gamsa prinesel, ga je pa kar gotovo."

„Ni res!" Jerca je udarila s pestjo ob rob ognjišča.

„Nič ne rasti! Kajne, tvoj fant je bil?" Kranberger je govoril, kakor bi se igrala mačka z mišjo.

„Nimam fanta." Nejevoljna se je planšarica obrnila in pokazala hrbet, čeprav ni imela na polici nič opraviti. Samo delala se je, kakor bi med vrsto skled iskala založeno žlico.

Žandar se je spet obotavljajoče približal Jerci: „Če ti hočeš, nisem nič opazil."

„Ne razumem, na kaj namigavate." Jerca je srepo pogledala Kranbergerja, kakor bi ga hotela z očmi zadržati.

S čudnim bleskom v očeh je začel žandar pojasnjevati: „Reciva, da se namesto gamsa kuha govedina. Volè se je bilo otočilo in ga je bilo treba pobiti." Sunkoma je stopil k Jerci in strastno spregovoril: „Samo poljubi me in objeti se daj, pa bom tiho in ne bom nikomur naznanil!"

„Nikoolil!" Jerca je dvignila roko. Odločena je bila tudi udariti, če bi se je Kranberger samo dotaknil.

Žandar je od jeze zarišiel v naščetinjeni obraz: „Tako, tako! Če ne maraš, moraš pa pri priči povedati, kdo ti je prinesel gamsovo pleče! Službeno vprašujem! In če

se zlažeš, sama sebi pripiši!" Zagrozil je z dvignjenim prstom.

„Kaj mislite, da se bojim govoriti resnico? Gamsovo meso mi je prinesel Hribarjev Peter."

„Kdooo —?" je zategnil Kranberger in se nagnil naprej.

Jerca se je zravnila in uprla roke v bok: „Zapriseženi lovec, Hribarjev Peter! Razumete!"

„Zastopim že, zastopim," se je začela žandarju govorica sprevračati v nemščino, „ne verjamem ti pa ne."

„Kakor hočete! Mar mi je!" Jerca se je spet zasukala okrog ognjišča. Hotela je pokazati, da je zanjo pogovor končan.

„Je pa meni zato bolj mar." Da bi bil bolj služben videti, se je Kranberger pokrnil in si obesil puško na rame: „Kako naj bi ti bil Hribar Peter prinesel gamsa, ki ga kuhaš za kosilo, če sem ga še včeraj pod noč videl sedeti na Bistrici v gostilni ‚Pri mostu?‘ Pa še celo malo opit se mi je zdel."

„Ste pa narobe videli. Peter nikoli čez mero ne pije."

„Se ne bova kar nič več prerekala. Z divjimi lovci si v zvezi. S katerimi, boš že na sodniji rada povedala. Z mano pojdeš."

„Za vse na svetu ne! Sam Bog ve, kaj bi mi utegnil prizadejati

Selca so staro središče Selške doline na prisojni strani dolinske ravnice, kamor se izpod Jelovice odpira tesna dolina Selnice.

na samotnih potih." Jerca se je umaknila v kot.

„Če nočeš zlepa, te vklenem.“ Žandar je zarožljaj z verižico in trdo prijel preplašeno planšarico za zapestje.

„Jezus, Marija, pomagajte!“ je zakričala Jerca blede kakor zid.

„Kakšnega vruga pa zganjata v stanul!“ Kakor bi iz tal zrastel, je stopil čez prag Hribarjev Peter. Kranberger se je umaknil, Jerca je pa vsa zasopljena stekla mimo njega k lovcu in se ga oprijela za roko: „Peter!“

Lovec je planšarici na rahlo stisnil roko, kakor bi ji hotel reči: Nič se ne boj. Žandarju se je pa hudomušno smejal: „Sem se že bal, da mi južino prevrneta, ko sem vaju slišal drstiti se okrog ognjišča. Škoda bi je bilo. Lačen sem kakor volk. Gospod Kranberger! Vas pa povabim na gamsa. Malo utegne že zaudarjati, ko ga prenašam z gorá v dolino in spet nazaj v gore, čeprav sem imel zavitega v koprive.“

„Nič ne zaudarja.“ Jerca je prišla spet k sapi. „Ves duh sem

mu vzela. Tako sem se veselila, je pa prišel ta sss —“

Kakor bi se Kranberger bal slišati sramotilno besedo, se je hitel zahvaljevati za povabilo. Peter je pa posvaril Jerco, naj pazi, kaj govori. Ni se mu posrečilo zadržati njene ogorčenosti. Vsa solzna v oči, na pol od prestanega strahu, na pol od jeze, je skoraj zakričala: „Če sem prav zaprta. Prašič je, pa amen! Dokaj manj vreden kakor moja dva, ki rijeta zunaj po gnoju.“

Žandar ni hotel razumeti, na koga brhka planšarica meri. Z nekaj praznimi besedami se je izmotal iz stanu. Na prelazu proti Sedmerim jezerom se je pa obrnil in zagrozil s stisnjeno pestjo: „Čakajta! Se mi že še ponudi prilika, da vama zagodem!“

V samotnem stanu na Ovčariji sta pa Hribarjev Peter in Tkalčeva Jerca z lesenimi žlicami zajemala iz velike ljubniške skleda tečno gamsovo juho. „Le kje si se tako dolgo mudil?“ je poočitala planšarica lovcu.

„Kaj mar nisem prišel o pravem času, kakor sem obljubil?“ se je izpod brk smehljal Peter.

„Žeee. Nič ne morem reči. Če bi bil pa zamudil le nekaj minut,

bi postala jaz najbrž za vse življenje nesrečna.“

Petru se je oko čimdalje bolj jasnilo: „Če, če. Seveda. Če bi se bil zaveroval v gamse v Belih glavah, ki so se tako lepo pasli in igrali, in če bi ne bil spazil z daljnogledom Kranbergerja že med Vrtcem in Grivo, ko je zavil proti Ovčariji, in če bi se ne bil vrnil in se splazil pod streho na hlev, in če bi ne bil skozi špranje opazoval tebe, kako si se ozirala naokrog, in če bi te ne bil za hip celó osumil, da pričakuješ žandarja, pa sem se hitro spomnil, da ne moreš vedeti za današnjo nje-govo pot, in če bi vaju ne bil ves čas poslušal in se na lastna ušesa prepričal, kako si poštena, in če in če —“

Jerca je položila žlico na mizo in se s široko odprtimi očmi nagnila prek skleda proti smehljajočemu se lovcu: „Peeter —!“

„Kaj se razburjaš? Kaj mar ni res, da si poštena? Le naj si upa kdo reči, da nisi!“

Jerca se je naslonila na klop: „Ti si torej vedel, da pride ta pri-skutnež?“

„Seveda sem vedel.“ Peter je spet mirno zajel iz skleda: „Celó slišal sem ga, kako je včeraj na Bistrici zatrjeval, da moraš biti njegova.“

Jerca je vstala: „Sram te bodi, ko me nisi opozoril nanj!“

„Kako sem vendar mogel vedeti,“ se je branil Peter, „da ga ne vidiš rada?“

„Tok, za táko me imaš! Je že prav!“ Tkalčeva je bila užaljena.

„Bodi no, bodi! Ali ne vidiš, da te samo dražim?“

„Nič! S Kranbergerjem, s tem gradim dedcem, ki še naš človek ni, me tudi dražiti nihče ne sme!“ Jerci je šlo na jok.

„Pa sem res morebiti kakšno besedo preveč rekel,“ je zaskrbelo lovcu. Vstal je in stopil tik k dekletu: „Jerček! Veš, da bi ne prehodil, utrujen kakor sem bil, tako dolge poti, samo da ti ponagajam!“

Jerca se je skozi solze nasmejala: „Pa sem res prismodal! Lepo se ti zahvaljujem!“

„Je že dobro, Jerček!“ se je branil hvale Peter. „Kar brž nazaj sediva in naprej jejva! Gamsova juha se hitro shladi. Loj se prične strjevati ob skledi, pa ni več dobra.“

In spet sta zajemala Hribarjev Peter in Tkalčeva Jerca iz iste skleda in se drug drugemu smejala. Mesa jima je dokaj ostalo. Dobro polovico ga je Peter pustil Jerci.

Petra je zamikalo, da bi se odpočil na Jerčinem ležišču. Pa se je hitro spreumel: „Nak! Utegne kdo priti v vas in me videti. Ne bom ji kratil poštenega imena.“ Zadel je oprtnik in puško in se izgovoril, da se mu mudi domov. Razumela sta se. Na Jerčino vprašanje, kdaj mu povrne dobroto, je lovec odgovoril, naj o priliki pove svoji prijateljici, Čudnikovi Franci, da Hribarjev Peter ne zna samo pasti tropa brez zvoncev, ampak da se zna zavzeti tudi za čast poštenih bohinjških deklet, ki pasejo ozvončeno živad med njegovo divjačino.

Kakor bi ji nekaj ne bilo prav, je brhki Jerci šinila rahla senca prek obraza. Čeprav je imela Franco zares rada, bi se ji ne bilo zdelo dobro, če bi Petra motila, ko je vendar namenjena Staretu.

Za pol lučaja kamna od stanu se je Peter še enkrat obrnil: „Jerček! Skoraj bi ti pozabil povedati.“

„Kaj pa?“ je bila Jerca radovedna.

„Da ima Kranberger nekaj le prav.“

„Le kaj?“

„Da si ti najgorša planšarica v vseh bohinjških planinah.“

„O, ti!“ se je zasmejala Jerca in mu požugala.

Peter je pa že hitel po stezi proti Ozebniku. Do doma tisti dan ni prišel. Zaril se je na Vogarju v seno v Znojevem seniku. Zaspal je, da bi ga tudi strel ne zbudil.

V samotnem stanu na Ovčariji je pa Tkalčeva Jerca bedela pozno v noč.

Leto je mimogrede zašlo v advent. K zorni maši je vsako jutro prišlo skoraj polno cerkev ljudi. Prve dni niso kazali kaj prida vne-

me. Pa jih je na Šmaren župnik Matija po bohinjško prijel. Ni jih spomnil, naj skušajo čez poletje zamujene nedeljske maše, h katerim jim je bilo s planin predaleč, nadomestiti pozimi v delavnikih. Ne. Mirno kakor vselej jim je prebral skrivnostne besede iz knjige Modrosti in iz Lukeževega evangelija jim je bral o oznanjenju. Župnik je zaprl evangelijsko knjigo, ni je pa odložil iz rok. Odkušljal se je, srepo pogledal po cerkvi in s poudarkom povedal: „Danes ne bom pridigoval, tisti naj pridiguje, ki je zunaj na durih nabit. Amen.“ Gospod Matija je obmolknil, odmolil, podelil blagoslov in odšel s prižnice.

Po cerkvi je završalo. Pridige nihče ni razumel. Le cerkovnik Fronc, ki je pobiral v puščico, se je grizel pod brki v ustnice, da mu ni ušel smeh. Pravkar je bil, kakor mu je gospod ukazal, na oboje duri nabil enako popisan list.

Po maši zadnji dolgo niso mogli iz cerkve. Je pri obeh izhodih nastala gneča. Hotel je skoraj vsak na lastne oči prebrati na durih na-

pis, ki je molče pridigoval: **PRE-LJUBI KRISTJAN! ČE LE MOREŠ, HODI K MAŠI VSAK DAN.**

Nekateri so se muzali, drugi so se čutili prizadete. Zaleglo je pa vsem.

Do lista, nabitega na velikih durih, sta se bila na Šmaren Hribarjev Peter in Tkalčeva Jerca prirnila nevede oba hkrati. Gneča ju je bila pritisnila drugega ob drugega.

„Kam tiščiš?“ si je nejevoljna skušala narediti Jerca s komolcem več prostora.

„Tok nihar mi reber ne polomi!“ se je zasmel tik razhudenega dekliča ogoreli lovec.

„O, Peter. Ali si ti?“ se je ozrla Jerca. Pa že se je spomnila, da se je pokazala preveč prijazno. Saj zavoljo nje same bi bilo kar prav. Le vse polno ljudi je stalo naokrog. Kar brž bi kdo utegnil nápak misliti. Jerca je zardela. Dobro, da

Gorenja vas leži v širšem središču Poljanske doline, kjer se z juga odpira stranska dolina Brebovnica.

Sorica je ljubka gorska vas ob izviru Sore pod prisojnimi bregovi skrajnih bohinjskih gora, naselje srednjeveških tirolskih kolonistov, skromno letovišče.

je bilo še dokaj mračno. Kljub temu je hitela zabrisati izgovorjene besede. Pritrdila je napisu: „Kar prav nas prijemljejo gospod zavoljo maše.“ Preden je Peter utegnil odgovoriti, se je že pomešala med ljudi.

„Le kaj jo je pičilo tako neutegoma?“ je pomislil Peter in si tudi sam pomagal iz gneče.

Popoldne je šel Peter k višjemu gozdarju Venceljnu Hrubčku po puško; do velikega pogona jo je moral imeti. Res mu jo je Vencelj dal in sicer dvocevko pokojnega Bitenca.

Peter se je kar začudil, da ni našel srne ob robu gozda. Pogledal je mimo leskovih grmov po sledi naprej in videl, da leži srna za pol streljaja daleč od Tkalčevega stoga. „Mrtva bo,“ je sodil, pa je vendar pripravil puško za strel in se počasi bližal. Srna je bila pa še živa, le vstati ni mogla. Dvignila

je glavo in s široko odprtimi očmi pogledala psa in človeka. Črt je priskočil in jo prijel za noge. V smrtnem strahu je srna trikrat zapovrstjo presunljivo kriknila. Peter je potegnil iz nožnice lovski nož in urno pokleknil v sneg. Prijel je z levico zastreljeno srno spredaj za glavo tik pred očmi, ji nategnil vrat in jo z desno zabodel v zatilnik. Srna se je stresla in obležala mrtva.

„Le kako moreš biti tak?“

Naglo, kakor bi ga bil zbadel s šivanko, se je Peter obrnil proti Tkalčevemu stogu. Ob brani, obdevani do polovice s turščino, je stala Tkalčeva Jerca in nejevoljna gledala Petra.

„O, Jerček!“ Peter je bil presečen. Šel je k dekletu. „Kaj pa ti delaš tukaj?“

„Po turščično slamo za živino sem prišla. Kaj ne vidiš samotnic? Ves čas te izpod stoga opazujem. Ti pa seveda nič ne vidiš, ko si zaverovan v samo moritev.“ Jerca je mrko gledala lovca.

„Jaz?“ se je čudil Peter. „Zastreljeno divjad je vendar treba čimprej rešiti trpljenja.“

„O, seveda!“ je oporekala Jerca. „Najprej se ji je treba približati s psom in nožem in jo pripraviti v

najhujšo grozo. Še sedaj slišim krik smrtnega strahu.“

„Res, bolj prav bi bilo, da sem zdaleč streljal,“ je priznal Peter.

„Zakaj pa nisi?“

„Kako sem mogel vedeti, da me opazuješ?“

„Takooo —“ je zategnila Jerca. „Zavoljo mene bi prizanesel, zavoljo živali same pa ne!“

„Ne bodi vendar otročja! Je bilo tudi tako prav.“ Peter kar ni mogel razumeti dekletovega razburjenja. „To je vendar moj poklic.“

„Najlepši ravno ni. Sicer pa meni nič mar.“ Jerca se je obrnila in pričela nakladati turščino.

„Naj ti malo pomagam!“ se je ponudil Peter.

„Ne! Imaš še sedaj krvavo roko.“

„Kakor hočeš!“ Peter se je obrnil. „Kdo se bo prerekal!“ je rekel sam zase.

Jerca pa je ujela besede in prisekano odgovorila: „Se tudi treba ni!“

V Tkalčevem stogu pod Izgarji je šumela turščina, za pol streljaja daleč je pa Hribarjev Peter iztrebljal ustreljeno jalovko.

Rogovi so odtrobili pogon. Po strmini navzdol je prišel okrajni glavar. Sam je prinesel lisjaka in zajka. Prav takrat je Jerca pretegnila samotnice. Na Petra in glavarja se še ozrla ni. Glavarju se je čudno zdelo, ko je vendar po gazi videl, da je bil lovec prej pri dekletu. „Kaj sta se mar kaj sporekla?“ je vprašal.

„Nekaj se je vtikalá v lov, pa ji nisem mogel dati prav.“

„Brhko dekle pa je,“ je gledal glavar za Jerco.

„Je. Pa muhasto tudi,“ je bil Peter kratkih besedi.

Uplenjeno srno je Peter glavarju zanesel v bližnje župnišče v Srednji vasi.

Zadnjega pogona okrog miz v gostilni se Peter ni udeležil. Odšel je domov, se preobul in skuhal. Pa ni imel obstanka. Odšel je v gore.

(Bo še)

mogoče se boste pa le malo nasmehnili . . .

„Ti si niti ne predstavljaš, kako pameten je naš maček. Ko sem rekel svoji ženi ‚miška moja‘, je takoj skočil.“

„Ali ste zadovoljni s pastjo za miši, ki sem jo vam prodal?“

„Zelo. Danes sem našel poleg nje dve miši, ki sta umrli od smeha, ko sta jo zagledali.“

„Kako so pa kritiki ocenili tega slikarja?“

„Niso se mogli zediniti: nekaterim se je zdelo škoda platna, drugim pa barv.“

„Ali je res, da prinaša navzočnost ženske na krovu ladje nesrečo?“ vpraša neznan potnik admiralu.

„Res,“ je odgovoril ta, „prav tako kot na kopnem.“

Župnik vpraša ob poroki navzoče: „Ali je med vami kdo, ki bi imel resne nagibe za to, da bi ta zakon ne bil sklenjen?“

„Jaz,“ odgovori šibko neki plašen glas.

Župnik se ozre nejevoljen proti tistemu, ki se je oglasil, in zagrmi: „Vi pa molčite! Vi se vendar poročate!“

Dva člana nekega kluba, eden mlad, drugi star, sedita drug poleg drugega v klubu v naslonjačih.

Mladi stegne desnico proti starejšemu in ga vpraša: „Kaj bi vi storili, ko bi imeli na prstancu tako velik briljant, kot ga imam jaz?“

„Prodal bi ga in si kupil pilico za čiščenje nohtov.“

V vojaški bolnici se ustavi zdravnik pri Janezovi postelji.

„Vidim, da nimaš več vročine. Koliko časa že imaš dieto?“

„En teden, gospod major.“

„Dobro. Gotovo bi rad sedaj pošteno jedel, kajne? Ali so ti ribe všeč?“

„O, so mi, gospod major.“

Zdravnik se obrne k bolniški sestri: „Dajte mu dve žlici ribjega olja!“

„Ko sem telefonirala Marjanu, da ne maram nič več o njem vedeti, sem slišala pok,“ zaupa dekle svoji znancki.

„Kaj se je ustrelil?“

„Kaj še! Odprl je steklenico šampanjca.“

Pri nebeških vratih se pogovarja sveti Peter z nekim obiskovalcem.

Neznanec pravi: „Vi nič ne tvegate: imate večnost pred seboj in nobene skrbi za denar.“

„Pozabljate,“ mu odgovori sveti

Peter, „da tu ni tako kot na zemlji: kadar vi govorite o milijardi dinarjev, to pomeni za nas pare, in kadar govorite o milijonih let, pomeni to za nas sekundo!“

„A tako? Potem mi pa lahko posodite eno paro.“

„Vsekakor. Počakajte, prosim, eno sekundo!“

„Če si prebral knjigo, ki sem ti jo posodil, mi jo, prosim, vrni!“

„Veš, posodil sem jo nekemu sedu. Kdaj bi jo potreboval?“

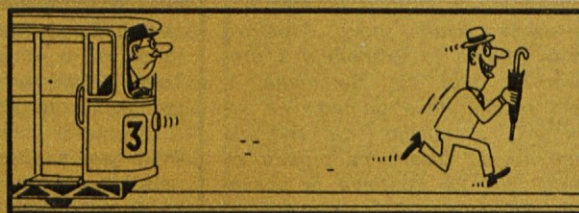
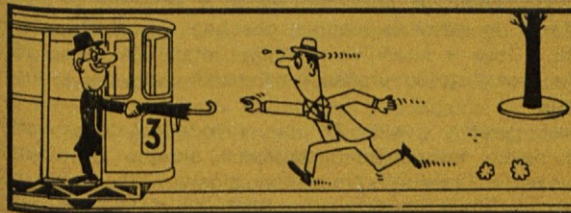
„Čimprej. Tisti, ki mi jo je posodil, jo zahteva od mene nazaj.“

Gospa zdravniku: „Mislim, da prihaja slabost, ki jo čutim, od prevelike utrujenosti.“

„Morebiti. Pokažite mi, prosim, jezik!“

„Dragi, ali si videl moža, ki me je rešil iz vode?“

„Sem. Prišel se mi je opravičit.“

KOPER. — Elektrifikacija kopske železnice, ki spada v sklop modernizacije proge Koper—Št. Ilj, hitro napreduje. Postavljena je že napajalna postaja in električni vodi. Dela bodo končana do konca leta. Obenem gradijo tudi tri izogibalšča. S tem se bo zmogljivost te železnice povečala za trikrat. Sedanja zmogljivost je milijon in pol ton tovora letno, kar pa je pre malo.

KRANJ. — Upokojeni električar je skonstruiral aparat, s katerim odpravlja revmo. Dolga leta je študiral delovanje mišic in človeškega organizma. Prišel je do spoznanja, da vsa gibanja delujejo na podlagi električne energije. Revmatični ljudje imajo v sebi preveč te energije, kar mu je pokazal preprost aparat z galvanometrom. Revmo odpravlja s tem, da s pomočjo elektrod odvzema bolniku to odvečno energijo. Na ta način je v kratkem času ozdravil že preko sto ljudi. Izumitelj je prepričan, da bo njegov aparat imela vsaka ambulanta, tako kot ima npr. aparat za merjenje krvnega pritiska.

LJUBLJANA. — Ljubljanski ljudski misijon je v adventnem delu zajel župnije v okolici Ljubljane. O uspehih ni bilo veliko poročil, in vendar je neprikrito razgrnil potrebe našega krščanstva. Sedaj se vrši postni del misijona za osrednje župnije v Ljubljani. Poleg tega je tudi poseben misijon za študente in izobražence. Misijon vabi bolj k poglobljenosti kakor množičnosti.

LJUBLJANA. — Slovenska teološka fakulteta je 30. januarja praznovala svoj praznik — god sv. Tomaža Akvinskega. Praznovanja so se udeležili tudi predstavniki beograjske teološke fakultete. Med slovesnostjo v stolnici je zbor bogoslovcev izvajal novo Troštovo mašo. Sledila je akademija s predavanjem prof. dr. Rajhmana. V njem razvija nove poglede na krščanstvo z mislijo, da življenje kristjanov ni vezano na prostor ali bogoslužje. Za kristjana je posvečen vsak prostor in trenutek na

iz tujega tiska

Z izrezki iz nepristranskih tujih časopisov osvetljujemo življenje v domovini. Izbor komentarjev skuša biti čim tehtnejši. Seveda pa odgovarjajo za točnost pisanja časopisi oziroma njih poročevalci.
Op. ured.

„DRUŽINA“ ZAPLENJENA

Boj jugoslovanske partije proti katoliškim cerkvenim časopisom v državi je privedel do nove prepovedi. Okrožno sodišče v Ljubljani je zaplenilo tednik *Družina*, številko 4/1975, ki ga izdajajo slovenski škofje v nakladi 130.000 izvodov.

Z osrednjim vprašanjem komentarja *Družine*, da partija pri dodeljevanju služb v državi, občinah in gospodarstvu zavestne kristjane zapostavlja, se slovensko partijsko glasilo *Komunist* v svojem komentarju sploh ne ukvarja. Slovenski cerkveni krogi imajo vtis, da je bil razlog za režimsko prepoved omenjene številke *Družine* zgolj dejstvo, da je ta obravnavala vprašanje zapostavljanja vernih.

Na drugi strani se zdi, da so jugoslovanske oblasti odnehale od kazenskega postopka proti urednikom *Družine* Klemenčiču in Merlaku; ta postopek se je zadnje poletje spočel zaradi domnevnih gospodarsko kazenskih dejanj. Med postopkom so oba urednika ponovno mučno zasliševali. Ta zasliševanja so pripeljala Merlaka do živčnega zloma. Zaradi tega procesa se je vatikanski zunanji minister mons. Casaroli ponovno razgovarjal z jugoslovanskim poslanikom pri Sv. sedežu Kolmanom.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 8. feb. 1975.

NENAVADNA ŽIVČNOST PRI JUGOSLOVANSKEM VRHU

Tito je govoril, kot da bi živela njegova dežela sredi samih notranjih in zunanjih sovražnikov. Pri svojem „delovnem obisku“ v Beogradu, takoj ob začetku leta, je maršal potožil o obstoju „zelo velikega števila nasprotnikov in razbijaških elementov, ki tukaj rovarijo proti našemu sistemu“. Ti naj bi bili gmotno in duhovno „hranjeni“ od tujih sil, ki niso posebno naklonjene jugoslovanskemu samoupravnemu socializmu.

Od Titovega črnogledega novoletnega pregleda sèm se jugoslovanski najvišji funkcionarji in časnikarji prehitvajo, da bi prišli na sled domnevnim središčem zarote in prekucuštva. Če verjamemo množičnim občilom, prihaja ta čas vse hudo predvsem od Zahoda, posebno iz pisalnih strojev nekaterih časnikarjev, ki naj bi v sporazumni protijugoslovanski gonji brez prestanka streljali „strupene puščice“ proti Beogradu in njegovemu samostojnemu pogledu na socializem. Predvsem se je nad „umazaniami“ poskusi vmešavanja razburjal partijski organ *Borba*. Vendar pomirjujoče zagotavlja — prav tako v *Borbi* — bivši ministrski predsednik Mitja Ribičič: „Lahko odkrito rečemo, da je Jugoslavija danes ena najbolj ustaljenih držav v Evropi in na svetu.“

Samo od sebe se nam ponuja vprašanje: zakaj potem ta očitna razdraženost, naravnost napadalnost proti drugačnim mnenjem in sleherni kritiki? Kot da bi bili tuji časopisi, ki jih v Jugoslaviji komaj kdo bere, krivi gospodarskih, družbenih in političnih težav, s katerimi se morajo soočiti Titovi privrženci. In težav ne manjka, posebno v gospodarstvu ne; to se mora spustiti v lase s strašljivo inflacijo (leta 1974 okrog 25%). Temu se pridružuje groza spričo vračanja zdamskih delavcev in usihajočega števila turistov.

Trenutna živčnost vodstva v vrhu ZK ima seveda še druge vzroke. Prišli so na sled novim terorističnim skupinam skrajno desničarskih ustaških emigrantov in jih likvidirali. Na nekem mostu v Skopju so našli osem min. Nedaleč od Titove rezidence na Bledu je zletel neki avto v

zrak. Beograjska četrť politikov in diplomatov je zastražena skoraj tako kot trdnjava. V Zadru je trenutno sedaj pred sodiščem skupina hrvaških nacionalistov, ki naj bi baje načrtovali umore najvišjih politikov. Ni še dolgo od odkritja prosovjetskih skupin na jugu dežele. Medtem so tam dokončno obračunali z novimi protititovskimi dogajanjii.

In dalje: konec tega meseca bo okrajno sodišče v Novem Sadu ponovno poslalo v zapor prav tako neustrašena kot o svojem poslanstvu prepričanega samostojneža in „razkolnika“ Mihajla Mihajlova, ker je v tujih časopisih, ki ne pridejo nikomur v Jugoslaviji v roke, objavil nekaj kritičnih razčlemb. Proti nekomolčarskim *Praxis*-marksistom, ki bodo v nekaj dneh ob vseučiliške stolice, objavljajo množična občila precej primitivno hujskanje. Prizadeti se ne morejo braniti. Tudi s Cerkvijo se je partija znova spoprijela.

Kljub vsemu nudi jugoslovanski samoupravni sistem množiči prebivalstva še vedno bistveno več svoboščin in življenjske kvalitete kot druge državno socialistične dežele. Notranji tečaj zožitve zadnjih let se ni porodil iz ljubezni do „močne roke“, marveč iz misli, kako se na pričakovane zapletljajve v dobi po Titu opremiti s partijskimi kadri, ki bodo strumno organizirani in ideološko enotni in ki jih bodo v deželi spoštovali ali se jih vsaj bali.

Kot zadrega ob tej zamisli je, da trenutno pri tem tečaju nevarno pridobivajo te nedotakljivo-pravoverne sile, ki imajo važne položaje za jutrišnji boj za oblast. Sicer se tudi ti danes, razumljivo, predstavljajo za pristaše samoupravnega socializma in neblokovne usmerjenosti. A kaj bodo storili, za koga se bodo potegnili, če bodo nekoč zares zaveli okrog Jugoslavije (kot vojaško pomembne ključne dežele za zagospodovanje nad južno-vzhodno Evropo) viharni vetrovi? Krog prvih Titovih soborcev, ki bi mogli prevzeti in ohraniti njegovo politično dediščino, se je skrčil. Očitno težko obolenje Kardelja, ki je doslej veljal za glavnega nasledstvenega kandidata 82-letnega maršala, je skrbi o osebah še bolj razodelo.

Živčnost na znotraj odseva tudi v zunanji politiki. Razmerje do Moskve je spet slabše, kot uradno priznavajo, razmerje do Washingtona je pa načelno boljše, kot bi človek iz stalnega krcanja „imperialistične“ velesile domneval. Sicer upravičena slovenska kampanja proti Avstriji je tako umetno napihnjena, kot da bi ljudje v beograjskem zunanjem ministrstvu izgubili splošni čut. In zdi se, da se nekateri jugoslovanski politiki (kot besedniki po številu večjih blokovno navezanih v OZN) včasih v resnici čutijo za malo manj kot za „svetovno silo“.

Süddeutsche Zeitung, München, 20. jan. 1975.

JUGOSLOVANSKA ARMADA POVEČALA PRORAČUN ZA 50%

Že več let skuša večina evropskih držav ustaliti oz. znižati stroške za vojsko. Zato je Jugoslavija iznenadila svet, ko je prejšnji teden naenkrat objavila izredno veliko okrepitev svoje vojske. Na mah je dvignila kredite za obrambo od 19.599 milijard dinarjev v letu 1974 na 29.517 milijard (okrog 9 milijard fr. frankov) za leto 1975, torej zvišanje za 50%. Istočasno se je delež teh kreditov zvišal v splošnem proračunu od 44% na 51%. Vse kaže, kot bi se Jugoslavija naenkrat zbala za svoje ozemlje in neodvisnost.

Jugoslovanski funkcionarji takoj odgovarjajo: „Nikakor ne! Ta odločitev nima nobene zveze z zunanjo politiko!“ Morda. Toda dejstvo je, da se je to zgodilo takoj po obisku ameriškega zunanjega ministra Kissingerja in pomožnega ministra za obrambo Roberta Ellswortha v Beogradu. Pa tudi v istem času, ko je predsednik Gerald Ford objavil, da bo letos obiskal Romunijo in Jugoslavijo.

Titova Jugoslavija je stisnjena med ZSSR in zahodne sile, vendar se je zadnja leta opirala na politiko popuščanja in zblíževanja z Brežnjevimi. Maršal je sprejel Brežnjeva v Beogradu 1. 1971. To je bila sprava po sporih, ki so sledili nasilnemu udaru v Češkoslovaški 1968. L. 1973 je šel na obisk v Kijev. To je bila po vojni „Kipur“ med Izraelci

(Dalje na str. 38)

tem svetu. Predavanju je sledila podelitev častnega doktorata Jožetu Krošlu v priznanje za življenjsko delo na socialnem področju delovanja Cerkve.

MAČKOVCI. — Ta kraj ima z okoliškimi vasmi 2600 prebivalcev. Polovica ljudi je zaposlenih v tujini, bodisi kot sezonski delavci v sosedni Avstriji ali kot zdomci v Nemčiji. Doma so ostali v glavnem starejši ljudje, ki vlečejo delo na kmetiji. Dokler je vodila skozi naselje železnica (proti Madžarski) je bilo razgibano kmečko življenje. Tu so naložili do 300 vagonov sadja, medtem ko ga lani skoraj niso mogli prodati. Poseben problem imajo tudi z otroki, katerih starši so na delu v tujini. Ti so največkrat pri starih starših, ki jim ne morejo nuditi vsega, kar potrebujejo v svoji odrasčajoči dobi. Prebivalci si zopet želijo železnice in industrijskega obrata, da bi imeli zaposlitev doma.

MURSKA SOBOTA. — Delavci zagrebškega podjetja INA-Naftaplina so med Murskim Središčem in Čakovcem odkrili nova nahajališča nafte v globini 2300 metrov. Plin zaradi precejšnje količine ogljikovega dioksida ni kakovosten. Kljub temu je odkritje nova spodbuda za nadaljnje iskanje.

MURSKA SOBOTA. — Vodna skupnost „Drava—Mura“ je začela intenzivna osuševalna dela na močvirskih predelih Pomurja z 80.000 hektari. Dela potekajo mehanizirano s poglobljanjem jarkov za odtok vode in novimi za potrebno namakanje na sušnih področjih. Podjetje ima najsodobnejše stroje, vendar se zaradi finančnih težav večkrat zatika. Dela potekajo v sklopu „zelenega načrta“ v razvoju kmetijstva v Sloveniji. Na osušeni področjih bodo pridelali 39.000 ton koruze in 17.500 ton pšenice.

NOVA GORICA. — Na jezu Soče pri Ajbi so postavili „Mini-elektrarno“. Z njo zajemajo odvečno vodo pri jezu in jo usmerjajo v novo cevno turbino. Zmogljivost ima 12 milijonov kWh na leto. To

(Dalje na 38. strani)

ZVONOVI LETE V RIM

V našem zvoniku visijo trije zvonovi. Najmanjši se imenuje „Sveta Agata“: ta poje zelo razburjeno, kadar kje gori. Srednjemu je ime „Sveta Barbara“: in ta zvon, kadar kdo umrje. Veliki zvon se pa imenuje „Sveta Marija“: slišimo ga vsak dan ob angelovem češčenju. Vsi trije pa skupaj vabijo ob nedeljah k maši.

Tudi na Veliki četrtek so vsi trije vabili k slovesni maši. Ta dan je Jezus posvetil kruh in vino in obljubil, da bo ostal v posvečenem kruhu vedno med nami. Orgle so tako lepo igrale in zvonovi so tako lepo peli, kot da bi se hoteli zahvaliti Jezusu za njegovo veliko ljubezen.

A naenkrat je nastala v cerkvi grobna tišina. Orgle so molčale kakor riba, ministranti so odložili zvonček in zvonovi, ja, zvonovi so odleteli proč. Če je človek napel ušesa, je slišal

erich kästner

emil in detektivi

Emil se je peljal z vlakom iz Neustadta k svoji babici v Berlin. V kupeju, kjer je bil poleg njega samó gospod s trdim klobukom, je Emil za nekaj časa zaspal. Ko se je zbudil, ni bilo več tega gospoda pa tudi ne denarja, ki mu ga je dala mama za babico.

Emil si je prebrskal žep z levo roko. Ni bilo pomoči: žep je bil prazen in denarja ni bilo več.

„Av!“ Emil je potegnil roko iz žepa. In ne le roke, marveč zraven tudi buciko, s katero je prej prebodel denar.

Zavezal si je robec okrog prsta in se zjokal. Seveda ne zaradi tistih smešnih kapljic krvi. Jokal je zaradi denarja. In jokal je zaradi svoje mame. Emil je vedel, kako je njegova mama mesece in mesece trdo delala, da je prihranila tistih sto štirideset mark za babico in da je lahko njega poslala v Berlin.

Emil je pogoltnil solze, ki so mu še hotele iz oči, in se razgledal. Koliko je že ura? Kdaj bo Berlin? Mimo oken na vlak so romale velike hiše in vile s pisanimi vrtovi in potlej spet umazano rdeči dimniki. Verjetno je bil to že Berlin.

Vzel je kovček z mreže za prtljago, se pokrnil s čepico in se pripravil. Sicer ni imel pojma, kako naj začne.

Medtem je vlak začel voziti počasneje. Emil je videl, da se zunaj bleščijo mnogi tiri. Potem so zapeljali ob perone.

Vlak se je ustavil!

Emil se je sklonil daleč skozi okno in iskal vlakovodjo. Tedaj je zagledal malo stran med mnogimi ljudmi trd črn klobuk. Ali je bil to tat?

V naslednjem hipu je Emil stal na peronu, krepko zagrabil kovček, ga vzdignil in urno, kolikor je mogel, stekel proti izhodu.

Kje je trdi klobuk? Fant se je spotikal ljudem pred nogami, se s kovčkom zadel ob tega ali onega, tekel naprej.

Tamle! Tam je trdi klobuk! Tristo zelenih, tamle je pa še eden!

Emil je komajda še mogel vleči kovček.

Končno se je pririnil tik do trdih klobukov.

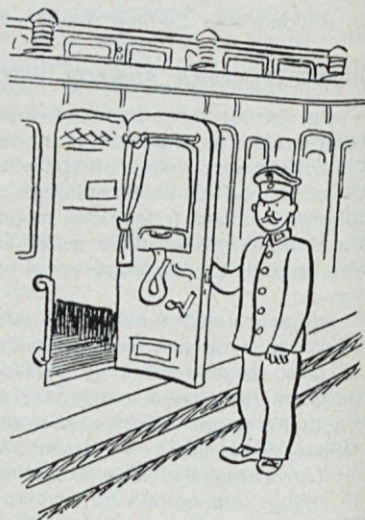
Tale bi lahko bil! Ali je?

Ne!

Tamle. Tam!

To je tisti možak! Hvala Bogu! To je Grundeis. Ravno se je zrinil skozi zaporo pri izhodu in očitno se mu je mudilo.

„Le čakaj, ti kanalja,“ je zamrmral Emil, „te bomo že dobili!“ Potem je oddal vozni listek, vzel kovček v drugo roko, si stisnil

cvetni šopek pod desno pazduho in stekel za možakom dol po stopnicah.

Zdaj je bilo vse odvisno od nje-ga. Najvažnejše je bilo, da ne izgubi možaka izpred oči.

Emil se je skrtil za veliko, široko gospo, ki je stopala pred njim, in kukal zdaj na levi zdaj na desni izza nje, ali je onega še videti in ali se ni na lepem v teku pobral.

Mož je medtem prišel do postajnega pročelja, obstal, se ozrl in si ogledal ljudi, ki so se gnetli za njim, kakor da koga išče.

Emil se je stisnil čisto blizu velike gospe in se onemu zmeraj bolj bližal. Kaj naj zdaj stori? Vsak hip bo moral iti mimo njega in potem bo skrivanja konec.

Takrat je mož na srečo obrnil glavo stran in stopil na prosto.

Fant je kakor blisk naglo skočil za vrata, postavil kovček na tla in se zastrmel skozi zamreženo šipo.

Tat je šel počasi čez cesto, se še enkrat ozrl in precej pomirjen odkorakal naprej.

Potem je pripeljal z leve tramvaj številka 177 in se ustavil. Mož je za hip pomislil, vstopil v sprednji vagon in se usedel na sedež ob oknu.

Emil je spet pograbil kovček, prihuljeno stekel skozi vrata po veliki veži, našel druga vrata, zdrvel na cesto in prišel od zadaj k priklopnemu vozu ravno v trenutku, ko je tramvaj potegnili. Vrgel je kovček gor, splezal za njim, ga porinil v kot, se ustopil predenj in si oddahnil. Tako, to je bilo za njim!

Tedaj se je tramvaj prvič ustavil. Emil ni izpustil iz oči prvega voza. Vendar ni nihče izstopil.

Emil se je spet ustopil v svoj kot, ljudje so ga pritiskali k steni in mu stopali na noge. Prestrašen je pomislil: „Saj vendar nimam denarja! Ko pride sprevodnik sem, si moram kupiti vozni listek. In če

si ga ne morem kupiti, me bo vrgel dol.“

Sprevodnik se je vedno bolj približeval vratom.

„No, kaj pa ti?“ je vprašal fanta.

„Jaz sem denar izgubil, gospod sprevodnik, je odgovoril Emil. Zakaj tatvine bi mu nihče ne verjel.

„Denar izgubil? Poznam take reči. In kam hočeš?“

„Tega... tega še ne vem,“ je zajeceljal Emil.

„Tako? No, potem pa na naslednji postaji izstopi in najprej premisli, kam hočeš!“

„Dajte fantu vozni listek!“ je rekel gospod, ki je poprej bral časopis. Dal je sprevodniku denar.

In sprevodnik je dal Emilu vozni listek.

„Zares lepa hvala, gospod!“ je rekel Emil.

„Prosim, prosim, ni za kaj,“ je menil gospod in se spet zazrl v časopis.

In tramvaj je odpeljal. In se ustavil. In spet odpeljal.

Mesto je bilo tako veliko. In Emil je bil tako majhen. Počutil se je hudo samega. (Bo še)

neko brnenje v zraku. To so bili zvonovi z vsega sveta. Odleteli so v Rim, kjer živi papež, Kristusov namestnik na zemlji.

Kaj so videli med potjo? Po vseh cerkvah so videli popolnoma gole oltarje: brez belih prtov, brez sveč, brez rož. Videli so, kako ljudje kleče ob božjem grobu. In zvonovi so bili veseli, da niso vsi ljudje Jezusa izdali kot Judež ali da niso zbežali od njega kot apostoli, ko je moral trpeti.

To je bila dolga pot in bil je že Veliki petek, preden so se zvonovi z vsega sveta zbrali v Rimu. Nekateri so morali prek Alp in so morali paziti, da se niso zadeli ob zasnežene vrhove, drugi so morali prek zeleznega morja. Marsikak majhen zvon se je obesil večjemu na hrbet, ker mu je postalo slabo od gledanja navzdol.

Končno so le vsi prispeli v Rim. Pred cerkvijo sv. Petra leži velik trg, tako velik kot majhno mesto. Zvonovi so pristali na njem. Vso noč so čakali na papeža. Mali zvonovi so postajali nepotrpežljivi in so že hoteli začeti zvoniti, pa so jih veliki pomirili.

Na Veliko soboto zjutraj je sonce obsijalo Trg sv. Petra in visoko hišo, kjer stanuje papež. Papež je vstal, odprl okno in zagledal na trgu milijone zvonov z vsega sveta. Nihče drug jih ni mogel videti. Papež je bil zvonov vesel in jih je blagoslovil.

Potem so se spet dvignili v zrak in odleteli. Nobeden ni padel v vodo. Na Veliko soboto so bili že spet vsi doma. Ko je župnik zapel pri polnočni maši „Slavo“, so zvonovi vese-lo oznanili Jezusovo vstajenje.

je prvi električni objekt, zgrajen po vojni na reki Soči.

ORMOŽ. — Tovarni „Kran“ iz Ormoža in „Primat“ iz Maribora začneta za gradnjo novih objektov za proizvodnjo viličarjev. Občina je že dodelila zemljišče in gradbeno dovoljenje. Dokončana bo v dveh letih in bo nudila 420 novih delovnih mest. Med drugimi so v gradnji še tile objekti: tovarna okvirjev za očala, obrat za predelavo zdravilnih zelišč in Intesova pekarna; pripravlja pa se še gradnja sladkorne tovarne. Občina želi s tem zadržati delovno silo doma.

PIRAN. — Leto 1975 je UNESCO razglasil za leto varstva kulturnih spomenikov. Vodilna tema so spomeniška območja. Zavod za spomeniško varstvo iz Pirana skupaj z urbanisti ureja letos sanacijski načrt Pirana in Koštabone kot primer značilne istrske vasi in opravlja vrsto posameznih restavracijskih del na kulturnih spomenikih na obalnem področju.

POLJČE pri **RADOVLJICI.** — Živnorejska in mlečna farma v Poljčah je dobila nov hlev za 290 krav. Grajen je v posebnem slogu z lesenimi nosilci in opremljen z napravami, ki so novost za evropske razmere. Krmljenje in odstranjevanje gnoja je povsem avtomatizirano. Poleg tega imajo še posebno napravo za predelovanje gnoja, s katero ga osušijo in nato uporabljajo za gnojilo ali celo za nastilj. Glavne ideje za ta hlev so dali delavci kolektiva.

PTUJ. — 15. jubilejno kurentovanje 9. februarja je razgibalo življenje mesta, okolice in obiskovalcev iz skoraj vseh krajev Slovenije. Le-teh je bilo preko 40 tisoč. V dopoldanskem delu je nastopilo 550 udeležencev folklornih skupin. Začetek so naznanili pokači z dolgimi biči iz Markovcev in Podlehnik. Nato so Markovski kopjaši spustili 100 okrašenih kopij pod nebo. Nastopali so orači, plesale vile s kraljico, maškare, ploharji in drugi pustni liki s svojimi vragolijami. V popoldanskem delu je nastopilo 30 karnevalskih skupin.

in Arabci teatralna poteza, ki naj bi pokazala, da se obe državi čudovito strinjata, vsaj kar tiče Bližnji vzhod. Oba voditelja bi se morala konec prejšnjega leta spet srečati v Beogradu. Obisk je bil preložen. Toda jasno in gotovo je dejstvo, da je maršal Tito začel medtem zavijati v smer Washingtona in da hoče tako svojo politiko uravnovesiti.

Uravnovešenje pa ni potrebno samo zato, ker se politika popuščanja maje, marveč tudi zato, ker se mora režim tudi v notranjosti ubadati s težavami. Proces proti hrvaškim nacionalistom v Zadru, proces proti proalbanskim demonstrantom v Prištini, proces proti upornemu pisatelju Mihajlu Mihajlovu, povečanje pritiska na univerzitetno skupino „Praxis“ v Beogradu so znaki, da deželo pretresajo ne samo nacionalni prepiri, marveč tudi ideološka oporekanja. Spomladi leta 1974 je odkrila jugoslovanska policija na jugu države mrežo prosovjetskih elementov. Iz tega se je skotil kratek spor z Moskvo.

Kratka: kaže, da je bil čas ogretja odnosov z ZDA in okrepitev vojske naprej izbran. Vojska ni nikdar odpovedala, česar ni mogoče reči o partiji. Ostala je disciplinirana in centralizirana. Treba se bo nasloniti nanjo, da se zagotovi miren proces nasledstva, ko bo odšel z odra stari maršal, ki ima 83 let. To je gotovo vredno nekaj milijard dinarjev: inflacija ni tako važna!

L'Express, Pariz, 20.—26. jan. 1975.

VLADA IN PARTIJA STA RAZBILI KROG OKROG LISTA „PRAXIS“

Dolgoletni obrambni boj beograjske filozofske fakultete za neodvisnost in akademsko svobodo učenja gre h kraju: po — doslej še vedno tajni — državni odredbi naj bi vzeli osmim beograjskim profesorjem filozofije „pravico poučevanja“. S tem se bo izpolnila želja, ki jo je izrazil Tito že marca 1969: „Delovanje takšnih ljudi moramo preprečiti. Mor-da bo nekega dne potrebno poseči celó po administrativnih ukrepih.“

Učenik samoupravnega socializma Edvard Kardelj je že pozimi 1972/73 rekel v Mostarju, ko je govoril o možnostih boja proti partijskim sovražnikom: „Tam, kjer smo šibki in kjer ne moremo dobiti boja z demokratičnimi sredstvi, se ne smemo pomišljati zgrabiti po sredstvih revolucionarne sile, ki nam jo nudi država. Seveda pa drži: kolikor manj bomo rabili ta sredstva, toliko boljše, in kolikor pogosteje jih bomo uporabljali, toliko pogosteje bomo pokazali tudi svojo slabost.“

5. julija 1974 je, ne da bi se dal premotiti od agitacije enostranske, od partije vodene propagande, izglasoval beograjski fakultetni svet v splošno presenečenje s 150 glasovi proti 1 „spodobnost za poučevanje“ teh profesorjev, ki so jih vsa obveščevalna sredstva blatila kot „razredne sovražnike“ in „zvodnike mladine“.

Nekaj mesecev je tudi prenehala državna propaganda v streljanju proti profesorjem, da je s toliko bolj „revolucionarno silo“ udarila proti „kolovodjem“ študentov beograjske univerze in zagrebške in ljubljanske fakultete, ki so se pokazali vzajemne s profesorji *Praxisa*. Sedem študentov iz teh mest je bilo jeseni obsojenih na zaporne kazni.

Samo država oziroma partija kontrolira časopise, zakonodajno in izvršno oblast in usklaja ukrepe. Istočasno z začetkom ponovne obrekovne gonje proti omenjenim osmim profesorjem sta nastala tisti zakon in tista odredba, ki pomenita dokončno konec samoupravljanja na beograjski filozofski fakulteti: srbski državi — in s tem partiji — je predana popolna kontrola nad univerzo in njenim učiteljskim zborom.

Ker prihaja ta težki udarec proti načelom samoupravljanja prav v času, ko se vrši v vsej deželi akcija proti „sovražnikom samoupravljanja“, ga je bilo treba utemeljiti in propagandno pripraviti. Cele strani dolgi napadi beograjskih časopisov in nekaterih listov na podeželju proti profesorjem v zadnjih dneh presegajo po natolcevanju in grožnjah vse prejšnje.

Ti napadi tudi dolžijo profesorje ugotovitve, da ni danes v Jugoslaviji

nobene revolucionarne napredne sile, marveč le tesno vase zaprt nov sistem gospodovanja in izkoriščanja.

V teh razpravah med marksisti niso imeli niti enkrat profesorji pri-ložnosti, da bi v časopisih branili svoja stališča. To je lov na čarovnice, v 20. stoletju ne neznan pojav.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 28. jan. 1975.

PROFESORJI OKROG „PRAXISA“ SO ODGOVORILI

Beograjski marksisti okrog *Praxisa*, ki so bili pregnani s svojih uni-verzitetnih stolic, so imenovali ta ukrep „samovoljno odločitev brez pri-mera“, ki greši proti vsem načelom samoupravljanja. V svojem ostrem pismu na šestih straneh, ki so ga poslali parlamentu in največjim jugo-slovanskim časopisom — ti bodo iz oporekovskega besedila komaj kaj objavili — objavljajo svoje prepričanje, da so bili pognani zaradi stvari, ki jih niso nikdar storili.

Partijski očitek, da se je ta skupina profesorjev vmešavala v politiko in stremela po oblasti, imenujejo univerzitetni profesorji „demagoško sleparijo“, ki naj bi zavajala enostransko informirano javnost. Sedaj naj bi skušali te razumnike napihnuti v nevarno „organizacijo, da bi tako mogli dobiti razloge za odstranitev ostankov svobodnega znanstvenega duha“.

Ta nasilni poseg grozi istočasno svobodi in socialistični kulturi po vsej Jugoslaviji. Taka politika ne služi koristim delavskega gibanja, marveč kratkovidnim koristim gospodujočega oblastvenega aparata, ki se hlini, da deluje v imenu delavskega razreda.

Po mnenju beograjskih marksistov okrog *Praxisa* raste v Jugoslaviji vedno bolj „vpliv učiteljev stalinistične nepopustljivosti“. S svojo kritiko so postali ti profesorji nadležni — tako sami nadaljujejo — nekaterim partijskim funkcionarjem, ki občutijo to kritiko kot glas svoje vesti.

S „partijsko miselnostjo stalinističnega tipa“ se je proti njim razne-tila neverjetna obrekovalna gonja, pravijo znanstveniki. Ostaja vera, „da ni mogoče premagati idej, čeprav preženejo profesorje z njih stolic“.

Süddeutsche Zeitung, München, 30. jan. 1975.

HRVAŠKI PROFESORJI IZKLUČENI IZ PARTIJE

Zaradi poskusa ustanovitve „partiji sovražna stranka“ je bilo več pro-fesorjev splitske univerze iz partije izključenih. Med njimi je redni pro-fesor za pravo Andrija Dujčić, ki je pripadal do akcije proti „nacionalistič-nim elementom“ 1971 hrvaški komunistični partiji kot predsednik komi-sije za ideologijo in kadrska vprašanja.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 25. jan. 1975.

„ČISTKE“ V JUGOSLAVIJI SE NADALJUJEJO

Čistke od partiji sovražnih elementov v jugoslovanskem razumniškem in vseučiliškem življenju se bodo nadaljevale tudi po pregonu osmih vodil-nih beograjskih profesorjev za filozofijo. Najprej se bodo osredotočile na glavna mesta ostalih republik.

„Sedaj se mora,“ tako je pojasnil član hrvaškega partijskega pred-sedstva Račan na seji CK KPH v Zagrebu, „začeti ideološka politična akcija za uničevanje opozicijskega političnega delovanja zagrebškega glasila *Praxis*“.

Konec preteklega tedna se je vseh devet zagrebških filozofov v pismu srbskemu parlamentu izjavilo za vzajemne s pregnanimi beograjskimi profesorji in opozorilo, da je ta pregon nezdržljiv z osnovnimi načeli „socialističnega samoupravljanja“ in jugoslovanske ustave.

V prihodnjih osemnajstih mesecih naj bi bili vsi člani KPH — več kot 200.000 oseb — deležni „ideološko političnega šolanja“.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, 7. feb. 1975.

Pridružile so se tudi folklorne sku-pine in pustni liki. Povorko je spremljalo več godb na pihala in 100 nemirnih kurentov. Gostinski in turistični delavci so dobro opravi-li svojo nalogo in vsem obisko-valcem poskrbeli za prijeten večer.

PTUJ. — Konec januarja so v Ptu-ju slovesno izročili ključe stano-valcem prve solidarnostne stolpnice, ki stoji med Gregorčičevim in Ciril-Metodovim drevoredom. V njem je deset trisobnih, deset dvo-sobnih in devet enosobnih stano-vanj. Dobili so jih izključno delavci z nizkimi osebnimi dohodki.

RIBNIŠKO POHORJE. — Po sed-mih letih posameznih načrtov pri-haja upanje, da bo ta del Pohorja, ki ima najboljše snežne razmere, končno le zaživel. Zainteresirana podjetja so pripravila skupen in-vesticijski načrt za finansiranje žičnic, smučišč, cest in drugih jav-nih naprav. Pripravljajo gradnjo 11 žičnic in 1500 ležišč. Cesta bo as-faltirana še letošnjo pomlad. S tem se odpirajo tudi velike možnosti kmečkega turizma.

ŠOŠTANJ. — V začetku februarja so v Šoštanju položili temeljni ka-men za TE Šoštanj IV. Nova ter-moelektrarna bo dograjena čez dve leti in bo imela moč 335 MW. In-vesticijska vrednost znaša 3 mili-jarde. Polovico opreme bodo do-bavila domača podjetja, ostalo pa firma Kraftwerk iz Zah. Nemčije. Za potrebe šoštanskih elektrarn bo moral velenjski rudnik nakopati letno 1.800.000 ton premoga. V Ju-goslaviji je trenutno 32 hidro- in termoelektrarn v gradnji, ki bodo zmogle domačo porabo po l. 1980.

ŽABJAK PRI PTUJU. — 25. janu-aria je v opekarni izbruhnil silovit požar in upepelil dolgoletne sado-ve prizadevnega kolektiva. Goreti je pričelo nad pečmi za žganje opeke, nakar se je požar blisko-vito razširil. Na klic sirene je pri-hitelo 26 gasilskih društev s 350 gasilci, ki pa kljub prizadevnosti požara niso mogli zadušiti. Obva-rovali so lahko le sosednje zgradbe in cisterne goriva. Škodo cenijo na preko 5 milijonov dinarjev. Novo zgradbo bodo morali začeti graditi pri temeljih.

mali oglasi

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu naslednje številke. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 40 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 1.50 avstrijskega šilinga (ali enako vrednost v drugi valuti). Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pisnu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvoje pisem v tujino.

● JANKOVIČ, 17 rue de Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, posreduje uradne prevode in prošnje. Pišite mu!

● PREVAJALSKA PISARNA V MÜNCHNU vam ekspresno in uradno uredi vse prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje, daje informacije in poučuje nemščino po zanesljivi metodi. Dipl. filolog JOSEPH ARECH, 8 München 50, Pfeilschifterstraße 21, tel. 14 13 702.

● PREVAJAM iz slovenščine v nemščino in obratno hitro in poceni. Vse prevode sodno overovim. Sodni prevajalec Monika ZIBELNIK, 8 München 50, Franz-Albert-Straße 12, BR Deutschland. Telefon (zvečer in konec tedna) 089 - 812 30 59.

● SLOVENSKO DEKLE, mirna, verna, stara 35 let, želi poznanstva s poštenim slovenskim fantom. Ločeni in alkoholiki izključeni. Naslov posreduje uprava „Naše luči“, če pošljete pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Št. 4).

● PRODAJAM nedokončano novo visokopritlično HIŠO v Ilirski Bistrici. Je pod streho, okna in vrata so vzli-

dana, garaža, celotna parcela meri 500 m². Interesenti naj se javijo na naslov: Jože Jenko, D-7332 Uhhingen, Fuckseckstr. 32, BR Deutschland.

● PRODAJAM enostanovanjsko HIŠO, takoj vseljivo, z nekoliko obdelovalne zemlje, blizu Gornje Radgone, za 20.000 DM. Informacije dobite pri: Kramberger, Lastomercje 10, Ju-69245 Sp. Ivanjci, Slovenija, Jugoslavija.

● Večjo enostanovanjsko HIŠO, primerno za obrt, v bližini Maribora PRODAJAM. Telefonske informacije: ZR Nemčija — Ludwigsburg 07141 — 387 52; Slovenija — Maribor 74470.

● PRODAJAM dograjeno enodružinsko HIŠO v Bresternici pri Mariboru. Naslov posreduje uprava „Naše luči“, če pošljete pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Št. 5).

● PRODAJAM dobro ohranjeno kmečko HIŠO z gospodarskim poslopjem in 2 ha zemlje, vse okrog hiše, v lepi ravnini, blizu Maribora. Cena 350.000 din. Janez Ogrinc, Krčevina pri Vurbergu 147, Ju-62241 Sp. Duplex, Slovenija, Jugoslavija.

poštini nabiralnik

NEIMENOVANI, OKOLICA MÜNCHNA, NEMČIJA — Pišete: „V vsaki številki „Naše luči“ pišete, naj povemo po uradih najprej, da smo Slovenci, potem šele, da smo Jugoslovani. Ali naj to pomeni, da smo mi več vredni kot drugi narodi?“ — Kljub temu, da na anonimna pisma ne odgovarjamo in da smo na gornje vprašanje že pred kratkim odgovorili, naj pojasnimo še enkrat: ne, ne gre nam za povečevanje enega naroda nad drugimi. (Sicer pa: zakaj bi jemali najslabšo razlago našega navodila kot edino možno?) Naše navodilo hoče doseči dvoje: najprej to, da bo svet vsaj zvedel za Slovence (saj nas večina tujcev sploh ne pozna), potem pa to, da nas bo tudi jemal kot Slovence, to se pravi, z našimi dobrimi in slabimi lastnostmi in brez dobrih in slabih lastnosti drugih jugoslovanskih narodov. Izenačevanje z drugimi jugoslovanskimi narodi bi bilo zanikanje naravnih danosti (za verne: božjih načrtov), kar bi gotovo brez slehernega smisla.

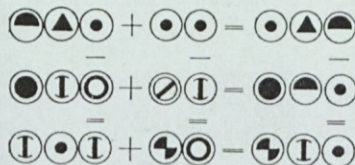
M. Č., VORARLBERG, AVSTRIJA — Valovna dolžina celovške radijske postaje je na UKW 101.2 MHz, na sred-

njih valovih pa Ö 1 584 KHz (= 513,7 m), ÖR 728 KHz (= 412,1 m). Vendar je možno, da zaradi šibkosti oddajne postaje teh oddaj ne boste mogli sprejeti, zlasti ne, če leži kraj, v katerem živite, v dolini.

J. K., TORONTO, KANADA — Vaši nasveti: odprava večkolonskega tiska, vpeljava enovrstnega tiska, odprava „prenašanja“ člankov (npr. z 12. na 34. stran), opustitev večbarvnega tiska, uvedba datuma poteka naročnine na sleherni ovojnici pri naročnikovem naslovu, da bi vsakdo vedel, kdaj naj spet naročnino plača, navedba cene za letalsko dostavo v prekmorske dežele pri objavi naročnine na 1. strani. — Prvi štirje predlogi glede tiska oziroma barve in prenašanja člankov čez več strani se nam zdijo v opreki s splošno današnjo prakso družinskih in podobnih revij. Prav s temi prijemi skušamo odpravljati monotonost, ki je smrt vsake družinske revije. Ko bi imeli dovolj denarja, da bi objavljali tudi v notranjosti revije barvne posnetke, bi nam ne bilo treba iskati dodatnih sredstev za poživiljanje le-té. Zadnja dva predloga pa se nam zdita praktična: prvega bodo morali upoštevati vsi tisti, ki revijo pošiljajo, za upoštevanje drugega bo pa poskrbela uprava. Hvala za nasvet!

kdo?, kdaj?, kje? ...

RAČUNSKI PROBLEM

Ta računski problem je zanimiv zato, ker ima dve možni rešitvi. Seveda odgovarja pri vsaki od obeh rešitev posamezni znak določeni številki.

Skušajte najti rešitvi brez posebne pomoči! Če pa ne gre, vam nudimo majhno pomoč: pri prvi rešitvi je končna vsota (na desni spodaj) 329, pri drugi pa 769.

JAJCA

Peteršiljkova gospa ni našla danes v hlevu nobenega jajca. Prva koklja znese jajce le vsak drugi dan, druga le vsak tretji dan in tretja le vsak četrti dan. Kateri dan — če štejemo dni od danes — najde Peteršiljkova gospa tri jajca, kdaj dve jajci, kdaj le eno? In kdaj nobenega, kot na primer danes?

CMOKI

„Koliko cmokov bo, Ana?“ vpraša krčmar svojo kuharico.

„Točno 48,“ odgovori ta.

„Premalo. To pot potrebujem vsaj deset cmokov več.“

Ana se je zamislila. Ker so

ji to pot cmoki nastali malo večji kot sicer, je vzela od vsakega od 48 cmokov četrtno preč in naredila nove, med seboj enako velike cmoke.

Koliko novih cmokov je Ana naredila?

VIJOLICE

Dva moža sta prodajala na cesti šopke vijolic. Vsak od njiju jih je prodal 30 na dan. A medtem ko je prvi dajal tri majhne šopke za 100 lir in je torej spravil v žep 1.000 lir na dan, je drugi dajal le dva, a večja, za 100 lir in je torej izkupil 1.500 lir na dan.

Nekega dne je eden od obeh zbolel. Zato je vzel drugi vseh 60 šopkov in mislil, da bo izkupil običajno skupno vsoto denarja, če jih bo prodajal 5 za 200 lir. Dejansko je pa potem opazil, da je izkupil 12 x 200 = 2.400 lir namesto 1.000 + 1.500 = 2.500 lir, ki bi jih oba skupaj dobila, ko bi prodajala vsak zase. Manjkalo je torej 100 lir.

Kako je bilo to mogoče?

OSEM MOŽ

V neki skupini osmih prijateljev so trije odvetniki, trije inženirji in dva zdravnika. Trem od njih je ime Franc, trem Lojze in dvema Ciril.

Nekomu, ki jih je vprašal po njih imenih in poklicih, so dali drug za drugim sledeče odgovore:

1. Vsaj en Karel je inženir.
2. Nobeden od obeh zdravnikov ni Karel.
3. Dva Lojzeta sta inženirja.
4. Dva Franca sta poklicna tovariša.
5. Noben Karel ni odvetnik.
6. En Lojze je zdravnik.

7. Oba zdravnika imata isto ime.

8. Dva Franca sta inženirja.

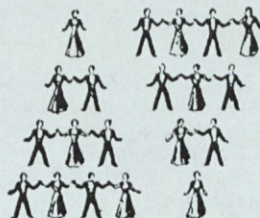
Tisti, ki jih je spraševal, ni po njihovih odgovorih vedel ničesar, zlasti še, ker je le eden od vseh govoril resnico, vsi drugi so pa lagali.

Kako je ime obema zdravnikoma?

BALET

Deset plesalcev vadi nov ples, pri katerem morajo v določnem trenutku preiti čim hitreje iz prve figure v drugo.

Če hočejo narediti omenjeni prehod z najmanjšim številom gibov, katere osebe se morajo premakniti in na kakšen način?

REŠITEV PREJŠNJIH UGANK

RAČUNSKI PROBLEM: 1. rešitev: $817 + 42 = 859$; $107 - 37 = 70$; $710 + 79 = 789$. 2. rešitev: $918 + 56 = 974$; $108 - 28 = 80$; $810 + 84 = 894$.

KAKO ČEZ REKO? — Devet voženj je potrebnih: 1. oba otroka, 2. en otrok nazaj, 3. en mož, 4. drugi otrok nazaj, 5. spet oba otroka, 6. en otrok nazaj, 7. drugi možki, 8. drugi otrok nazaj, 9. oba otroka.

TAT: Tisti pod črko E. On je edini, ki ima prečo na nasprotni strani in črte na kravati v nasprotni smeri, kot jih je videti pri tatu v ogledalu. Ker pokaže ogledalo stvari prav nasprotno, kot te v resnici so, more torej biti tat edino ta.

DVOUMNI UGANKI: Besedica „in“. — Moker.

Erscheinungsort: Klagenfurt.

Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt.

P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Msgr. Ignacij Kunstelj, 62 Offley Road, London S.W. 9. (Tel. 01-735-6655)

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.

Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein bei Graz (Tel. 0 31 24 - 23 59).

P. Štefan Kržišnik, Zist. Stift, 6422 Stams, Tirol.

Ivan Tomažič („Korotan“), Albertgasse 48, 1080 Wien VIII.

Slovenski socialni urad, Seitzerg. 5/II. 1010 Wien I (za cerkvijo Am Hof).

Janez Žagar, Bahnhofstr. 13, 6800 Feldkirch, Vorarlberg.

BELGIJA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, B-4000 Liège. (Tel. 041/23 39 10).

Kazimir Gaberc, rue L. Empain 19, B-6001 Marcinelle. (Tel. 07/36-77-54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 4 rue St. Fargeau, 75020 Paris. (Tel. 636-80-68).

Jože Flis, 7 rue Gutenberga, 75015 Paris. (Tel. 577-69-93).

Stanislav Kavalarič, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Méricourt.

Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57710 Aumetz.

Msgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe, 57800 Freyming-Merlebach.

Franjo Pavalec, 8 Avenue Pauliani, 06000 Nice.

ITALIJA

Franco Bergant, Via dei Colli 8, 00198 Roma. (Tel. 845-0-989).

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Mirko Jereb, 28 Bremen 1, Kolpingstr. 3. (Tel. 0421 - 32 84 10).

Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Bausenhorststr. 2. (Tel. 0201 - 34 40 45).

Pavel Uršič, 420 Oberhausen 11, Oskarstraße 29. (Tel. 02 132 - 64 09 76).

Ludvik Rot, 5605 Hochdahl, Kempenweg 25. (Tel. 0 21 04 - 31 6 55).

Jože Bucik, 5605 Hochdahl, Kempenweg 25. (Tel. 0 21 04 - 31 6 80).

Dr. Edo Škulj, 6 Frankfurt 70, Textorstr. 75-II. (Tel. 0611 - 61 37 22).

Jože Cimerman, 68 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 2 85 00).

Ciril Turk, 7 Stuttgart 1, Stafflenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7. (Tel. 07121 - 7 75 25).

Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Raueneeggstr. 13. (Tel. 0751 - 2 20 00).

Feliks Grm, 807 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3 1/2. (Tel. 0841 - 34 2 74).

P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 089 - 98 19 90).

Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Martin Mlakar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Štefan Vereš, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43, Kolpinghaus. (Tel. 030 -

785 30 91 do 93), in 1 Berlin, Kolonnenstr. 40. (Tel. 030 - 784 84 34).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgie.

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Postfach 191, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich.
(Tel. 01/50 31 32).

P. Angel Kralj, Kapuzinerkloster, 4500 Solothurn. (Tel. 065/2-19-55).